

Bibliatanulmányok

**Az evangélium,
1844
és az ítélet**

Írta: Clifford Goldstein

2006. július, augusztus, szeptember

Copyright © Clifford Goldstein, 2006

Copyright © Élet és Egészség Könyvkiadó, 2006

TARTALOM

Előszó	4
1. tanulmány: „Fejedelemségek és hatalmasságok”	6
2. tanulmány: Az ítélet kezdete	14
3. tanulmány: Dániel 2	22
4. tanulmány: Dániel 7	30
5. tanulmány: Dániel 8	38
6. tanulmány: Dániel 9	46
7. tanulmány: Hetven hét	54
8. tanulmány: 1844-ről közérthetően	62
9. tanulmány: Az év-nap elv.	70
10. tanulmány: Róma és az Antikrisztus	78
11. tanulmány: A szentély és a kis szarv	86
12. tanulmány: Az advent előtti ítélet.	94
13. tanulmány: Az evangélium és az ítélet.	102
14. tanulmány: Mit jelent ma az ítélet?	110
Reggeli dicséret.	118

Felelős kiadó: *Dr. Szilvási András*

Felelős szerkesztő: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Fordította: *Zarkáné Teremy Krisztina*

Kiadja a Hetednap Adventista Egyház és az

Élet és Egészség Könyvkiadó Kft.

1171 Budapest, Borsfa u. 55.

Tel./fax: (06-1) 256-5205

E-mail: eek@eek.hu

Felelős vezető: *Jakus-Nagy Mária* ügyvezető igazgató

ISBN 963 9577 44 8

AZ EVANGÉLIUM, 1844 ÉS AZ ÍTÉLET

Az adventisták sok „sajátos” tantétele valójában nem is sajátos. A hetedik nap, a szombat megünneplését a hetednapos baptistáktól vettük át, és természetesen más keresztények, még ha nem is sokan, de szintén ünneplik a szombatot.

Igaz, a keresztény világ túlnyomó többsége hisz a lélek halhatatlanságában, és ami ebből logikusan következik, a halál után azonnal beköszöntő mennyei boldogságban vagy a pokol iszonyú kínjaiban. Ám vannak más keresztények is, akik jól értik, hogy a halottak a sírban alszanak az első vagy a második feltámadásig.

Számos „adventista” jellegzetességet, pl. ami az örökre szóló pusztulással kapcsolatos (szemben az örök győzelem tanításával), vagy pedig a millenium tanítását másutt is vallanak. Lényegében szinte minden tantételünk szórványosan megtalálható a kereszténység különböző csoportjai körében.

Egy kivétel azonban van, ami nem más, mint az 1844-ben kezdődött advent előtti ítélet. Ez valóban csak a miénk.

Vannak, akiket aggaszt ez a tény. *Vajon miért nem látják ezt más keresztények is?* Mások viszont úgy gondolják, hogy e tantétel egyedi volta még erőteljesebben mutat a Hetednapos Adventista Egyház különleges elhivatására és küldetésére, még-hozzá pontosan azért, mert senki más nem szól erről az ítéletről, aminek hirdetésére hívta el Isten népünket. Talán ez a tantétel teszi a hetednapos adventistákat leginkább jellegzetessé.

A negyedév során az 1844-es advent előtti ítélettel foglalkozunk, de semmiképp sem más kérdésektől elszigetelten. Amint tanulmányunk címe is utal rá (Az evangélium, 1844 és az ítélet), először is az evangéliummal összefüggésben vizsgáljuk meg az ítéletet, mivel az ítélet az evangélium nélkül olyan, mint a törvény kegyelem nélkül. Csak félelmet kelt, ítéletet és halált hordoz. Másrészt viszont az ítélet az evangéliummal együtt (miként a törvény és a kegyelem) hitet, bizonyosságot szül, reményt kelt.

Az evangéliumot és az ítéletet összekötő, talán legvilágosabb kapocs az első angyal üzenete: *„És láték más angyalt az ég közepén repülni, akinél vala az örökkévaló evangélium, hogy a föld lakosainak hirdesse az evangéliumot, és minden nemzetiségnek és ágazatnak, és nyelvenek és népeknek, ezt mondván nagy szóval: Féltétek az Istent, és neki adjatok dicsőséget: mert eljött az ő ítéletének órája; és imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásait”* (Jel 14:6–7). Isten szempontjából az „örökkévaló evangélium” magában foglalja az ítéletet; milyen emberi balgaság volna tehát, hogy úgynevezetten az evangélium iránti lelkesedésből kirekeszteni az ítéletet!

Tanulmányunk több részre osztható. Először a Szentírás alapján vizsgáljuk meg az ítélet, valamint az egész megváltási terv hátterét. Ez a háttér természetesen a

nagy küzdelem, ami érzékelteti, hogy a bűnnel, lázadással és Isten törvényével kapcsolatos témakörök messze túlmutatnak bolygónk határain.

Ezt követően a negyedév túlnyomó részében megnézzük, milyen bibliai alapot találunk az 1844-es ítélettel kapcsolatban. Így győződünk meg saját szemünkkel arról, hogy mennyire szilárd alapon áll ez a tantétel, ami a keresztben gyökerezik. Ez a tanulmány segítséget nyújt azoknak, akik e tantételről először és utoljára egy evangélicizációs sorozaton hallottak, hogy alaposan megérthessék ezt az igen fontos igazságot. Reméljük, hogy a negyedév során még inkább megerősödnek korábbi ismeretei mindazoknak, akik már eddig is mélységeiben tanulmányozták ezt a tantételt, és még érthetőbbé válik ez a témakör mindenki számára.

A későbbiekben megvizsgálunk néhány olyan kérdést, amit mások felvetnek ezzel a tanítással kapcsolatosan. Nem annyira magukra a kérdésekre kívánjuk a figyelmet összpontosítani, inkább általuk szeretnénk még jobban megismerni az advent előtti ítélet bibliai alapját.

A legfontosabb, hogy az ítélet kérdését az evangéliummal, Krisztus értünk vállalt halálával összefüggésben lássuk. Abból indulunk ki, hogy Krisztus halála miatt lehet bizonyosságunk az ítéletben. Ahogy Pál írta: *„Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak, akik nem test szerint járnak, hanem Lélek szerint”* (Róm 8:1). Most sincs kárhoztatásuk, de ami a legfontosabb, hogy az ítélet alatt sem lesz!

Végezetül pedig igyekszünk választ találni több kérdésre. Mit jelent a XXI. században élő embereknek az az ítélet, ami még a XIX. században kezdődött el? Mit üzen ez a tanítás a ma emberének? Mit tudhatunk meg belőle önmagunkról, egyházunkról és legfőképpen Istenről, aki megígérte, hogy visszajön és hazaviszi népét?

Ha igazán megértjük az 1844-es ítélet kérdését, akkor Krisztus értünk vállalt halálát is sokkal világosabban, mélységében érthetjük meg, miközben várakozunk a második adventre. Talán éppen ezért hívott el Isten minket, hetednapos adventistákat ennek az üzenetnek a hirdetésére, hiszen ez a tanítás még inkább a figyelem középpontjába állítja a keresztet. Rendkívül fontos tehát, hogy most, amikor közeledik minden földi esemény vége, a lehető legjobban megértsük, mit is jelent a kereszt! Nem csak azt szeretnénk tehát, hogy e tanulmány végére érve mindenki jobban ismerje a táblázatokat, időpontokat és számokat, hanem leginkább azt szeretnénk, ha Jézust, a keresztet és Krisztusnak a mennyben, értünk végzett szolgálatát értenénk meg jobban. Ha így lesz, akkor Isten kegyelméből e negyedévi munkánk gazdagon megtérül, és igencsak megért minden fáradozást!

Clifford R. Goldstein
szerkesztő

„Fejedelemségek és hatalmasságok”

E HETI TANULMÁNYUNK: Zsoltár 51:3–6; Zakariás 3:1–4; Máté 22:11–12; Róma 3:4; Efézus 3:10; Zsidók 2:14; 13:2; Jelenések 12:7–13

„Mert látványossága lettünk a világnak, úgy angyaloknak, mint embereknek” (1Kor 4: 9).

Az elmúlt évszázad legbámulatosabb felfedezései közül az egyik szó szerint földön túli volt. Gondolok itt arra a felismerésre, hogy több milliárd csillagrendszer létezik, és mindegyik csillagok milliárdjaiból áll. Naponta fedeznek fel új galaxisokat, a legújabb becslések szerint 125 milliárd is lehet, de a szám egyre csak nő. Ha arra gondolunk, hogy minden egyes csillagrendszerbe több milliárd csillag tartozik, és e csillagok körül bolygók járnak pályájukat, könnyen megértjük, miért is hisznek sokan a földön kívüli élet létezésében.

Így az igen bonyolult és érzékeny rádióteleszkópok segítségével az ember kutatja a földön kívüli életet. Tekintettel a világegyetem végtelenségére, csillagjai számára, joggal feltételezhetjük, hogy nem vagyunk egyedül.

Keresztényként azonban nincs szükségünk rádióteleszkópokra, hogy értesüljünk a földünkön kívüli élet létezéséről. A Biblia (és Ellen White írásai) által nem csak azt tudhatjuk: léteznek más lények is, hanem azt is, hogy ezeket a lényeket érdekli, ami itt a földön történik. Lényegében az egész világegyetem részese a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelemnek, amelynek hatása mesze túlmegy kis bolygónk határain.

Ezen a héten oda próbálunk behatolni, ahová a legerősebb távcsövek sem érnek el: az óriási erkölcsi kérdések szívéig, amelyek nem csak az emberiséget, de Isten egész teremtett világát érintik.

„MIKOR EGYÜTT ÖRVENDEZÉNEK A HAJNALCSILLAGOK”

A Szentírás telis-tele van más világok lényeivel – azaz nem földi eredetű, értelmes lények létezéséről tanúskodik a Biblia egésze. Már 1Mózes 1. fejezetében, ahol olvashatunk arról, hogy Isten maga teremtette meg a világot, és ahol megtaláljuk a híressé vált szavakat: „*Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra*” (1Móz 1:26), Isten tudatja velünk: létezik még más is a mi világunkon kívül, ami előbb keletkezett, régebbi a miénknél. Úgy is mondhatnánk, hogy viszonylag későn érkezőknek számítunk.

Olvassuk el a következő verseket: Jób 1:6; 38:7–8; Dán 9:21; ApCsel 12:7; 1Kor 4:9; Ef 3:10; Zsid 13:2! Mit tudhatunk meg ezekről a nem emberi lényekről?

Amint tegnap is megállapítottuk, míg a tudósok nagy igyekezettel próbálják felfedezni, létezik-e az élet más formája valahol a világűrben, a Biblia nemcsak megerősíti, hanem még azt is elárulja: ezek a földünkön kívüli lények kapcsolatban állnak velünk itt a földön, méghozzá időnként egészen szoros kapcsolatban. Az előbbi szövegek közül néhányban láthatjuk, hogy ezek a lények kapcsolatot teremtenek az emberekkel, megszabadítanak valakit, valamit tudatnak stb. A Szentírás e szövegek által csak egy kis ízelítőt adja annak a szoros kapcsolatnak, ami az emberek és a teremtett világ más részeiből való, nem emberi lények között fennáll. Semmit nem jelent, hogy általában láthatatlanok, hiszen tudjuk: rengeteg szemmel nem látható dolog létezik.

Mindennek a lényege rendkívül egyszerű, ugyanakkor igen mélységes. Először is: nem vagyunk egyedül a világegyetemben, léteznek más értelmes lények is. Másodszor: nem elszigetelten élünk ezektől a lényektől, vannak, akik közülük kapcsolatban állnak az emberekkel.

A Szentírás tehát teljesen egyértelműen olyan képet tár elénk, amit a modern gondolkodás általánosságban véve nem fogad el: természetfölötti lények létezését, akik valóban szorosan kötődnek az emberiséghez.

Kinek melyik bibliai történet a kedvence, amiben angyalok szerepelnek? Ha valamilyen formában szereztünk tapasztalatot angyalokkal, mondjuk el a történetet a csoportunkban! Miért és hogyan vigasztal az a tudat, hogy valóban léteznek angyalok?

AZ ÖRDÖG HARAGJA

„És lőn az égben viaskodás: Mihály és az ő angyalai viaskodnak vala a sárkánnyal; és a sárkány is viaskodik vala és az ő angyalai; de nem vehetének diadalmat, és az ő helyök sem találtaték többé a mennyben. És vetteték a nagy sárkány, ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak, ki mind az egész föld kerekességét elhitei, vetteték a földre, és az ő angyalai is övele levettetének” (Jel 12:7–9; lásd még: 10–13. versek).

Amint az előző részben is megállapítottuk, a Biblia egészen világosan fogalmaz a földön kívüli élettel kapcsolatban. Ismereteink alapján azonban elmondhatjuk, hogy e lények nem mind viseltetnek jó szándékkal irántunk. Éppen ellenkezőleg!

Jelenések 12:7–13 alapján válaszoljunk a következő kérdésekre:

1. Hol kezdődött ez a küzdelem?

2. Hol ér véget?

3. A kép értelmében milyen három dolgot tesz ellenünk az ördög?

4. Az ördög haragszik, mert „kevés ideje van” (12. vers). Mit jelent ez (lásd: Mt 25:41)?

5. Hogyan győzi le Isten népe az ellenség támadásait?

Ez a néhány szöveg rávilágít a Krisztus és Sátán között zajló nagy küzdelem hátterére és valóságára. A háborúság a mennyben kezdődött, ám most a földön dül. Sőt mi több, mi magunk is részesei vagyunk a harcnak, amiben az ördög, aki nem tudta legyőzni Mihályt és angyalait a mennyben (Jel 12:8), most ellenünk harcol itt.

Hogyan tapasztaljuk nap mint nap a nagy küzdelem valóságát? Miért segít a saját megpróbáltatásaink között, ha tudjuk, hogy nagyon is valóságos ez a harc?

„A MI ATYÁNKFIAINAK VÁDOLÓJA”

Tegnap a Krisztus és Sátán közötti nagy küzdelem alapját vizsgáltuk meg, és azt, hogy ember létünkre hogyan váltunk e harc résztvevőivé. Tudjuk Sátánról, aki annyit árt nekünk, hogy „*a mi atyánkfiainak vádolója... ki vádolja vala őket éjjel és nappal a mi Istenünk előtt*” (Jel 12:10).

A szövegből nem derül ki egyértelműen, hogy tulajdonképpen mivel is vádolja Sátán a hívőket. Annak alapján azonban, amit az emberiség állapotáról tudunk, mi lehet erre a logikus felelet? Milyen bibliaszövegekkel tudjuk alátámasztani válaszunkat? Lásd pl.: Róm 3:10–19!

Akármi miatt is dül a nagy küzdelem Krisztus és Sátán között, mi emberek benne vagyunk a kellős közepében. Sátán nyilvánvalóan minket is támad, miközben Isten ellen hadakozik. Ez a gondolat Mózes első könyvében kerül előtérbe, amikor is a kígyó, azaz Sátán (Jel 12:9), aki a mennyből levettetett, földi ősszüleink bűnbeesését okozta (1Móz 3:1–7). Ez vezetett az egész emberi faj bukásához, annak minden borzalmas következményével együtt (Róm 5:12). Világos az is, hogy Sátán most igyekszik előnyt kovácsolni abból, ami velünk történt. Többek között bűneink, bukott állapotunk miatt vádol. Végül is, ha tökéletesek lennénk, Sátán ugyan mivel vádolhatna? Éppen azért tud annyi mindent felhozni ellenünk, mert nem vagyunk hibátlanok.

Olvassuk el Zak 3:1–4 verseit! A héber ige, amit úgy fordít a Bibliánk, hogy „vádolja” (azzal kapcsolatban, amit Sátán közvetlenül Jósuának mond), ugyanabból a szógyökből ered, mint a Sátán név. Mi is történik itt tulajdonképpen, és hogyan illeszkedik ez abba, amit a nagy küzdelemről tudunk?

Ebből a szakaszból kitűnik, hogyan lép fel ellenünk Sátán, azonban azt is látjuk, Isten mit tesz értünk. Minek a reményét és ígérését találjuk ezekben a versekben arra nézve, hogy Isten munkálkodik értünk, még ha bűnösök vagyunk is?

„DORGÁLJON MEG TÉGED AZ ÚR, TE SÁTÁN”

Amint tehát az előző részben is láttuk, Sátán vádolta a szennyes ruhába öltözött Jósuát, mégis Sátán és nem Jósua kapja a dorgálást. Hogyan is lehetséges ez? Csakis a megváltási terv miatt, ami szerint Krisztus legyőzi Sátánt és vádjait. Zakariás könyvének nyelvezete a szennyes ruhával és az új ruha felöltésével megegyezik az evangélium nyelvezetével, azaz a megváltási tervre mutat, és arra, amit Krisztus tesz bűnbe esett népéért.

Olvassuk el a következő szövegeket: Ézs 61:10; Mt 22:11–12; Jel 3:18! Mennyiben segítenek ezek a szakaszok, hogy Zakariás 3. fejezetének képeit megérthessük?

Sátán levettetett a mennyből, így magával hozta a földre a nagy küzdelmet. Ádám és Éva bukásával Sátán az egész emberiséget belerántotta a viszályba. A megváltási tervvel azonban az Úr nem csak a bukás végső következményeitől szabadít meg, hanem az egész nagy küzdelem lezárásakor végleges győzelmet arat Sátán felett.

Olvassuk el Zsid 2:14-et! Milyen elválaszthatatlan kapcsolatot látunk Krisztus földi munkájának összessége és Sátán végső pusztulása között?

Ebből a szövegből ugyan nem derül ki, hogy miért, de Jézus halála által végül Sátán (és egész lázadása) vereséget szenved. A megváltási tervben az ember megmentésénél nagyobb jelentőségű kérdések is szerepelnek. Ne feledjük, a bűn nem a földön kezdődött, hanem a világmindenség más részén (Ézs 14:12; Ez 28:15; Jel 12:7). Mi is egészen belekeveredtünk a nagy küzdelembe, mégis az ezzel kapcsolatos kérdések messze túlnőnek rajtunk. Szó szerint az egész világegyetemet érintik.

A környezetünkben milyen dolgokról tudunk, amelyek sokkal nagyobb horderejű ügyek apró részét képezik? Mit tanulhatunk a helyi, kisebb jelentőségű és a sokkal fontosabb dolgok kapcsolatából arról, hogy a nagy küzdelem által érintett kérdések túlmutathatnak az egyes ember üdvösségének kérdésén?

ISTEN „IGAZOLÁSA”

„Kit az Isten eleve elrendelt engesztelő áldozatul, hit által, az ő vérében, hogy megmutathassa az ő igazságát az előbb elkövetett bűnöknek elnézése miatt, az Isten hosszútűrésénél fogva, az ő igazságának megbizonyítására, a mostani időben, hogy igaz legyen Ő és megigazítsa azt, aki a Jézus hitéből való” (Róm 3:25–26).

Ha figyelmesen elolvassuk az előbbi szövegeket, kitűnik, hogy mindamelllett, amit még Krisztus véghezvitt a kereszten, lényegében Isten igazságát mutatta be. „Hogy igazságát megmutassa” – olvassuk a szövegben.

Így jutunk el egy különleges teológiai kifejezéshez, amit az adventistáknak feltétlenül meg kell érteni. Ez a kifejezés a *theodicaea*, ami alapjában véve „Isten igazolását” jelenti. Nem emberi értelemben vett igaznak nyilvánítás (a bűn elengedése), hanem inkább igazolás. *Theodicaea, a gonoszság léte ellenére is Isten jóságának és igazságának igazolása.* Ebben találjuk meg a nagy küzdelem alapját: Isten jósága és igazsága nem csak az emberek előtt bizonyosodik be, hanem az egész ügyet figyelemmel kísérő világegyetem előtt is.

A mai alapige mellett hogyan domborodik ki a következő versekben is a theodicaea gondolata? Zsolt 51:3–6; Róm 3:4; Ef 3:10; Jel 19:1–2

A nagy küzdelem egész gondolatköre, valamint Isten és tetteinek végső igazolása nagyszerű háttere a megváltási tervnek. Noha nem adja meg mindenre a választ, olyan képet fest, aminek a segítségével feleletet találhatunk számos kérdésre, mint pl. (1) Miért kellett Jézusnak meghalnia? (2) Miért vagyunk itt a földön még mindig, hosszú idővel a kereszttel után? (3) Miért létezik még mindig a gonoszság? A *theodicaea* fogalma, amint a későbbiekben látjuk majd, segít az advent előtti ítélet hátterét megérteni, más szóval arra világít rá, hogy miért is tart Isten ítéletet.

Röviden tehát, nem vagyunk egyedül a világegyetemben, léteznek más lények is. Isten ezek előtt a mennybéli fejedelemségek és hatalmasságok előtt (Ef 3:10) rendezte le a nagy küzdelem fontos kérdéseit, meghozta úgy, ahogy a zsoltáros is mondta róla: „*hogy igaz légy beszédedben, és tiszta ítéletedben*” (Zsolt 51:6).

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 443–444. old.; *Jézus élete*: 13–14, 87–88. old.; *Pátriárkák és próféták*: 41–43. old.

„A megváltás tervének az ember megváltásán túl volt egy tágabb és mélyebb célja. Krisztus nemcsak ezért jött a földre; nem csupán azért, hogy e kis világ lakói úgy tekintsék Isten törvényét, ahogy kell. Krisztus azért is jött, hogy a világegyetem előtt igazolja Isten jellemét. Nagy áldozatának ezt az eredményét – és hatását más világok értelmes lényeire, csakúgy, mint az emberre – a Megváltó előre látta, amikor közvetlenül keresztre feszítése előtt így szólt: »Most van e világ kárhozhatása; most vettetik ki e világ fejedelme: És én, ha felemeltem e földről, mindenedet magamhoz vonzok« (Jn 12:31–32). Krisztus cselekedete – hogy meghalt az ember megváltásáért – nemcsak érthetővé tette az embernek a mennyet, hanem az egész világegyetem előtt igazolta, hogy miért bánt Isten és Fia a lázadó Sátánnal úgy, ahogy bánt; valamint biztosította Isten törvényének örök érvényűségét, és bemutatta a bűn lényegét és következményeit” – (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 42–43. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Ki milyen tapasztalatokat szerzett az angyalok szolgálatával?
2. Sokan nehezen tudják elképzelni, hogy láthatatlan erők valóságos harca dúl körülöttünk. Még milyen példákat sorolhatnánk fel körülöttünk lévő valóságos, de láthatatlan dolgokra (mint pl. baktériumok, rádióhullámok stb.)? Hogyan használhatunk fel ilyen példákat, amikor a nagy küzdelem valóságában kételkedőkkel beszélünk?
3. Beszéljessünk a csoportban a theodicaea gondolatáról, és utaljunk Ellen White előbbi idézetére. Miért olyan fontos ez a gondolat? Ennek alapján hogyan találhatjuk meg olyan kérdésekre a választ, mint pl. „miért vagyunk még mindig itt, hosszú idővel a kereszt után”?
4. Ismerünk valakit, aki a nagy küzdelemben mostanában szerzett sérüléseket? Ha igen, mivel vigasztalhatja a csoportunk, hogyan tarthatjuk benne ébren a reményt?

A csillag

„Látom őt, de nem most, szemlélem, de nem közel. Csillag jön fel Jákóbból, királyi pálcá támad Izráelből” (4Móz 24:17).

A világ egyik legnagyobb távcsöve, amely a csillagok titkát kutatja, a Hubble-teleszkóp, amelyet 1990. április 25-én bocsátottak fel az űrbe, hogy tizenöt éven át szolgáltasson információt az ég titkairól. Ez a csodálatos műszer negyvenkettő perc alatt, egy harminc kötetnyi enciklopédiát kitevő adatgyűjteményt képes továbbítani a földre.

A keresztyének teleszkópja a bibliai prófécia, mely Jézusra, a Jákóbból származó csillagra összpontosít. Ő „az a fényes hajnali csillag”, a legfontosabb tájékozódási pontunk, aki nélkül mindig eltévedünk. Az Ő jelenvalóságának tudata vezet célhoz életünket.

Péter apostol második levele arról tesz bizonyosságot, hogy „ezért egészen bizonyosnak tartjuk a prófétai beszédet, amelyre jól teszitek, ha mint sötét helyen világító lámpásra figyeltek...” (2Pt 1:19). Miért? Azért, hogy a jövő titkát tudjuk, vagy pedig kíváncsiságunkat elégítsük ki? A prófécia „szövegnek”, ami az úton a következő lépéshez elegendő fényt adja életünk sötét erdejében, de ugyanakkor hajnalcsillag is, ami irányt mutat. Tévelygő életünk semmibe zuhan, ha szem elől tévesztjük a csillagot.

Az ember, Istennek a jövőre nyitott, a jövőre irányított teremtménye. Jézus nemcsak leveszi rólunk bűnös életünk súlyát, hanem látni és tájékozódni is megtanít.

Jézus a tájékozódást adó csillag, Ő a testté lett Ige, aki értünk adta életét. Ő „az út, az igazság és az élet” (Jn 14:6), mivel Isten kinyilatkoztatása is egyben. Ahogy a Biblia prófétai igéje az értünk, bennünk, általunk cselekvő isteni szó, ugyanúgy Jézus is beállt testté létével a kinyilatkoztatás rendjébe. Ezért tanított a Zsidókhöz írt levél ihletett írója így: „Miatán régen sokszor és sokféleképpen szólt Isten az atyákhöz a próféták által, ezekben a végső időkben a Fiú által szólt hozzánk...” (Zsid 1:1-2).

Ezért a testté lett Ige a fényes, reménységet adó, utat mutató égi jel. Nélküle eltévedünk.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 37-38. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

Az ítélet kezdete

E HETI TANULMÁNYUNK: Prédikátor 12:16; Dániel 12:1–2; Máté 8:12; 22:1–13; 25:31–33, 46; János 3:18; 2Korinthus 5:10

„Azon a napon, melyen az Isten megítéli az emberek titkait az én evangéliumom szerint a Jézus Krisztus által” (Róm 2:16).

„Nincs Isten – és Mária az anyja!” – írta Olaszországban a falra valaki, aki nyilván nem hisz Istenben. Humornak szánhatta a falfirkát, ennek kapcsán azonban érdemes megjegyezni, hogy az ember szubjektív lény. Bármennyire is igyekszünk tárgyilagosan eljárni – becsülettel, tisztességesen, logikusan, előre megfogalmazott vélemény nélkül vizsgálódni – elkerülhetetlen, hogy a saját elgondolásunkat, kulturális környezetünk hatását, hangulatunkat és tapasztalatainkat belevigyük abba, amivel foglalkozunk. Lényegében az a gondolat is már előre megfogalmazott vélemény, hogy nincs előre megfogalmazott véleményünk egy bizonyos dologról.

Ezen a héten megkíséreljük a lehető legtárgyilagosabban tanulmányozni, hogy mit mond a Biblia az ítéletről, persze tisztában vagyunk saját korlátainkkal. Most egy rövid időre feledkezzünk el 1844-ről, az advent előtti ítéletről, Ellen White-ről, Hiram Edsonról a kukoricásban stb., és hadd szóljon csak a Biblia e fontos témáról! A következő kérdésekre keressünk feleletet: Hogyan kapcsolódik egymáshoz az ítélet és az evangélium? Mi lesz az ítélet végeredménye? Vajon a keresztyének is ítélet alá esnek? Mi a cselekedetek szerepe az ítéletben? Mit tudhatunk meg az ítélet idejéről?

Egymagában ugyan egyik válasz sem tartalmaz mindent, amit a témáról tudnunk kellene, de ha összefogjuk őket, szép szöveget kapunk, ami jobban bemutatja az ítélet egész kérdéskörét, függetlenül attól, hogy milyen előfeltételezésekkel kezdtük a vizsgálódást.

AZ Ő ÍTÉLETÉNEK ÓRÁJA

Adventistaként, keresztyénként mondjuk, hogy Jézus Krisztus evangéliuma „jó hír”. Tulajdonképpen az evangéliumnak fordított görög szó éppen azt jelenti, hogy „jó hír”.

Jó hír, de miről szól? Arról, hogy Jézus helyettünk halt meg (1Pt 2:24); a kereszten megfizette a váltságot bűneinkért (Ézs 53:6); hit által tökéletesen állhatunk meg Istenben már most, mert Krisztus tökéletes igazságának palástja takar be (Róm 3:22); valamint Jézus értünk vállalt tette árán miénk az örök élet reménysége (1Jn 5:11–12).

A jó hír tehát, hogy örök életünk van, de mi a másik lehetőség?

Olvassuk el a következő verseket! Mi vár azokra, akik végül nem nyernek örök életet?

Dán 12:2 _____

Mt 8:12; 25:46 _____

Jn 3:18 _____

2Thessz 1:9 _____

Jel 14:11 _____

Nézzünk meg néhányat az innen származó képek és kifejezések közül: „örök veszedelem”, „az ő kínlódásuknak füstje”, „elkárhozott”, „örök gyötrelm”, „sírás és fogaknak csikorgatása”. Vajon nem az ítéletről szól mindez?

Az evangélium jó híre, hogy az ítéletben Isten *megment* a kárhozattól. Az evangéliumban benne foglaltatik az ígéret, hogy nincs kárhoztatás azoknak, akik elfogadták Jézust, szemben azokkal, akik elutasították. Így tehát lehetetlen az evangéliumot elválasztani az ítélettől, hiszen éppen az az evangélium „jó híre”, hogy nincs kárhoztatásunk! Más szóval, ítélet nélkül az evangélium fából vaskarika. Az evangéliumnak saját meghatározása szerint része az ítélet.

Olvassuk el Róm 2:16 és Jel 14:6–8 verseit! Hogyan mutatnak rá ezek az igehelyek az evangélium és az ítélet közötti kapcsolatra? A mai szakasz segítségével hogyan érthetjük meg talán még jobban, miért is jár köszönet az Úrnak Jézus áldozatáért?

ÉLET VAGY KÁRHOZAT?

Keressük ki az alábbi szövegeket! Végül melyik két csoportba kerülnek majd az emberek?

Dán 12:2 _____

Mt 12:37 _____

Jn 3:16 _____

Jn 5:29 _____

Lényegében az az ítélet végeredménye, hogy az emberek két csoportba kerülnek: lesznek, akiket Isten örökre megment, és lesznek olyanok is, akik örökre elvesznek. Az idézett szövegekben sehol nincs utalás boldog köztes állapotra, középútra. Végezetül minden ember sorsa vagy az örök élet vagy az örök halál lesz.

Már ezekből a szakaszokból is világosan kitűnik, hogy a gonoszokat az ítélet választja el az igazaktól. Megtörténik a végső különválasztás, az ítélet, amelyben egyszer és mindenkorra döntés születik minden ember örök sorsáról.

Olvassuk el a következő verseket: „Mikor pedig eljő az embernek Fia az ő dicsőségében, és övele mind a szent angyalok, akkor beül majd az ő dicsőségének királyiszékébe. És elébe gyűjtetnek mind a népek, és elválasztja őket egymástól, miként a pásztor elválasztja a juhokat a kecskéktől. És a juhokat jobb keze felől, a kecskéket pedig bal keze felől állítja” (Mt 25:31–33). Még mit tudhatunk meg ebből az ítéletről?

Számos fontos dologra figyelhetünk itt fel. Először is: mi kerül ítélet alá? Azt olvassuk, hogy „*elébe gyűjtetnek mind a népek*”. Egyetemes ítélet lesz; Isten megvizsgál minden népet, azaz mindenkit – hiszen nem maga az Úr „*az egész föld bírója*” (1Móz 18:25)?

Itt is egyértelmű szétválasztással találkozunk: külön csoportba kerülnek a juhok és a kecskék, a kárhozatra és az üdvösségre jutók. Krisztus szavaival élve egyesek „*elmennek majd az örök gyötremre; az igazak pedig az örök életre*” (Mt 25:46). Lehetetlen ennél világosabban fogalmazni.

Milyen következtetéseket vonhatunk le a mai igékből? Vegyük sokkal komolyabban saját lelki életünket, és imádkozva, hűséggel fáradozzunk mások üdvösségéért is!

ISTEN HÁZA

A tanulmány előző részében leszögeztük, hogy az utolsó időben bekövetkező, egyetemes ítélet várható, ami minden embert érint. De mi lesz az egyházzal? Mi a helyzet azokkal, akik Jézus nevét vallják, és úgy tűnik, hogy komoly, hűséges keresztény életet élnek? Őket is érinti az ítélet?

Keresztényként értjük, hogy Isten helyettünk kárhoztatta Jézust, sújtotta ítélettel a kereszten. Jézus a mi bűneink miatt szenvedte el a kárhoztatást, ami máskülönben ránk várt volna (lásd: Ézs 53:4–6; Mt 20:28; Róm 5:8; 2Kor 5:14; Ef 5:2; 1Thess 5:10). Ellen White a következőt fogalmazta meg: „Isten Krisztusra, mint helyettesünkre és kezesünkre helyezte minden gonoszságunkat, bűnünket és igazságtalanságunkat. »A bűnösök közé számláltatott« (Ézs 53:12), hogy megválthasson bennünket a törvény ítéletétől, kárhoztatásától. Ádám minden leszármazottjának a bűne az ő szívére nehezedett súlyos teherként” – (Ellen G. White: *Jézus élete*, 660. old.). Tehát ez azt jelentené, hogy mivel Krisztus elszenvedte helyettünk a büntetést, ránk nem vonatkozik az ítélet?

Nézzük meg a következő szövegeket! Milyen választ találunk arra a kérdésre, hogy a keresztények ítélet alá kerülnek-e?

Mt 7:21–23 _____

Zsid 10:30 _____

Róm 14:10 _____

1Pt 4:17 _____

Itt és még számos más helyen egészen világosan láthatjuk, hogy Isten népe, egyháza is ítélet alá esik. Amikor Máté evangéliuma szerint Jézus elmarasztalt olyanokat is, akik az Ő nevében tettek sok csodát, nem ateistákra, hindukra vagy boszorkányokra gondolt, akik nem Jézus nevében cselekszenek. A keresztények állítják, hogy Krisztus nevében lépnek fel. Pál szavai szerint „mindnyájan odaállunk” az ítélőszék elé, és ezzel önmagát is azok közé sorolta, akikről az ítélet dönt.

Isten Igéje szerint semmi kétség afelől, hogy az idők végén megítéltetnek mindazok, akik Krisztus követőinek mondják magukat, akik Isten népéhez tartoznak (Zsid 10:30).

Mikor fordult elő utoljára, hogy akár jogosan, akár jogtalanul, de ítélet alá estünk? Mit jelent, ha tudjuk, hogy Isten kegyelemmel, ugyanakkor igazsággal ítél? Miért vágyunk a kegyelemre még az igazságnál is jobban? Vajon szükségünk lesz rá?

„MINDEN TITKOS DOLOG”

„Mert minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal, akár jó, akár gonosz legyen” (Préd 12:16).

Ezzel a verssel zárja gondolatait Salamon, a Prédikátor könyvének írója. A Szentírásban ez az egyik legvilágosabb és legegységesebb kijelentés nemcsak az ítélet valóságával kapcsolatban, hanem arra vonatkozóan is, hogy az ítéletben előkerül minden cselekedetünk, „minden titkos dolog”.

Természetesen nem csak Salamon szólt a cselekedetek alapján történő ítéletről. Jézus is egészen nyíltan fogalmazott pl. Mt 12:36–37-ben, amikor ezt mondta: „Minden hivalkodó beszédért, amit beszélnek az emberek, számot adnak majd az ítélet napján. Mert a te beszédidből ismerteted igaznak, és a te beszédidből ismerteted hamisnak”. Péter sem hagy semmi kétséget: „És ha Atyának hívjátok őt, aki személyválogatás nélkül ítél, kinek-kinek cselekedete szerint, félelemmel töltsetek a ti jövővénységetek idejét” (1Pt 1:17). Pál is megértette a cselekedetek szerinti ítélet valóságát: „Mert nekünk mindnyájunknak meg kell jelennünk a Krisztus ítélőszéke előtt, hogy kiki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett, vagy jót, vagy gonoszt” (2Kor 5:10). A Jelenések könyvében János is írt a cselekedetek alapján mondott ítéletről: „És látám a halottakat, nagyokat és kicsinyeket, állani az Isten előtt; és könyvek nyitattának meg, majd egy más könyv nyitatték meg, amely az életnek könyve; és megítéltetének a halottak azokból, amik a könyvekbe voltak írva, az ő cselekedeteik szerint” (Jel 20:12).

Még milyen, a példázatokhoz hasonló bibliaszövegeket találunk, amelyek világosan utalnak a cselekedetek feletti ítéletre?

Miért érthető, hogy Isten megítéli tetteinket? Tekintettel a világon megérett rengeteg szörnyűségre, hogyan is lehetne Isten igazságos, ha nem ítélne meg mindent? Foglalkozzunk össze, hogy miért is olyan fontos a cselekedetek megítélése, különösen az előző héten tárgyalt theodicaea összefüggésében! Beszéljünk erről a csoportunkban szombatán!

MAGÁVAL HOZZA A JUTALMAT

Olvassuk el Mt 22:1–13 verseit, majd válaszoljunk az alábbi kérdésekre!

1. Mire vonatkozik a menyegző képe? Lásd még: Ézs 62:5; Hós 2:19; Mt 9:15; Jel 21:2!

2. Mire következtethetünk abból, hogy ítélet alá esett az az ember is, aki elfogadta a meghívást?

3. Mi lett a sorsa annak, akit a király menyegzői ruha nélkül talált?

Ebben a példázatban az is benne van, hogy az ítélet végrehajtását megelőzi az ítélethozatal. Legtöbb esetben az emberi törvényszékek sem hajtják végre az ítéletet addig, amíg előzetesen ki nem vizsgálták az ügyet. Jel 22:12-ban az Úr elmondja magáról, hogy amikor visszatér, „az én jutalmam velem van”. Ez is arra utal, hogy az ítélet végrehajtását megelőzi az ítélezés. Hogyan is hozhatná magával a jutalmat az Úr, ha korábban nem történe valami, ami alapján eldől, kit mi illet? 2Kor 5:10 arra céloz, hogy a végső jutalom ill. büntetés kiszabását megelőzi a számadás: „hogy kiki megjutalmaztassék aszerint, amiket e testben cselekedett”. Ezzel a gondolattal találkozunk Dán 12:1-ben is, amikor arról olvasunk, hogy megszabadul, akinek a neve szerepel a könyvben.

A cselekedetek alapján meghozott ítélet arra utal, hogy számot kell adnunk tetteinkről, még *mielőtt* kihirdetik az azok szerint járó jutalmat vagy ítéletet. Az ítélet meghozatala lehet akár száz évvel vagy egy század másodperccel a büntetés vagy a felmentés végrehajtása előtt. Már sok szövegben láttuk a héten, hogy ki-ki megkapja jutalmát vagy büntetését Jézus második eljövetelekor, ezért mindenképpen lennie kell valamilyen számonkérésnek vagy vizsgálatnak az esemény előtt.

Mit szólnánk hozzá, ha a tények alapos, tisztességes vizsgálása nélkül ítelnének el, mondanának ki büntetést ránk? Miért jogszerű és logikus az ítélet végrehajtását megelőző vizsgálati ítélet? Idézzük fel ismét a theodicaea gondolatát, azt, hogy Isten igazsága beigazolódik majd mindabban, amit Sátánnal, a bűnnel, a gonosszaggal tesz! Miért érthetjük meg jobban a theodicaea fogalma segítségével, hogy az ítélet végrehajtása előtt feltétlenül szükséges az alapos kivizsgálás?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: „Nagy körültekintéssel kell meghozni az ítéletet, ami részét képezi olyan fontos kérdéseknek, mint (a) Isten igazsága az igazságtalan világban (theodicaea); (b) a bűnök megtorlása; (c) az ártatlanok szenvedése; (d) a jó és a gonosz harcának befejezése, és (e) a bűn és a szenvedés vége. Mindenek felett azonban az utolsó ítélet igazolja a Teremtőt, jellemét, törvényét és uralmának módját minden értelmes teremtett lény előtt, legyen akár hűséges, akár kárhözatra jutó. Így lesz örökre biztonság és béke a világegyetem egészében. A Szentírás tehát úgy említi az ítéletet, mint ami az »örökkévaló evangélium« (Jel 14:6–7) elengedhetetlenül fontos eleme” – (*Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, 12. köt. 815. old.).

Ezen a héten a Szentírás következő tanításait figyelhettük meg az ítélettel kapcsolatban: (1) az ítélet és az evangélium szorosán, sőt elválaszthatatlanul összetartozik; (2) nem sokkal az idők vége előtt sor kerül az utolsó ítéletre; (3) azokat is megvizsgálják az ítélet során, akik Krisztus követőinek mondják magukat; (4) egyértelmű, hogy a cselekedetek meghatározó szerepet töltenek be az ítéletben; (5) csak kétféle ítélet lehetséges: örök élet vagy örök halál, és (6) az ítélet végrehajtása előtt vizsgálati ítéletre kerül sor.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljessünk a szerdai rész végén található kérdésre adott válaszokról. Mit tanulhatunk egymástól? A theodicaea kérdése hogyan hat a válaszainkra is?
2. Feleljen a következő kérdésre, aki a csoportból hajlandó rá! Milyen érzés arra gondolni, hogy a cselekedeteink alapján esünk ítélet alá?
3. Volt-e már valaki a szombatiskolai csoportból olyan helyzetben, amikor valamilyen ítéletet kellett végrehajtania? Mennyire tartottuk akkor fontosnak a becsületességet? Ki mennyire vette komolyan a felelősségét? Miért volt olyan fontos, hogy mindent alaposan kivizsgáljunk, mielőtt meghoztuk a döntést? Az eddigiekből mit tanulhat a csoportunk, ami által jobban megérthetjük Isten ítéletének gondolatát?

Túrmezei Erzsébet:

Közelebb az Úrhoz!

Bár tűnnek az évek,
percek elsuhanak,
aki Krisztus híve,
ó, milyen jó annak.
Minden óra múltán
egy az, amit érez:
Közelebb az Úrhoz!
Szerető szívéhez!

Mindenen keresztül:
napsütésen, vészen,
mígnem fénylő arca
felragyog egészen,
mígnem az utolsó
árny is semmivé lesz:
Közelebb az Úrhoz,
szerető szívéhez.

Őbenne nyugodva,
Őbenne pihenve,
mit árt, ha vihar zúg
bősz birokra kelve.
Kebelén a lélek
szent nyugalmat élvez.
Közelebb az Úrhoz!
Szerető szívéhez!

Dániel 2

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 2

„És azoknak a királyoknak idejében támaszt az egek Istene birodalmat, mely soha örökké meg nem romol, és ez a birodalom más népre nem száll át, hanem szétzúzza és elrontja mindazokat a birodalmakat, maga pedig megáll örökké” (Dán 2:44).

Volt egy fiatal ember, aki kételyeivel küzdött Isten létezését illetően. Találkozott egy hívő keresztténnyel, akinek ezt mondta: „Egy órát adok, hogy bebizonyíthassa, valóban létezik Isten!” A hívő habozás nélkül elolvasta vele Dániel könyvének 2. fejezetét. Amikor a szakasz végére értek, a fiatal ember elismerte: „Most már tudom, hogy van Isten az égben!”

Aki ismeri Dániel 2. fejezetét, tudja mi is történhetett. A Kr. e. VI. században írt könyv felvázolja a világ történelmét Dániel korától kezdve a mi időnkön át még azon is túl. Nehéz megérteni, hogyan fordulhat elő, hogy egy értelmes ember tanulmányozza Dániel 2. fejezetét, mégsem nyugtözi le teljesen a prófécia, és leginkább Isten lényé, aki önmagát nyilatkoztatta ki abban. Olyannyira erős bizonyíték Dániel 2 (a könyv többi részével együtt), hogy már a keresztény egyház első évszázadaiban voltak, akik azzal kezdték támadni Dániel könyvét, hogy Kr. e. a II. század közepe táján keletkezett, csak miután a legtöbb abban említett esemény már bekövetkezett. Ezt a nézetet még ma is sokan vallják, pedig nem csak alaptalan, de arra sem nyújt magyarázatot, hogyan jövedölhetett meg ez a fejezet olyan eseményeket, amelyek a feltételezett, Kr. e. II. századi keletkezési időnél hosszú évszázadokkal később következnek be.

A héten ezt a lenyűgöző próféciát tanulmányozzuk, hogy megvessük az ítéletel és az evangéliummal kapcsolatos egész gondolatkör alapját.

NAGY ÖSSZEFÜGGÉSEK

Olvassuk el Dán 2:1–25 verseit, majd válaszoljunk a következő kérdésekre!

1. Miért akarták a bölcsek, hogy a király elárulja nekik az álmát?

2. Milyen ítélet várt a bölcsekre az uralkodó rendelete értelmében?

3. Dániel tetteiben mi utalt arra, hogy emberi szempontból nézve teljesen reménytelen helyzetbe került?

4. Miért volt Dániel olyan biztos benne (24. vers), hogy képes lesz a király titkát megfejteni?

Dániel hálaadó imája sok oldalról világít rá a könyv fő üzenetére: noha a látogat nem mindig arra utal, akkor is Isten a Mindenható Úr; Ő az, aki királyokat felemel és elmozdít. Az ember látóköre behatárolt (1Kor 13:12), ezért előfordul, hogy az események teljesen letaglózhatnak. Mégis biztosak lehetünk abban, hogy végeredményben Isten irányít mindent.

Ami pedig a fejezet első szakaszának tanúsága szerint még ennél is fontosabb, hogy Isten, aki az egész világot érintő eseményeket irányítja, egészen közel van hozzánk. Dánielnek „éjjeli látásban” nyilatkoztatta ki, amit feltétlenül meg kellett értenie. Milyen szoros kapcsolat! Dániel csak egy idegen rabszolga volt a hatalmas világbirodalomban, mégis az egész föld Ura (Józs 3:11), az ég és a föld Teremtője (1Móz 1:1), aki a csillagokat pályájukon tartja (Jób 38:31) megmutatta hatalmát az egyszerű héber fiúnak, és azt is, hogy mennyire törődik vele.

Ő az Isten, akit mi is imádunk és szolgálunk!

Ki mikor volt utoljára „reménytelen” helyzetben? Milyen úton-módon mutatta be hatalmát, gondoskodását akkor az Úr? Aki kész rá, elmondhatja személyes tapasztalatát a csoportban!

BEPILLANTÁS A TITOKBA

Olvassuk el a Dán 2:26–45-ig terjedő részt, majd foglaljuk össze vázlatosan az álmod és a megfejtést is. Melyik négy földi birodalomról hallhatunk itt?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

Hat évszázaddal Krisztus születése előtt Dániel felvázolta a világ történelmét. Természetesen az arany fej Babilónia (32, 38. v.). A következő birodalom az ezüst mellkas és karok (32, 39. v.) által jelképezett Médo-Perzsia. Ezután jött a bronzból való has és oldalak (32, 39. v.), ami a Görög Birodalmat szimbolizálta, a vas lábszárak (33, 40. v.) pedig a negyedik világhatalmat, a Római Birodalmat jelképezték, amiből kinőttek a mai európai államok – amelyekre a részint vas, részint cserép lábfejek utalnak (33, 41–43. v.).

Ez egyáltalán nem tekinthető sajátos adventista értelmezésnek. A Biblia zsidó és keresztény kutatói évszázadok óta így magyarázzák Dániel 2. fejezetét.

Hogyan végződik a prófécia? Melyik az a birodalom, ami mindörökre megáll? Mire utal a válasz a fejezet egészének a menetével és irányával kapcsolatban?

Dániel 2 széles ecsetvonásokkal vázolta fel a történelmi panorámát, a világhatalmak töretlen láncolatát, ami Krisztus előtt több mint öt évszázaddal indult, és aminek valamikor a jövőben szakad vége, akkor, amikor Krisztus visszatérése után Isten megalapítja örök országát. Dániel 2 tehát átível egészen az általunk ismert világ végéig. Akik pedig ezt a fejezetet és próféciait kizárólag a Krisztus első adventje előtti időre szorítják, erősen félremagyarázzák e fejezet egyik alapvető tanítását, nem is beszélve az egész könyv tanításáról (amint a későbbiekben látjuk majd). Egyértelmű, hogy Dániel könyve egészen Krisztus második eljöveteleig, sőt azon túl is rámutat eseményekre. A könyv saját állítása szerint is „az utolsó idő”-vel foglalkozik (Dán 8:17, 19; 12:4, 9, 13).

A RÓMAI BIRODALOM

Dániel könyve 2. fejezetét olvasva egy igen fontos dolgot figyelhetünk meg.

Milyen fém jelképezte Babilont? _____

Melyik fém utalt Médo-Perzsiára? _____

A Görög Birodalmat mi szimbolizálta? _____

Melyik fém jelzi a Római Birodalmat? _____

A prófécia Babilóniát egy fémmel jelképezi, Médo-Perzsiát egy másik fémmel és a Görög Birodalmat is fémhez hasonlítja. A 33. és 34. versekben viszont a Görög Birodalom után következő vas (ami Rómát jelképezi) egészen addig megmarad, amíg a „*kéz érintése nélkül*” leszakadó kő (34. v.) minden mást el nem pusztít. A Görög Birodalom után felemelkedő vas egészen az idők végéig megmarad, igaz ugyan, hogy a lábfejeknél cseréppel keveredve. A látomásnak a következő szakaszára vonatkozó magyarázatában a negyedik birodalmat jelképező fém, a vas tehát szintén megmarad a végidőig, de ekkor már gyenge agyaggal keveredve láthatjuk (40–44. v.). Lehetetlen szem előtt téveszteni a lényegét: a negyedik hatalom, vagy ahogy másutt megjelenik, a negyedik állam a Görög Birodalom után emelkedik fel, és egészen az utolsó időkig fennmarad, még ha formailag meg is változik. Dánielnél a Görög Birodalom után következő negyedik birodalom ugyanaz a hatalom marad, még ha egy bizonyos ponton formailag át is alakul, hiszen a vas mindvégig megmarad. Ez eltér az előző hatalmaktól, amelyeknél azt láthattuk, hogy az azokat jelképező fém eltűnt a következő birodalom térhódításakor. Tehát Róma megmarad a Görög Birodalom után következő időtől egészen a világ végéig. Valóban bámulatos: Róma még ma is világhatalomként létezik, noha formailag gyökeres változáson ment át azóta, hogy a Görög Birodalom után hatalomra emelkedett.

Évszázadokkal ezelőtt Anglia egyik kiemelkedő politikai gondolkodója a következőt fogalmazta meg: „Ha az ember e hatalmas egyházi birodalom eredetéről gondolkodik, könnyűszerrel felfigyelhet rá, hogy a pápaság nem más, mint a néhai Római Birodalom szelleme, amely megkoronázva ül annak sírján” (Thomas Hobbes, Leviathan). Hogyan világít rá ez az idézet is arra, amit Dániel 2 tanít a Római Birodalomról?

Gondoljunk el azon, hogy milyen lenyűgöző is ez a prófécia! Hosszú évszázadokkal ezelőtt hangzott el a pontos jövendölés. Hogyan erősíti a Bibliába és Isten ígéreteibe vetett bizalmunkat, ha tisztában vagyunk ezekkel a kérdésekkel?

TÖBBSZÖRÖS TELJESEDÉS

Dániel 2-ben öt birodalommal találkozunk, noha a fejezet ezek közül csak kettőt azonosít: az első Babilónia (37, 38. v.), az utolsó pedig Isten országa (44. v.). Amint azonban a későbbiekben részletesebben is látni fogjuk, Dániel 7. és 8. fejezetei nagyjából ugyanazt a kört érintik, csak más szempontból. Abban a két fejezetben pedig az öt birodalom közül még kettőnek a nevével találkozunk.

Olvassuk el Dán 8:20–21 verseit! Melyik az a tegnap már említett két birodalom, amelyeket meg is nevez?

Ha táblázatba kívánnánk foglalni a Dániel könyvében bemutatott, és néven nevezett birodalmakat, akkor a következőket kellene felsorolnunk:

- Babilon (Dán 2:37–38)
- Médo-Perzsia (Dán 8:20)
- Görög Birodalom (Dán 8:21)
- A negyedik birodalom (Dán 2:40–43)
- Isten örök országa (Dán 2:44)

Olvassuk el azt a magyarázatot, amit a látomással kapcsolatban maga Dániel mondott el (Dán 2:37–45)! Látunk-e itt utalást arra, hogy ezeknek a jövődöléseknek különböző korokban más és más jelentése lehetne? Mivel tudjuk megindokolni a válaszunkat?

A negyedik birodalomnak nem találjuk itt a nevét, mégis csak egyetlen birodalom jöhet számításba (ezzel kapcsolatban bővebben majd később). Tehát az öt megemlített birodalomból négyet meg is nevez a prófécia. Arra azonban semmiféle utalást nem találunk, hogy a jövődölésnek több teljesedése is lehetne, mint pl. egy-egy birodalom egyszer ezt, máskor valami mást jelképezne. A megnevezett birodalmak a világtörténelemben mozdíthatatlanul és változatlanul meglévő, kiemelkedő, hatalmas világbirodalmak. Erre való tekintettel minden kétséget kizáróan elmondhatjuk: a szövegekben semmi nem utal arra, hogy a konkrét Dánieli próféciáknak különböző korokban más és más teljesedését várhatnánk. Röviden összefoglalva tehát, egyáltalán nem támasztható alá az a gondolat, hogy a történelem különböző szakaszaiban eltérő módon teljesedhetne ez a prófécia.

Világunk jellegzetessége, hogy minden bizonytalan. A lábunk alatt a talaj egy szempillantás alatt megnyílnak. A múlt azonban változhatatlan, mozdíthatatlan. Nézzük meg, hogy Isten milyen szilárd alapot adott ezzel a próféciával! Hogyan erősíthetjük saját hitünket az itt olvasottakkal?

AZ ÓKORTÓL AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIG

Dániel könyve 2. fejezetének tanulmányozásával kapcsolatban mostanra egy dolgot már feltétlenül világosan kell látnunk, méghozzá azt, hogy ez nagy részben történelmi tanulmány. A prófécia bizonyos számai ugyan egészen a mi korunkig, sőt azon túl is nyúlnak, mégis az egésznek a történelem az alapja.

Olvassuk el ismét Dán 2:37–45-öt! Röviden foglaljuk össze a versek alapvető üzenetét!

A prófécia tehát az ókorban kezdődik, majd a világtörténelem folyamatos menetében eljutunk „*a vég idejéig*” (Dán 12:9), azaz a mi időnkön is túl, Isten örök országának eljövendő világába.

Ezek a versek mutatnak rá legjobban arra a módszerre, ahogyan értelmeznünk kell Dániel próféciáit. Dán 2:37–44 az álom magyarázatával megadja a próféciák megértésének kulcsát, *mivel ezek a versek megmagyarázzák a próféciát*. Ez azt bizonyítja, hogy a történelmi magyarázatot (ami mellett szinte kizárólag csak az adventisták tartanak még mindig ki) teszi szükségszerűvé maga a szöveg. A történelmi magyarázat mondja azt, amit a prófécia tanít, azaz, hogy e próféciák nyomon követik az emberi történelem fő irányvonalát az ókortól kezdve egészen az örökkévalóságig. A jövődölések nem összpontosítanak kizárólag múltbeli, sem kizárólag jövőbeni eseményekre, hanem nagyleptékű képet festenek a világtörténelem mentéről a múlttól egészen a jövődőlőig. Így tehát Dániel könyvének első prófétai szakaszában találjuk meg e próféciák megértésének a kulcsát.

Olvassuk el Dán 2:34–35, valamint 44–45 verseit! Mít tudhatunk meg az utolsó birodalom természetéről, és ezzel szemben mit az összes többi királyság sorsáról? Milyen utalást találhatunk a szövegben arra, hogy ez az ország még nem jött el?

Amint láthattuk, Dániel próféciája beigazolódtott azokkal a birodalmakkal kapcsolatban, amelyeknek a felemelkedését és bukását megjövendölte. Fájdalmas pontossággal teljesedtek Európát érintő szavai is. Hogyan fogadjuk tehát az Isten örök országára vonatkozó ígéreteit? Mennyire bízhatunk benne?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: „Némelyek a saját korokra vonatkozó próféciákat a jövőre tolják ki, vagy a történelem menetének a régmúltban beteljesedett eseményeit a jövőben várják. Vannak, akiknek hitét efféle elméletek ássák alá” – (Ellen G. White: *Selected Messages*, 2. köt. 102. old.).

Amint ezen a héten is láttuk, Dániel 2 szilárdan alátámasztja az Ige ihlettségébe vetett hitünket. Nincs rá természetes magyarázat, hogyan vázolhatta fel valaki ilyen pontosan a világtörténelmet Krisztus előtt hat évszázaddal. Ez annyira nyilvánvaló, hogy voltak, akik azt állították: a prófécia vaticinium ex eventu (az esemény után elhangzott prófécia), azaz Dániel könyvét Kr. e. a II. században írták, és csak a múlt eseményeit érinti, azokat, amelyek a könyv megírása előtt már megtörténtek.

Ez a nézet azonban számos helyen nem állja ki a próbát.

Először is, Mt 24:15-ben Krisztus szavai bizonyítják: Jézus hitte, hogy Dániel próféciáinak bizonyos részei a jövőre vonatkoznak.

Másodszor, még ha valaki nem is fogadná el Dániel saját szavait arra vonatkozóan, hogy a próféta mikor is élt (Dán 1:1; 2:1; 7:1; 9:1), és a könyv keletkezésének idejét a Kr. e. II. századra tenné, vajon milyen magyarázatot adhatna a prófécia bámulatos pontosságára, ahogy megjövendölte nem csak a Római Birodalom világhuralmát (ami akkor még nem teljesedett), de annak felbomlását, és a mai európai államok kialakulását is, amelyekre mostani állapotukban tökéletesen ráillenek Dániel szavai? Nem kis dolog egy embertől, aki évszázadokkal az általa megjövendölt események kibontakozása előtt írta le próféciáit! Röviden tehát, egyáltalán semmi okunk elfogadni azt a feltételezést, hogy Dániel könyve a Kr. e. II. században keletkezett volna. Ezt a gondolatot különben is azok vetették fel elsőként, akik szerették volna hiteltelennek feltüntetni a kereszténységet. Keresztényként fogadjuk el az Igét úgy, amint van, és ne az emberi számíthatásokat kövessük.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljessünk a vasárnapi kérdésre adott válaszunkról a szombatiskolai csoportban!
2. Hogyan használhatjuk fel Dániel 2 próféciáját a misszió nagyszerű eszközeként, különösen azoknál, akik nem hisznek Isten létezésében?

Az okos meg a bölcs

„A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme, és a Szentnek a megismerése ad értelmet” (Péld 9:10).

Az okosnak sok esze van. Kijátsza vele a legravaszabb adóhivatali tisztviselőt is. A bölcsnek sokszor nincs annyi. Ő nem okos, sőt epigon. Istentől veszi minden okosságát. Sohasem akar tekervényes úton egyéni sikereket magának. Engedi magát meggyőzni Istentől, és az Ő szava nyomán képes még az álláspontját is megváltoztatni. Az „ÉN”-jét is feladja, amire minden „világi”, „normális” ember büszke, és semmilyen kincsért nem képes eltérni attól.

A Biblia tele van ilyen „nem e világra való” bölcsekkel, akik nem voltak „elégé” okosak. Milyen balga volt Ábrahám! Otthagya a biztonságot nyújtó várost, és nomád, hontalan lett. Hagyta, hogy Lót a reménytelen örökségének leggazdagabb részétől fossa meg, és amikor Isten pusztító angyalai igazságot tenni indultak Sodomába, elkezdett vitatkozni az Úrral Sodomáért.

Vagy Mózes. Ellene lázadt a nép annyit, hogy még az Úr is megsokallta. Segíteni akart, amikor az egész gyülekezet azon tanakodott, hogy megkövezik Mózeset. Így szólt választott szolgájához: „Meddig utál engem ez a nép, és meddig nem hisz bennem a sok jel ellenére sem, amelyeket közöttük tettem? Megverem dögvésszel, és elűzöm őket, de téged náluk nagyobb, erősebb nemzetté teszek.” Ha Mózes okos lett volna, kapva kapott volna a megtisztelő ajánlaton. Mózes alkudozni kezdett, és szolidaritást vállalt a néppel, mivel csak bölcs volt, nem okos!

A bölcsesség nem tehetség, hanem végességünk elvállalása Isten előtt. Ez az istenfélelem. Tudom, hogy önmagamtól képtelen vagyok okosan élni, és azt is tudom, hogy Ő, a szent Isten a megoldás, mert neki ott is száz útja van, ahol én egyet sem látok. Ezért hát nem az okos eszemre hallgatok, hanem Istenre. Tőle függök, és ezért Tőle kérek tanácsot.

A bölcsesség kezdete az Úrnak félelme. Az okos eszű – mivel bízik önmagában – nem féli az Urat sem, mivel azt gondolja, hogy Ő úgyszincs jelen. Pedig közben ezer szál kapcsolja össze életünket az Ő létével.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 98–99. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

Dániel 7

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 7

„Mígnem eljőve az öreg korú, és az ítélet adaték a magasságos eggek szenteinek; és az idő eljőve, és elvevék az országot a szentek” (Dán 7:22).

Dániel 2 nem csak Isten létezésének adja erős, ésszerű bizonyítékát, de arról is szól, hogy Istennek hatalma van megszabni a jövőndőt. Dániel 7 pedig még tovább megy. Ugyanazt a területet öleli fel, mint Dániel 2, sőt egy olyan kulcsfontosságú elemet is tartalmaz, amiről Dániel 2 nem szól nyíltan: a mennyben folyó nagyszabású ítélet, ami közvetlenül megelőzi Jézus második eljövételét és az általunk ismert világ végét. Röviden tehát, Dániel 7-ben találkozunk az advent előtti ítélettel.

Dániel 2-ben találjuk a 7. fejezet megértéséhez a kulcsot. „Lényegében a két látomás [Dániel 2 és 7] párhuzamos felépítésű. Ugyanazt az időtartamot öleli fel mindkettő, Babilontól az idők végéig, és ugyanazt a négy világbirodalmat is említi meg, amelyeket a 2. fejezetben fémek jelképeznek, a 7. fejezetben pedig vadállatok. Ez a párhuzam nem csak kapocs, hanem a magyarázat módjának kulcsa is. A 7. fejezetet a 2. fejezet fényében kell olvasnunk” – (Jacques Doukhan: *Secrets of Daniel* [Review and Herald Publishing Assoc., Hagerstown, Md. 2000.] 100. old.).

Oly sok minden található meg Dániel 7-ben, amire később majd még visszatérünk. Most csak röviden áttekintjük a bámulatos próféciaát, kihangsúlyozva a csúcspontját képező jelenetet: a mennyben zajló ítéletet, ami Krisztus visszatéréséhez és a Jézusban hívők nagy reménységének a beteljesedéséhez vezet.

DÁNIEL ÁLMA

Olvassuk el Dániel álmát Dán 7:1–14-ben, és összegezzük a lényegét!

Olvadás közben minden bizonnyal felfigyeltünk néhány párhuzamra Dániel 2 és 7 között, mint pl. (1) ugyanannyi részt ill. szereplőt említ mindkét fejezet, (2) az utolsó rész ill. szereplő (Dániel 2-ben ez volt a vas) nagy hangsúlyt kap, és (3) mindkettő azzal ér véget, hogy Isten megalapítja örök országát.

Találunk még más párhuzamot is?

A 16–17. versekben Dániel azonnal megkapja álma alapvető magyarázatát is. Mi a magyarázat, és mennyiben párhuzamos Dániel 2-vel?

Világos, hogy Dániel 7 azt bontja ki részletesebben, amire a 2. fejezet is mutat. A négy állat Dániel 7-ben ugyanazt a négy birodalmat mutatja be, csak részletesebben. A teológusok már régen így értelmezik ezeket:

Babilónia (oroszlán)
 Médo-Perzsia (medve)
 Görög Birodalom (párduc)
 Római Birodalom (negyedik állat)
 Isten örök országa

Itt ismét azt látjuk, hogy Dániel könyvének próféciai a *történelemre* épülnek. Dániel könyve az ókortól kezdve felöleli a történelem menetét a mi időkig, sőt azon túl is. Ha ez még nem tűnt volna ki elég világosan Dániel 2-ből, akkor ezt a 7. fejezet is megismétli.

Milyen nagyszerű dolog tudni, hogy Istenünk nem csak most tartja uralma alatt a világot, de bármi is történik itt és most, végezetül mindenképpen felállítja majd örök országát!

Az biztos, hogy Isten fel fogja állítani örök országát. Mi erősíthet meg abban, hogy mi is ott lehetünk majd? Mire alapozhatjuk bizonyosságunkat?

A NEGYEDIK ÁLLAT

Dániel 2. és 7. fejezetei között van egy igen fontos párhuzam, amit egyáltalán nem akarnánk figyelmen kívül hagyni. Dániel 2-ben a vas, a negyedik birodalom a Görög birodalom után emelkedett hatalomra (Dán 2:32–33, 39–45), és formailag ugyan változott, mégis az utolsó időig megmarad. Csak akkor pusztul el, amikor Isten felállítja országát.

Dániel 7-ben ugyanez történik a negyedik hatalommal, a negyedik állattal. A negyedik állat, ami a Görög Birodalom után emelkedett hatalomra (Dán 7:6–7), fennmarad egészen az idők végéig, noha formájában változott. Csak Isten örök országának a felállításakor pusztul el (Dán 7:19–27).

Dániel 2. és 7. fejezetében is fennmarad egészen a világ végéig a Görög Birodalom után következő negyedik hatalom.

Olvassuk el Dán 7:19–27 verseit, majd pedig válaszoljunk a következő kérdésekre: Milyen párhuzamokat fedezhetünk fel a negyedik állat (Dán 7:19) és Dániel 2 negyedik birodalma leírása között (Dán 2:40)?

Honnan nő ki a kis szarv?

Mi idézi elő végül a Dániel 7-ben szereplő kis szarv hatalmának a pusztulását?

Dániel 7 több időt szentel a kis szarv hatalmának az ecsetelésére, mint az összes többi hatalomra. Nyilvánvaló, hogy a negyedik állat fejéből kinövő, és annak részét képező kis szarvat igen szigorúan megítéli az Úr, hiszen ennyi időt szán a bemutatására. Ez a hatalom, ami a negyedik állatból nő ki, megmarad az idők végéig, amikor is *a mennyei ítélet után* Isten felállítja országát a földön. A kis szarv csak akkor pusztul el.

Számos emberi próbálkozás volt már itt vagy ott Isten országának felállítására. Természetesen megannyiszor kudarcot vallottak. Miért? Igazából miért reménykedhetünk csak abban, hogy Isten az itt leírtak szerint természet feletti módon közbelép?

A KIS SZARV

Dániel 7 Babilóniától kezdve halad Médo-Perzsián, a Görög Birodalmon át az azt követő pogány Római Birodalom korszakáig. Majd a római hatalom bemutatása után a fejezet ír a kis szarv felemelkedéséről, ami még mindig a negyedik állat része, csak másik szakasza. Mit jelképez a kis szarv? A protestáns reformátorok szinte egyhangúlag a római pápaságnak tekintették. Egyes zsidó kutatók azonban már a reformáció előtt is a kis szarvat a negyedik állat pápai korszakaként azonosították. Nehezen tekinthetnénk bármi másnak, sőt, *nem is lehet* semmi más. A második advent vagy a halottak feltámadása elfogadásához talán hitre van szükség, ahhoz azonban nem sok hit kell, hogy elfogadjuk: az itt leírt hatalom valóban a római pápaság.

Az alábbiakban találjuk a kis szarv néhány jellemzőjét. A pápasággal kapcsolatos ismereteink mennyiben egyeztethetők össze ezekkel?

1. A kis szarv a pogány Római Birodalomból nőtt ki (Dán 7:19–20).

2. A kis szarv hadakozott a szentekkel és legyőzte őket (Dán 7:21, 25).

3. A kis szarv úgy gondolta, hogy megváltoztatja „az időket és törvényt” (Dán 7:25).

4. A kis szarv „a Felséges ellen” szól (Dán 7:25).

Ezeket a tényeket a történelem bőségesen alátámasztja, részletesen bemutatja. Semmi kétség nem fér ahhoz, hogy mit is takar a kis szarv hatalma. Fontos diplomáciai érzékkel nyúlni ezekhez a próféciákhoz, és úgy tanítani, hogy ne bántunk meg másokat, ugyanakkor bibliai küldetésünkhöz (lásd: Jel 13:1–9; 14:6–12) válunk hűtlenné, ha a diplomatikusság jegyében ettől az állásponttól elfordulva olyasmit kezdenénk hangoztatni, ami kevesebb port ver fel.

IDEIG, IDŐKIG ÉS FÉL IDŐIG

Olvassuk el Dán 7:25-öt! Milyen idői próféciával találkozunk itt?

Az adventistákon kívül mások is elismerik, hogy az itt említett „*ideig, időkig és fél időig*” fordulat három és fél évet jelent. Thomas Nelson egy bibliamagyarázatban így fogalmaz: „Az ideig, időkig és fél időig... olyan kifejezés, amit Dániel és a Jelenések könyve három és fél évig, vagy 1260 napig, vagy 42 hónapig tartó időszakra vonatkoztat (Dán 12:7; Jel 11:2; 12:6, 14; 13:5).”

Az előbbi idézetben szereplő szövegek hogyan világítanak rá arra, hogy Dán 7:25 idői próféciája miért egyenlő 1260 nappal?

Másokkal együtt az adventisták is az év-nap elvet alkalmazzák e prófécia értelmezésénél, ami azt jelenti, hogy itt nem 1260 szó szerinti napról, inkább 1260 évről van szó. A későbbiekben egy egész héten át vizsgáljuk majd az év-nap elvet. Most viszont azt állapítjuk meg, hogy Dániel 7 tele van szimbólumokkal: szárnyas oroszlán, vasfogú fenevad, kis szarv szemekkel. Miért is ne lenne szintén jelképes az ezek közé a jelképek közé beágyazott idői prófécia?

Így kapjuk tehát az 1260 éves időtartamot, ami nagy vonalakban felvázolja a római pápaság egy szakaszát, jelen esetben az üldözés korát.

Ha a római pápaság kezdetét az V. sz. végére, a VI. sz. elejére tesszük, 1260 évvel később eljutunk a XVIII. sz. végéig vagy a XIX. sz. elejéig. A történelem szintén tanúsítja, hogy e hosszú idő alatt a pápaság valóban kézben tartotta a politikai uralmat, aminek részét képezték a XVIII–XIX. századra alábbbhangó rettenetes üldözések.

Mi történik a próféciában az 1260 év bemutatása után (Dán 7:8–10, 21–22, 25–27)?

Az egymást váltó állatok után felemelkedő kis szarv megjelenését követően a prófécia nagyszabású mennyei ítéletről számol be, ami a második adventhez vezet. E prófécia szerint itt az a legfontosabb, hogy a mennyei ítélet az 1260 napos prófétai időszak *után* következik, valamikor a XVIII. sz. végén, a XIX. sz. elején véget ért üldözés időszaka *után*, de még Krisztus második eljövételét megelőzően. Így tehát a magyarázattal történelmi bizonyítékot találunk, aminek a segítségével megtudhatjuk a kis szarv megsemmisüléséhez és az idők végéhez vezető ítélet idejét.

1260 év hosszú idő. Sok hűséges ember vesztette életét ezalatt anélkül, hogy – legalábbis ebben az életben – láthatták volna valóra való reményeiket. Milyen üzenetet értünk meg ebből mi, ha nekünk is anélkül kell meghalunk, hogy láthatnánk, ahogy ebben az életben valóra válik minden reményünk és álmunk?

SZARV, ÍTÉLET ÉS KIRÁLYSÁG

Tegnap azt láttuk, hogy Dániel 7-ben kibontakozik az események egymás utáni sorrendje. A kis szarv hatalmát követi a mennyben folyó ítélet, aminek befejezésekor Isten felállította országát. Ez a sorrend olyannyira fontos, hogy csak ebben a fejezetben háromszor is megtalálható.

Olvassuk el Dán 7:7–10, 14 verseit! Hogyan jelenik meg itt ez a sorrend, hogy kis szarv, ítélet, Isten országa?

Olvassuk most el Dán 7:19–22-t! Hogyan találkozunk megint azzal a sorrenddel?

Most pedig olvassuk el a 24–27. versekig terjedő szakaszt! Itt hogyan láthatjuk ugyanezt a sorrendet?

Dániel könyvében háromszor ismétlődik a sorrend:

kis szarv
mennyei ítélet
Isten országa

Biztosan rendkívül fontos, hiszen máskülönben miért is mondta volna el az Úr *háromszor* egy próféciában? Az is lenyűgöző, hogy a kis szarvval kapjuk az első *apokaliptikus* idői próféciát (az apokaliptikus egyszerűen azt jelenti, hogy a végidő eseményeire vonatkozó). Ennek az idői próféciának a segítségével többet tudhatunk meg az 1260 éves időszak után és Isten örök országának megalapítása előtt bekövetkező ítélet idejéről.

Ezek szerint tehát így foglalhatjuk össze a próféciát:

kis szarv (XVIII. sz. vége, XIX. sz. eleje)
mennyei ítélet
Isten örök országa

Rendkívül fontos megjegyeznünk ezzel az ítélettel kapcsolatban azt is, hogy egyrészt ez vezet a kis szarv hatalmának pusztulásához, de a világ végéhez is. Ahogy Dániel 2-ben láttuk, Isten országa minden mást elsöpör, minden másnak elfoglalja a helyét.

Dániel könyve leírása szerint a világ vége nem valamiféle kiegyezés lesz, hanem az események csúcspontja a teljes győzelem, amit a jó a gonosz felett arat. Milyen tanulságot vonhatunk le ebből arra nézve, hogyan bánjunk a gonosszággal hétköznapijainkban? Vajon most kiegyezünk a rossz bármilyen formájával?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Az alábbiakban megtaláljuk Dániel 7 egészét, aminek menetébe beágyazódott az első idői prófécia. Hozzáadtuk az egymás után következő világbirodalmak összeomlásának körülbelüli idejét. A történészek ugyan gyakran fontos csatákhoz köthető konkrét évszámokat állítanak az események mellé, mégis nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy az egyik birodalom bukása és a következő felemelkedése általában nem egyszerre, hanem hosszú évek alatt történt meg. Ne felejtjük el azt sem, hogy a Szentírás egy hatalomként mutatja be a negyedik állatot és az abból kinövő kis szarvat.

Babilon
(Kr. e. VI. sz. első felében lehanyatlak)
Médo-Perzsia
(Kr. e. VI. sz. első felétől Kr. e. IV. sz. első feléig)
Görög Birodalom
(Kr. e. IV. sz. első felétől Kr. e. II. sz. közepéig)
Pogány Római Birodalom
(Kr. e. II. sz. közepétől Kr. u. V–VI. sz.)
Római pápaság
(Üldözések a VI. századtól a XVIII–XIX. századig)
Ítélet a mennyben
Jézus második eljövetele

Természetesen a pápaságnak nem lett vége a XVIII. sz. elején, a XIX. sz. végén, de nem is ezt állítja a prófécia. A próféciaiban csak az áll, hogy az üldözés tart addig, vagy legalábbis az üldözésnek az a szakasza (Jelenések 13 természetesen említést tesz a pápai üldözés felélénküléséről, ez azonban egy másik kérdés).

Tehát amit eddig világosan látunk Dániel 7-ből, hogy az Isten országának felállítását megelőző hatalmas mennyei ítélet valamikor az 1260 évig tartó pápai üldözés után, úgy a XVIII. sz. vége, a XIX. sz. eleje táján, de mindenképpen Krisztus második adventjét megelőzően következik be.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Dán 7:22-ben az áll, hogy „az ítélet adaték a magasságos egek szenteinek”. Beszéljünk arról a csoportban, hogy ez mit is jelent. Még mi utal arra Dániel 7-ben, hogy az ítélet nagyon jó hír?
2. Milyen bizonyítékok alapján állíthatjuk határozottan, hogy mire utal a kis szarv szimbólum? Hogyan közvetítheti egyházunk ezt az igen fontos tanítást a lehető legkevésbé támadó jelleggel, ugyanakkor a Szentírás tanításától el nem térve?

A rothadó lilium

„Az ilyenek a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak az erejét megtagadják. Fordulj el tehát ezektől!” (2Tim 3:5).

Van egy néger közmondás: „Eljöttek a fehérek, és megtanítottak bennünket becsukott szemmel imádkozni, hogy közben kirabolhassák zsebeinket.”

Uram! Mi a hittel meg a tiszteletteddel élünk vissza a legjobban, ezzel hoztuk a legtöbb szegényt Rád! Ha megrothad a lilium, a dudvánál is bűdösebb. Ha a vallás önzővé, számítóvá és manipuláció eszközévé válik – kibírhatalanul undorító! A kereszténység tragédiája, hogy a mai ember Téged utált meg bennünk, Istenünk! Talán a legundorítóbb bűn a kegyes ember bűne, amibe akkor esünk bele, amikor elvileg, teológiai irigységgel igazoljuk szívünk minden gonosz szándékát. Ekkor Jézus nem előttünk jár, akinek a nyomába kéne szegődnünk, hanem el akarjuk hitetni magunkkal, hogy Ő, aki út, igazság és élet, a mi pártunkon áll, sőt az a dolga, hogy bennünket igazoljon.

Így kezd a hit lilioma rothadni. Így leszünk Krisztuskövetőkből Krisztusról vitatkozó ideológusokká.

Jézus viszont újra meg újra megszegyenít. Képmutató imáinkat, melyeket azért rebegünk el, hogy a másik szemét befogjuk, visszafordítja utálatként a mi fejünkre. Hagyja, hogy napfényre kerüljenek botrányaink, mert minket azért hívott el Isten, hogy a mocsárra is zöld levelet borítsunk, és hófehér liliommal ékesítsük. Azt viszont próbáink tüzeiben megtanítja nekünk, hogy a rothadó lilium bűdösebb még a mocsárnál is.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 55-56. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

Dániel 8

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 8

„És monda nékem: Kétezer és háromszáz estvéig és reggelig, azután kiderül a szenthely igazsága” (Dán 8:14).

Amint hamarosan látni fogjuk, Dániel 8 nagyjából ugyanazt a területet érinti, mint Dániel 2. és 7. fejezetei. A történelem menetét kísérhetjük figyelemmel itt is, az ókortól kezdődően egészen az utolsó időig (lásd: Dán 8:17). Mellesleg az idézett kifejezés itt fordul először elő a fejezetben, persze nem utoljára! Az előző fejezetek bőséges bizonyítékot szolgáltatnak arra, hogy Dániel könyve valóban az utolsó idő eseményeivel foglalkozik, a 8. fejezet pedig ezt egészen egyértelműen ki is jelenti. Természetesen ez probléma azoknak, akik Dániel 8 eseményeit Izrael történelmének csupán arra a szakaszára kívánják leszűkíteni, ami Krisztus kora előtt a II. században ért véget – ez a nézet tehát ebből a szempontból (és még egyebek miatt is) tarthatatlan.

Dániel 2. és 7. fejezetéhez hasonlóan a 8. fejezet is két szakaszra osztható: először egy álom ill. látomás, majd az állom ill. látomás magyarázata. Dániel 8-ban az első 14 vers leírja a látomást, amiben először egy kos, egy kecskebak és egy kis szarv jelenik meg, ezeket pedig a szentély megtisztítása követi. A fejezet további részében a próféta magyarázatot kap a kossal, a kecskebakkal és a kis szarvval kapcsolatban. Érdekes, hogy a szentély megtisztítására vonatkozó rész magyarázatát nem találjuk meg itt. Amint pedig látni fogjuk, kifejezetten elhangzik, hogy a szentély megtisztítására vonatkozó látomás „*igazság*” (26. v.), Dániel mégis elárulja: nem érti azt (27. v.), mégpedig azért nem, mert a látomás többi részétől eltérően nem kapott rá magyarázatot. Ez a pont a későbbiekben válik fontossá, amikor a következő fejezetet tanulmányozzuk majd, ahol végül megkapjuk a magyarázatot.

ÚJABB ÁLLATOK

Olvassuk el Dán 8:1–14 verseit! Foglaljuk össze a látomás lényegét. Figyeljünk a Dániel előtt elvonuló események sorrendjére.

Dániel látta a kosról, a kecskebakról, a kis szarvról és a szentély megtisztításáról szóló látomást. Figyeljük meg, mi történik ezután a 15–18. versekben! Dániel igyekezett megérteni az előtte elvonuló jelenetek értelmét. „*Emberi szó*” hallatszík, amint felszólítja Gábiel angyalt: „*Értesd meg azzal a látást!*” Gábiel ezután Dánielhez megy. Érdekes megfigyelni azt is, hogyan kezdi az angyal a beszédét. Kétszer is (17. és 19. v.) elmondja Dánielnek, hogy a látomás az „*utolsó időre szól*”.

Olvassuk el a fejezet többi részét! Hogy hangzik a magyarázat, amit Gábiel kap?

Dániel 2-nél és 7-nél egyaránt azt mondtuk, hogy a prófécia Médo-Perzsiát és a Görög Birodalmat a világtörténelemben felemelkedő nagyhatalmakként állítja elének. Itt azonban nem kell találgatni. Gábiel minden félreértést kizáróan megnevezi őket. (A másik két látomástól eltérően Dániel 8 nem szól Babilóniáról, ennek egy későbbi alkalommal vizsgáljuk meg az okát.)

Médo-Perzsia és a Görög Birodalom megnevezése után (20–21. v.) rátér az utánuk felemelkedő kis szarv hatalmára. Holnap majd részletesebben foglalkozunk ezzel, itt azonban figyeljük meg, hogyan pusztul el a kis szarv hatalma (25. v.). Nyelvezetében ez a rész igencsak hasonlít Dániel 2-höz, ahol arról olvashatunk, hogy Isten természetfeletti beavatkozása hozza el a világ végét (Dán 2:34).

Összefoglalva tehát így sorolhatnánk fel Dániel 8 eseményeit:

Médo-Perzsia
Görög Birodalom
Kis szarv
A szentély megtisztítása

Dániel 8 is egy olyan része a Bibliának, ami bemutatja, hogy Istené a teljes hatalom. Miért találhatunk ebben reménységet a bennünket ostromló próbák között?

A KIS SZARV

Eddigi tanulmányunk során azt láttuk, hogy Dániel könyve eddig öt birodalmat említett meg, közülük négynek a nevét is megkaptuk: Babilon (Dán 2:38), Médo-Perzsia (Dán 8:20), a Görög Birodalom (Dán 8:21), Isten örök országa (Dán 2:44; 7:14, 18, 22, 27). Az egyetlen nem konkrétan megnevezett hatalom az, amelyik a Görög Birodalom után emelkedik fel, és egészen a végidőig megmarad. Az alábbiakban található az a táblázat, amely felsorolja az itt megemlített földi birodalmakat, azokat is, amelyeknek a neve is ott szerepel és azt is, aminek nem találjuk itt a nevét.

Dániel2	Dániel7	Dániel8
Babilon	Babilon	-
Médo-Perzsia	Médo-Perzsia	Médo-Perzsia
Görög Birodalom	Görög Birodalom	Görög Birodalom
Következő birodalom	Következő birodalom	Következő birodalom
Természetfeletti módon bekövetkező pusztulás	Természetfeletti módon bekövetkező pusztulás	Természetfeletti módon bekövetkező pusztulás

Az eddig tanultak alapján mivel azonosíthatjuk a Dániel 8-ban szereplő kis szarvat? Hogyan tudjuk megindokolni válaszunkat?

A kézenfekvő válasz természetesen Róma (mind a pogány, mind a pápai korszaka). Íme néhány a sok ok közül:

A látomások közötti párhuzamokat figyelve elmondhatjuk, hogy Róma szerepelt Dániel 2-ben, Róma szerepelt Dániel 7-ben, tehát nyilván Róma jelenik meg Dániel 8-ban is. A kis szarv hatalma a Görög Birodalom után következik, és egészen az utolsó időig megmarad, amikor természetfeletti módon éri el a pusztulást. Melyik az a még ma is létező hatalom?

Figyeljük meg azt is, hogy Médo-Perzsiáról azt olvashatjuk: „*naggyá lőn*” (Dán 8:4), a Görög Birodalomról pedig: „*igen naggyá lőn*” (Dán 8:8). Ezzel szemben a kis szarvat úgy mutatja be a prófécia, mint ami „*nagyon megnöve*” (Dán 8:9). Némelyek talán elvitatkoznának rajta, hogy a „*nagyon megnöve*” nagyobb hatalmat jelöl-e annál, ami „*igen naggyá lőn*”, az egyszerűen „nagy”-nál azonban mindenképpen nagyobb. Ebből az következik, hogy a kis szarv hatalma mindenképpen túlnőtt legalább Médo-Perzsiánál. Nos tehát, mi más lehetne az a hatalom, ami Médo-Perzsiánál erősebb, a Görög Birodalom után emelkedik fel és a vég idejéig fennmarad, ha nem Róma?

A múlt héten megállapítottuk, hogy Dániel 7-ben a kis szarv hatalma egyértelműen a római pápaságra utal. Dániel 8-ban ugyanazzal a jelképpel találkozunk. Mindkettő üldöző hatalomként áll előtünk.

Vizsgáljuk meg a kis szarv bizonyos jellemzőit! Milyen tekintetben mondhatjuk el, hogy egyénileg mi is mutathatunk a kis szarvéhoz hasonló lelkületet?

A KIS SZARV (folytatás)

Eddig tehát erőteljes bizonyítékot láthattunk arra, hogy Dániel 8-ban a Görög Birodalom után felemelkedő kis szarv ugyanaz a hatalom, mint ami Dániel 2-ben és 7-ben is a Görög Birodalom után kerül előtérbe, azaz a Római Birodalom. Először mint pogány Róma áll a birodalmak sorában, majd a római pápasággá alakul át.

Mind a három fejezet szimbólumaiban felismerhetjük a két szakaszt. Dániel 2-ben, amint láttuk, a Görög birodalom (a réz) után felemelkedő vas egészen a végig fennmarad, noha a lábfejeknél változik, mert cserép is keveredik közé. Itt ugyan inkább a politika, mint a vallási oldal kap nagyobb hangsúlyt, és a figyelem középpontjában maguk a különböző nemzetek állnak, a Rómában végbement változás helyileg és időben is egybeesett a pápaság felemelkedésével. Dániel 2-ben világosan látjuk azt a gondolatot, hogy a történelem bizonyos pontján Róma formái változáson megy át.

Dániel 7-ben a negyedik állat az első, amit a kis szarv, mint ugyanannak a hatalomnak a következő korszaka követ.

Ismételten tekintsük át Dániel 7 szerint a kis szarvra vonatkozó részleteket! Rómának ebben a korszakában milyen vallással kapcsolatos elemeket találunk?

Miután a 8. versben olvashatunk arról, hogy a Görög Birodalom négy részre szakad, látjuk, amint „*azok közül egyből*” (9. v.), azaz „*az égnek négy szele*” közül az egyikből (8. v.), mint közvetlen elődjéből nő ki a kis szarv. Közvetlenül ezután elének tárul a kis szarv tevékenységének két szakasza is.

Dán 8:9 szerint mi a kis szarv fő tevékenysége? Állítsuk szembe fő ténykedését azzal, amit a kis szarv a 10–12. versekben tesz!

Milyen különbséget látunk?

A 9. versben a kis szarv vízszintes irányban, a föld színén mozog, ami utal a katonai, politikai terjeszkedésre (vö. Dán 8:4). A következő néhány vers már függőleges, a menny felé irányuló cselekvést mutat be: a kis szarv támadást intéz „*az ég serege*”, „*a seregnek fejedelme*”, sőt még a szentély ellen is. Egyértelmű, hogy szó szerinti értelemben a kis szarv nem érhetett fel a mennybe, ezzel a képpel inkább támadásának vallási jellegét érzékelteti a prófécia. Így tehát Dániel 8-ban is ugyanannak a hatalomnak két szakaszával találkozunk: először jön a pogány Római Birodalom, amit a kifejezetten vallási tevékenységet folytató római pápaság korszaka vált fel.

A SZENTÉLY MEGTISZTÍTÁSA

A Dániel 8-ban eddig tanultakat összefoglalva tehát elmondhatjuk:

Médo-Perzsia
Görög Birodalom
Róma
A szentély megtisztítása

Ahogy már korábban is láttuk, Dániel 8-ban Gábiel mindent megmagyarázott, kivéve a szentély megtisztítását. Nem találunk itt konkrét magyarázatot, mégis erőteljes utalásra lelhetünk a fejezetben.

Dán 8:14 látomása a szentély megtisztításával ér véget, miután bemutatja egy bizonyos történelmi időszakban a kis szarv tevékenységét. A kis szarv bemutatását követően (Dán 8:22–25) a magyarázat egy különleges eseményre utalva ér véget (Dán 8:25). Mi lesz ez az esemény, és milyen utalást tartalmaz a szentély megtisztítására?

Ha Dániel 8 látomását párhuzamba állítjuk a magyarázattal, a következő táblázatot kapjuk:

Látomás	Magyarázat
Kos	Médo-Perzsia
Kecskebak	Görög Birodalom
Kis szarv	Róma
A szentély megtisztítása	A kis szarv természetfeletti módon történő pusztulása

Akármit is jelentsen a szentély megtisztítása, az biztos, hogy az utolsó földi birodalom természetfeletti módon való pusztulását eredményezi, mert ez történt Dániel 2. és 7. fejezetében is Isten örök országának felállítása előtt. Ez tehát megdönti azt a feltételezést, hogy a templom megtisztítása pusztán emberi esemény lenne, mint pl. amikor Kr. e. a II. században kiűzték az ellenséget a templom területéről. A szövegösszefüggés egyértelműen arra utal, különösen, ha Dániel 2. és 7. fejezeteivel párhuzamosan vizsgáljuk ezt a szakaszt is, hogy a szentély megtisztítása kiemelkedően fontos esemény. Már az is a szentély megtisztításának fontosságáról tanúskodik, hogy kapcsolatban van három jelentős világbirodalom felemelkedésével és bukásával.

Mi mindent kell megtisztítanunk a saját életünkben? Kizárólag hogyan lehetséges ez?

A MENNYBEN FOLYÓ ÍTÉLET

Az alábbi táblázat azt foglalja össze, amit az elmúlt néhány hét során eddig megállapítottunk. Mit tudhatunk meg ebből a szentély megtisztításáról?

Dániel 12	Dániel 7	Dániel 8
Babilon	Babilon	-
Médo-Perzsia	Médo-Perzsia	Médo-Perzsia
Görög Birodalom	Görög Birodalom	Görög Birodalom
Pogány Róma	Pogány Róma	Pogány Róma
Római pápaság	Római pápaság	Római pápaság
-	Ítélet a mennyben	A szentély megtisztítása
Második advent	Második advent	-

Mindvégig figyelemmel kísérhetjük a fejezetek közötti párhuzamokat. Nem csupán az itt bemutatott népek állnak párhuzamban egymással, hanem Dániel 7-ben az ítélet jelenete – ami a Rómára vonatkozó megszabott idő (az 1260 év) vége után következik – közvetlenül párhuzamos a szentély megtisztításával, ami Dániel 8-ban szintén Róma után következik. Röviden tehát, Dániel 7-ben a mennyben folyó ítélet, ami a világ végéhez vezet, ugyanazt jelöli, mint Dániel 8-ban a szentély megtisztítása. Itt ugyanannak az eseménynek két különböző leírásával találkozunk: az ítélettel, amit Dániel 8 a szentély megtisztításának nevez.

E táblázat szerint tehát a második adventhez viszonyítva mikor történik meg az itt említett ítélet?

A döntő elem a Dániel 7-ben folyó hatalmas ítélet képe és Dániel 8-ban a szentély megtisztítása közötti párhuzam. Dániel 7-ben az ítélet másképpen mondja el ugyanazt, amit a 8. fejezetben a szentély megtisztítása fejez ki. Hasonló ez ahhoz, mint amikor Dániel 7-ben a medve, Dániel 8-ban pedig a kos jelképezi Médo-Perzsiát. Minden megközelítés hozzáad valamit a képhez, még finomít valamit a másikon. Ha összefogjuk őket, sokkal többet tudhatunk meg arról a bizonyos eseményről. Ami tehát tagadhatatlanul világos, hogy itt egy advent előtti eseményről hallunk, azaz az ítélet, amiről itt szó van Krisztus második eljövetele előtt zajlik. Ez az ítélet vezet el a második adventig.

Melyek azok a dolgok az életünkben, amelyekre csakis Jézus második eljövetele hozhat megoldást? Mire találhatunk megoldást már itt és most? Miért olyan fontos tudni a különbséget a kettő között?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Tekintsük át az alábbiakban a Dániel 7. és 8. fejezete közötti párhuzamokat. Most a fejezetekben említett birodalmak, események mellett megjelöltük a hozzájuk tartozó körülbelüli időt is.

Dániel 7	Dániel 8
Babilon	-
Hanyatlása Kr. e. VI. sz. közepe	
Médo-Perzsia	Médo-Perzsia
Kr. e. VI. sz. közepétől IV. sz. közepéig	
Görög Birodalom	Görög Birodalom
Kr. e. IV. sz. első felétől II. sz. közepéig	
A pogány Római Birodalom	A pogány Római Birodalom
Kr. e. II. sz. közepétől Kr. u. V-VI. századig	
Római pápaság	Római pápaság
Az üldözés kora: Kr. u. VI. századtól XVIII-XIX. századig	
A mennyben folyó ítélet	A szentély megtisztítása
Második advent	Kéz érintése nélkül pusztul

A táblázatból egyértelműen kitűnik, hogy mivel Dániel 7-ben az 1260 év letelte után kezdődő ítélet megegyezik Dániel 8-ban a szentély megtisztításával, ezért a szentély megtisztítása is az 1260 éves időszak után következik be. Tehát azt mondhatjuk, hogy a szentély megtisztítása valamikor a XVIII. sz. vége, a XIX. sz. eleje után, ám Krisztus eljövetele előtt történik. E pontok segítségével ugyan közelebb kerülünk az advent előtti ítélet idejéhez, de még mindig nem tudtuk meg pontosan. Még további ismeretekre van szükségünk, és ahogy majd látni fogjuk, éppen ezért kapunk további felvilágosítást.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A csoportunkkal ismételjük át a heti tanulmányunk főbb pontjait! Győződjünk meg róla, hogy mindenki érti a fejezetek közötti párhuzamokat. Minden felmerülő kérdésre igyekezzünk a lehető legalaposabb választ adni.
2. Dániel 8 utolsó verséből megtudjuk, hogy a látomás bizonyos részeit nem értette meg Dániel. Mit tanulhatunk ebből azzal kapcsolatban, hogy időnként hitben előre kell haladnunk még akkor is, ha bizonyos dolgokat nem értünk teljesen?

Van Isten!

„Azt gondolja magában a bolond, hogy nincs Isten! Romlottak és utálatosak tetteik, senki sem tesz jót” (Zsolt 14:1).

Istennek nincs szüksége arra, hogy legyen. Ő kezdettől fogva van! Nekem van rá szükségem. Ha nem lépne be téri és idői világunkba, ha nem alázkogna bele szürke hétköznapijainkba végtelensége, időfelettsége ellenére, semmit nem tudnánk róla.

Isten megtette ezt a nagy lépést: lejtett a végtelenből a végesbe. Erről szól a Biblia, ezért él a kereszténység, ezért mondja a földre születt Jézust az angyali jelenés Immanuelnek, ami azt jelenti: velünk az Isten.

Igy hát nem az a kérdés, hogy Isten van-e vagy nincs. Hozhatunk érveket, bravúros levezetéseket, hogy bizonyítsuk, de a végtelen – emberi ésszel, logikával –, mindig bizonyíthatatlan marad. Ő velünk van, vagy ahogy Pál mondta Athénban az Areopágoszon: „mert őbenne élünk, mozgunk és vagyunk” (ApCsel 17:28). Nem mi határozzuk meg Őt, hanem az Ő léte a mi számunkra sorshatározó. Ő velünk van, de mi vele maradunk-e? Rádöbbenünk-e arra, amit Szent Ágoston az 5. században így fogalmazott meg: „Nyugtalan a szívünk, Uram, míg tebenned meg nem nyugszik.” Nekünk van tehát szükségünk Istenre.

A végtelent – mi véges elmével rendelkező emberek – semmiféle bravúrral nem tudjuk elérni, de Jézusban a végtelen, végessé, hozzánk hasonló emberré lett: hív és ma is velünk jár az úton. Mi vele mehetünk egy örökkévalóságon át. Isten Lelke nem a filozófusok ügye, nem is a teológusoké. Utunk kérdése, sorskérdésünk. Az dönti el, hogy számomra van Isten, hogy Jézus hívását meghallva elindulok-e, mert Ő vár rám. Azért balgatag az az ember, aki szívében, belső gondolkodásában nem számol Isten létével, mert az ilyen embernek céltalan lesz az élete, bizonytalan lesz a lépése. Vallom, hogy személy szerint nekem szükségem van Istenre, a célra és az útra, hiszen fojtogat az utálatosság, és nincs, aki jót cselekedjék.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 42-43. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

Dániel 9

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 9:1–23

„Vétkeztünk és gonoszságot míveltünk, hitetlenül cselekedtünk és pártot ütöttünk ellened, és eltávoztunk a te parancsolataidtól és ítéleteidtól” (Dán 9:5).

Mielőtt továbblépnénk, ellenőrizzük, hogy valóban értjük-e az elmúlt hetek vizsgálódásai során összeállított táblázatot, hiszen ez képez szilárd alapot mindannak, ahová ezután indulunk. A lényeges rész, amit feltétlenül világosan kell látni az az, hogy Dániel 7-ben az ítélet ugyanazt az eseményt jelenti, mint Dániel 8-ban a szentély megtisztítása. Ez az esemény pedig a pápaság korában a szentek 1260 évig tartó üldöztetésének korszaka *után* következik be.

Miközben ennek az eseménynek az idején gondolkodunk, ami a XVIII. sz. végére, a XIX. sz. elejére tehető, felvetődik a kérdés: melyik lehet az a szentély, aminek a megtisztítására ekkor került sor, a földi vagy a mennyei szentély (lásd: Mt 24:2; Lk 21:6; Zsid 8:1–2)? A válasz teljesen egyértelmű.

Végezetül nézzük meg, milyen keretet választott az Úr a szentély megtisztításának fontos tanításához: azt, ami ezen a világon a lehető legkevésbé módítható, a lehető legkevésbé változó, és ami a leginkább azonosítható: a hatalmas világbirodalmakat. Az Úr nem azt várja tőlünk, hogy hitünket csak sebtében felvázolt, homályos dolgokra alapozzuk, hanem a kiemelkedően fontos nagyszerű igazságokat a világtörténelem keretébe helyezte, ezzel képezve a lehető legszilárdabb alapot tanításának. Ebből is kitűnik: Isten azt akarja, hogy elhiggyük ezeket az igazságokat, éppen ezért meg is könnyíti a dolgunkat.

A héten rátérünk Dániel könyve 9. fejezetére, ahol a próféciának és a történelemnek e lenyűgöző sorozatában az utolsó láncszemet találjuk.

BEFEJEZETLEN ÜGY

Olvassuk el Dán 9:1-et! Milyen alapvető különbséget látunk itt az előzőekben vizsgált három fejezethez képest?

Bizonyos fokig ez a válasz is segít magyarázatot találni arra, amit már Dániel 8-nál is megjegyeztünk: történetesen azt, hogy az előző két fejezettől eltérően itt már nem Babilont láthatjuk. Babilon helyett Médo-Perzsiával kezdődik a prófécia. Úgy tűnik, hogy az Úr már Dániel 8-ban a jövő felé, a következő fel-emelkedő birodalomra, Médo-Perzsiára mutatott.

Még valamit fontos megjegyeznünk az előző fejezetekkel kapcsolatban. Amint láttuk, Dániel 2 álom ill. látomás, az álom ill. látomás magyarázatával együtt. Mindenre megtalálható a magyarázat a fejezetben.

Dániel 7-nél ugyanezt látjuk: álom ill. látomás, amit minden bemutatott dolog magyarázata követ.

Dániel 8-ban viszont valami különbséget is találunk. Az álom, ill. látomás után következik a magyarázat, de amint láttuk, nem hangzik el mindennek a magyarázata.

Tekintsük át ismét Dániel könyve 8. fejezetét! Mi volt az az egyetlen dolog, amire Dániel nem kapott magyarázatot a 8. fejezetben?

A párhuzamos, ezt megelőző látomásoktól eltérően a 8. fejezet azzal ér véget, hogy Dániel nem érti a „látás”-t. Milyen látomást? Nyilvánvaló, hogy a látomásnak azt a részét nem értette, ami a 2300 estére és reggelre vonatkozott a 14. versben. Végül is minden másra megkapta a magyarázatot, bizonyos esetekben a Dániel 8-ban bemutatott hatalmak közül is megtalálhatjuk egyik-másiknak a nevét (20–21. v.). Az előző látomások egyike után sem mondta Dániel, hogy nem ért valamit, még ha bizonyos esetekben a magyarázat nem is volt annyira pontos, mint Dániel 8 egyes részeinél. A próféta csak a 8. fejezetben jelenti ki, hogy volt valami, amit nem értett meg, ez pedig nyilván a 2300 napról szóló látomás, a fejezetnek az az egyetlen része, aminek hiányzik a magyarázata.

Amikor tehát Dániel 8-at elhagyva rátérünk Dániel 9-re, Dániel előtt csak egyetlen dolog nem világos: a 2300 napra vonatkozó látomás Dán 8:14-ben.

Lehetséges volna, hogy egy próféta nem ért meg mindent, amit egy profétikus álomban vagy látomásban lát? Találunk itt olyasmit, aminek a segítségével jobban megérthetjük Ellen G. White próféta ajándékát?

A ZSIDÓK FOGSÁGA

Dániel ekkor már a médek és perzsák uralkodásának idejében élt, ami közvetlen teljesebbé volt azoknak a korábbi próféciaíknak, amelyeket Dániel 2, 7, 8. fejezeteiben találunk.

A prófétának azonban van egy igen nagy bánata. Népe még mindig fogságban él, a templom még mindig romokban hever, a nép azóta sem nyerte vissza szabadságát.

Olvassuk el Dán 9:2-t! Milyen ígéletben és próféciaiban talált Dániel reménységet?

Hiába volt nemzetük nagyságával kapcsolatos reménységük, egy pogány hatalom mégis fogságba vitte a zsidókat. Gyakorlati szempontból nézve ezzel egyszer és mindenkorra elérkezhetett volna a zsidó nép, Júda vége. Az Úr azonban még nem vetette el végérvényesen népét. A próféták ítélettel, gyászos véggel és pusztulással fenyegettek, ugyanakkor a megváltás és helyreállítás reménységét is ébren tartották a zsidókban.

Olvassuk el Jer 29:10–12 verseit! Milyen reménységre lelhetett Dániel ebben a próféciaiban (lásd még: Jer 25:11–12)?

Ígéréthez híven az Úr valóban visszavitte népét földjére a megadott időben. Igen világosan olvashatjuk erről a feljegyzést 2Krón 36:18–23 szakaszában.

Olvassuk el ezeket a verseket a Krónikák könyvében! Mit árul el ez a feljegyzés Istenről és ígéreteiről?

Dániel 9 idejében még mindig volt pár év az ígéretek teljesebbé előtt. Kr. e. 605-ben a Jeruzsálem meghódításával és Dániel, valamint a többi fogoly elhurcolásával kezdődő hetven év már majdnem letelt. De még mindig nem történt semmi. A nép továbbra is fogságban élt, Jeruzsálem még mindig romokban hevert, a templom újjáépítéséről még szó sem volt. Dániel ugyan tanúja lehetett a médek és perzsák hatalomra jutásának, ami a jövődőlés szerint következett be, de még több mindennek kellett meglennie, olyan nagy eseményeknek, amelyek emberi szemszögből nézve lehetetlennek tűntek. Ennek fényében jobban megérthetjük az ezután következő imádságot.

Dániel Isten ígéréteiből merített reményt. Számunkra Istennek mely ígéretei mondanak a legtöbbet? Milyen szerepe van az imádságnak, miközben várjuk Isten ígéreteinek a beteljesedését?

„VÉTKEZTÜNK”

Olvassuk el Dániel imádságát (Dán 9:3–19)! Foglaljuk össze a lényegét! Dániel imájából számos pontra fel kell figyelnünk.

- 1. Dániel elismerte népe bűneit. Nem keresett mentséget cselekedeteik igazolására. Milyen tanulságot szűrhetünk le ebből saját magunkra nézve?**

- 2. A próféta egyértelműen megfogalmazta: a nép bűnének részét képezte az is, hogy elfordultak Isten Igéjétől. Ebből mi mit tanulhatunk?**

- 3. Az igazán megérdemelt büntetés, szomorúság és ítélet idején is Dániel Isten kegyelmére, jóságára hivatkozik, kéri a segítségét. Saját bűneinkre gondolva milyen reménységet találunk ebben?**

Dániel imáját olvasva felfigyelhetünk rá, hogy egy dolog *nincs* benne. Szinte szemet szúr, hogy Dániel nem arról faggatja az Urat: *Miért is történt mindez velünk?* Azért nem kérdezi, mert pontosan tudja, mi miért történt. A nép nem engedelmeskedett az Úrnak. Imádságában nem kérdezett a próféta. Nem kért több világosságot, bölcsességet vagy értelmet. Szavaiból az derül ki, hogy tisztában van a helyzettel: Izrael bűnt követett el, ezért megkapta a büntetést. Dániel csak a megígért szabadulásért esd.

Lényeges, hogy az imádságban Dániel sehol nem igyekszik még jobban megérteni a helyzetet. Legalábbis aszerint, amit a Szentírás feljegyez, a próféta utoljára a Dán 8:14-ben közölt 2300 napra vonatkozó próféciaát szerette volna megérteni, amiről a fejezet végén egyértelműen elmondta, hogy nem érti (Dán 8:27).

Mi az Dániel imádságában, ami különösen sokat mond saját hitéletünkre vonatkozóan?

„ÉRTELEMRE TANÍTSALAK”

Olvassuk el Dán 9:20–22-t, és nézzük meg, mi is történik itt! Miután Dániel befejezte az imádságot, megjelent neki Gábiel angyal. De Dániel könyvében nem ekkor jelent meg először Gábiel.

Mikor találkoztunk Gábiellel utoljára Dániel könyvében (Dán 8:16)?

Ne felejtjük el, a 8. fejezetben Gábiel parancsot kap, hogy magyarázza meg Dánielnek a látomásban látottakat. Olvastuk már, hogy az angyal meg is tette ezt, csak a 2300 napra vonatkozó látomás kivételével.

Most azonban Gábiel visszatér Dánielhez, aki úgy utal rá, mint „*akit előbb a látomásban láttam*” (21. v.). A próféta nem mondja meg, melyik látomásban látta már Gábielt, de Gábiel csak a 8. fejezetben jelent eddig meg, ezért logikus feltételeznünk, hogy Dániel arra a látomásra utal.

Dán 9:20–23-ban mit mond Gábiel, miért jött Dánielhez?

Amint a tegnapi részben is megállapítottuk, az imában Dániel nem kéri, hogy megérthessen valamit. Utoljára a 2300 éves prófécia nem értette. Most ugyanaz az angyal jelenik meg előtte, aki elmondja, azért jött, hogy „*értelemre*” tanítsa. Értelemre, de mivel kapcsolatban? Nyilvánvalóan a 2300 nappal kapcsolatban, hiszen Dániel utoljára ezt nem értette.

Valójában a héber ige gyök (bin) úgy fordítható, hogy „*értette*” (Dán 8:27), és ugyanez a szógyök fordul elő Dán 9:22-ben is, ahol Gábiel elmondja: azért jött, hogy „*értelemre*” (bin) tanítsa, olyan dologra, amit a 8. fejezet végén még nem tudott.

Figyeljük meg azt is, hogy milyen prófécia Dán 8:14 – idői prófécia. Milyen prófécia is következik közvetlenül azután, hogy Gábiel megérkezik Dánielhez, és elmondja: *értelemre fogja tanítani* (lásd: Dán 9:24)? Természetesen idői prófécia. Világos, hogy Dániel 9 látomása összekapcsolódik Dániel 8 prófécijának a 2300 napra vonatkozó részével. Dániel 2. és 7. fejezetében tehát a látomás után következik a teljes magyarázat, Dániel 8-ban a látomást csak részleges magyarázat követi. Dániel 9-ben nincs látomás, csak magyarázat – még hozzá annak a magyarázata, ami magyarázat nélkül maradt a 8. fejezetben.

„ÉRTSD MEG A LÁTOMÁST!”

Mintha az előző napok során összegyűjtött adatok még nem adnának elegendő bizonyítékot arra, hogy Dán 9:24–27-et Dán 8:14-hez kapcsoljuk, az Úr további bizonyítékot szolgáltat az összefüggésre.

Dán 8:1–2-ben Dániel háromszor utal a fejezetben megtalálható látomásra, mindhárom alkalommal ugyanazt a héber szót (hazon) használja: „*Belsazar király uralkodásának harmadik esztendejében látomás [hazon] jelenék meg nekem, Dánielnek, annak utána, amely először jelent meg nekem. És láték látomásban [hazon]; és mikor láték Susán várában voltam, amely Elám tartományában van; és láték látomásban [hazon], és ímé az Ulai folyam mellett valék*” (Dán 8:1–2).

Dániel utána leírja, hogy mit lát a *hazon*-ban: a kost, a kecskebakot, a kis szarvat stb. A *hazon* tehát Dániel 8 látomására utal általában.

Ezzel szemben, amikor kifejezetten a 2300 évről szól, Dániel másik szóval utal a látomásra, ami a *mareh*. „*És az estvéről és reggelről való látomás [mareh], amely megmondott, igazság... És én, Dániel, elájulék és beteg valék néhány napig, de felkelék és a király dolgát végezém; és álmétkodám ezen a látáson [mareh], és senki sem értette*” (Dán 8:26–27).

Így tehát Dániel 8-ban két szó is szerepel, amit látomásnak fordítunk: a *hazon* az egész látomást jelöli, a *mareh* pedig Dán 8:14-ben a 2300 napra és a szentély megtisztítására vonatkozó részt jelöli, azt, amit Dániel nem értett (Dán 8:27).

Ez a két szó Dániel 9-ben is felbukkan, amikor Gábiel megjelenik Dánielnek. „*És még az imádságot mondom vala, mikor ama férfiú, Gábiel, akit előbb a látomásban [hazon] láttam vala... megillete engem... A te esedezésed kezdetén egy szózat támadt, és én eljöttem, hogy megjelentsem; mert te kedves vagy: vedd eszedbe azért a szózatot, és értsd meg a látomást [mareh]!*” (Dán 9:21–23).

Értsd meg, de melyik *mareh*-t, azaz látomást? Csak egy jöhet számításba, még hozzá a 2300 napra vonatkozó látomás [mareh], amiről Dániel kifejezetten azt mondta, hogy nem értette. Az „*értsd meg*”-nek fordított héber szó is a *bin*-ből származik, ami szintén Dán 8:26 látomásához [mareh] fűző kapocs, ahhoz, amit Dánielnek meg kellett értenie [bin].

Dán 9:24–27 magyarázata világosan kötődik az előző fejezetben közölt 2300 naphoz. Gábiel azért jött, hogy megmagyarázza a 2300 napra vonatkozó *mareh* értelmét.

Ismételjük át, hogy milyen kapcsolat is van Dániel 8. és 9. fejezetei között! Hogyan érvelnénk a saját szavainkkal amellet, hogy ez a két fejezet valóban kapcsolatban áll egymással?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 308–311. old.; *Próféták és királyok*, 344–346. old.

Dániel 8 anélkül ér véget, hogy elhangozna a 2300 napra vonatkozó látomás magyarázata. A 8. fejezetben magyarázatot adni megjelenő Gábiel angyal felkeresi Dánielt a 9. fejezetben is, és felszólítja, hogy értse meg a *mareh*-t. Az egyetlen *mareh*, amit Dániel nem értett a 8:14-ben és 26-ban lejegyzett része volt a látomásnak, ami egy idői prófécia. Majd pedig közvetlenül azután, hogy Gábiel felszólította Dánielt a látomás, az idői prófécia megértésére, vajon mit ad neki? Egy újabb idői próféciát!

Nem csoda tehát, hogy az adventisták szerint e két fejezet és két prófécia szorosan kötődik egymáshoz. De ezen a téren sem állunk egyedül. A következő idézet egy Dániel könyvét magyarázó ortodox zsidó kommentárból való. Alábbiakban találjuk az „értse meg a látomást (*mareh*)” (Dán 9:23) kifejezésre vonatkozó részt. Hogyan is értik tehát a zsidók a 70 hétre vonatkozó próféciát?

„Ez a Dániel 8. fejezetében szereplő látomásra utal, és a 16–26. versekben úgy jellemzi azt a részt (14. v.), ami a prófétát annyira aggasztotta, hogy *mareh*” – (*Daniel, Art Scroll Tanach Series* [Mesorah Publications, Ltd.: Brooklyn, New York, 1988.] 258. old.).

Tehát az ortodox zsidók pontosan úgy értelmezik a 70 hétről szóló próféciát, mint mi, azaz hozzákapsolják Dán 8:14-ben a 2300 napra vonatkozó próféciahoz.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A csoportban ismételjük át az ezen a héten tanulmányozott részt. Győződjünk meg róla, hogy mindenki érti a két fejezet közötti kapcsolatot.
2. Dániel imáját olvasva bizonyára felfigyelünk rá, hogy a próféta újból és újból többes szám első személyben szól: „vétkeztünk és gonoszságot műveltünk” stb. A Szentírásban olyan hűségesnek, jellemében is szent embernek bemutatott Dániel vajon miért számítja magát azok közé, akik miatt a népre szakadt ez a rettenetes nagy baj? Milyen tanulságot vonhatunk le ebből magunkra nézve?

Túrmezei Erzsébet:

Krisztusra várunk

Nem tudjuk, mi jön, titok a holnap.
Némák a titkok. Nem válaszolnak.
Rejtő ködükbe szemünk nem láthat...
de elültejük kis almafánkat,
bízva, hogy kihajt,
gyümölcsöt terem.
Titok a jövő.
Sürget a jelen.

Nem tudjuk, mi jön: titok a holnap.
Némák a titkok. Nem válaszolnak.
De a ma int, hogy híven szolgáljunk,
mert tudjuk, Ki jön:
Krisztusra várunk.

Ha hirtelen jön, ha észrevétlen,
munkában leljen, ne resten, tétlen!
Testvérek terhet vállalja vállunk!
Mert tudjuk, Ki jön:
Krisztusra várunk.

70 hét

E HETI TANULMÁNYUNK: Dániel 9:24–27; Ezsdrás 4:7–16; 7:6–7, 11–17

„Hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra, hogy vége szakadjon a gonoszságnak és bepecsételtessék a bűn, és hogy eltöröltessék a hamisság és elhozassék az örök igazság, és bepecsételtessék a látomás és a próféták, és felkenettessék a Szentek szente” (Dán 9:24).

Eddig tehát a következő pontokat kell világosan látnunk: Dániel 7-ben az ítélet, valamint Dániel 8-ban a szentély megtisztítása ugyanaz az esemény, és az 1260 év letelte után következik be.

Másodszor pedig Dániel 8 anélkül ér véget, hogy magyarázatot adna a 2300 napra vonatkozó próféciára. Dániel 9 ott folytatja, ahol a 8. fejezet abbamaradt: Gábiel megadja Dánielnek az előző fejezetben hiányolt magyarázatot. Ezek szerint Dániel 8. és 9. fejezetei összetartoznak: egy látomás és egy részleges magyarázat (Dániel 8), amit követ a magyarázat többi része (Dániel 9).

Ezen a héten Dániel 9. fejezetével folytatjuk, főleg a 70 hétre vonatkozó lenyűgöző próféciára koncentrálna. Ez a rész nem csak a Szentírás ihlettségére szolgáltat erőteljes bizonyítékot, hanem arra is, hogy Jézus a Messiás, a „*Messias-fejedelem*” (Dán 9:25), aki – mint a prófécia középpontja, a 2300 napra vonatkozó jövendölés alapját is megadja.

70 HÉT

Amint az előző héten is megállapítottuk, Dán 8:14 idői prófécia a 2300 napról. Dániel 9-ben Gábiel visszatér, és újabb idői próféciát közöl, ez a 70 hétre vonatkozik (Dán 9:24).

Számoljunk egy kicsit! Melyik prófécia utal hosszabb időre, a 2300 napos vagy a 70 hetes?

Két idői próféciát látunk itt, még hozzá egymással összekapcsolva, a 2300 napra és a 70 hétre vonatkozókat. A kettő közül természetesen a 70 hétről szóló a rövidebb.

70 hét
2300 nap

Olvassuk el Dán 9:24-et! Hogyan vezeti be Gábiel a 70 hetes időszakot? Melyik igét használja itt?

Az igét (chatchak) többféleképp fordítják, mint pl. „rendeltetett el”, „van”, „szabatott ki”, az alap jelentése „levágni”, és a legtöbb héber szótár így is jelöli. Sajnos ez a szó a Bibliában sehol másutt nem fordul elő, így nincs más, a Szentírásból származó összehasonlítási alapunk. A héber nyelvhez közel álló ugariti nyelvben a tudósok megfigyelték: a *chatchak* szóval párhuzamos kifejezés ott is azt jelenti, hogy „levágni”, ami megfelel a Károli és az új protestáns Bibliában használt „szabatott” fordításnak.

Szabatott? Ugyan miből? Mi másból, ha nem egy másik idői próféciából? Akkor vajon melyik másik idői próféciából? Nyilvánvalóan a Dán 8:14-ben található *mareh*-ből, a 2300 napra vonatkozó idői próféciából, amire – mint a két prófécia közül a hosszabb időre vonatkozóra – Gábiel éppen akkor hívta fel Dániel figyelmét.

Így tehát két idői próféciát kapunk, a 2300 napra és a 70 hétre vonatkozót, és a 70 hétre vonatkozó „vágatott le” a 2300 napból.

Tegyük fel, hogy a szomszédunknak megemlítjük: vasárnap van öt órányi szabadidőnk, ő pedig vasárnap kifejezetten utal erre az öt órára, majd segítségünket kéri egy szoba kifestéséhez. „Egy óra alatt kész lesz!” – mondja. Milyen következtetést vonhatunk le ebből a példából? Hogyan érthetjük meg ezáltal talán még jobban Dán 8:14 és 9:24 két idői próféciájának az összefüggését?

A MESSIÁS-FEJEDELEM

Olvassuk el figyelmesen Dán 9:25 versét, és imádkozzunk, hogy igazán megérthessük! Az itt megadott időhöz milyen két esemény kapcsolódik? A kettő közül melyik kötődik az időszak elejéhez és melyik a végéhez?

Ebben az egy versben a 70 hétből 69-cel el tudunk számolni. A prófécia a Jeruzsálem helyreállítására és újjáépítésére felszólító paranccsal kezdődik, majd a 69 hét végén a „Messiás-fejedelem”-mel zárul.

A héber szó, amit Messiásnak fordítunk görögül „Christos” vagyis Krisztus. Ennek ismeretében tehát kire utal ez a prófécia (lásd még: Mt 1:1, 16; 16:16; ApCsel 3:13–15, 18; 5:30–31)?

Egy igen lényeges dolgot állapíthatunk itt meg: a prófécia Jézus áll a középpontjában. A prófécia első 69 hete vezet el Jézusig, aki a „Messiás-fejedelem”. Mondhatjuk, hogy a prófécia alapja nem más, mint Krisztus. Éppen úgy hihetünk tehát abban, hogy Jézus a Messiás, mint a próféciaiban.

Amit még rendkívül fontos itt megjegyeznünk: a hetednapos adventisták korántsem állnak egyedül, amikor azt vallják, hogy ez a prófécia Krisztusra vonatkozik. Már régen számos keresztény felekezet tagjai ezt a próféciát tekintik az egyik legerőteljesebb bizonyítéknak arra nézve, hogy valóban Jézus Krisztus a Messiás. Végül is Kr. e. 500 évvel mondta el Dániel ezt a Krisztusra mutató idői próféciát!

Nézzünk át más ószövetségi prófeciákat is, amelyek szintén Jézusra mutatnak! Milyen tekintetben erősítik az Úrba vetett hitünket? Állítsunk össze egy tanulmányt azokból a prófeciákból, amelyekről beszélhetünk nem hívő szomszédainknak, barátainknak!

A RENDELET

Dán 9:25 azzal kezdődik, hogy elhangzik a Jeruzsálem helyreállítására és felépítésére parancsot adó rendelet, a végén pedig, a 69 hét után elérünk a Messiásig. A pontos dátummal kapcsolatban egyes kutatók nem értenek teljesen egyet, azt azonban biztosan tudjuk, hogy Kr. e. a VI. vagy az V. században adták ki a rendeletet, ami Jeruzsálem helyreállítására és újjáépítésére vonatkozott. Az is biztos, hogy Jézus az I. században élt és halt meg.

Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó rendelet Kr. e. VI–V. sz.	Jézus a Messiás Kr. u. I. sz.
--	--------------------------------------

69 hét

Milyen közvetlen bizonyítékát láthatjuk itt az év-nap elvnek? Miért nem lehet a 69 hetet szó szerinti értelemben venni?

A lényeges kérdés itt, hogy mikorra is tehető a kezdőpont. Mikor adták ki a Jeruzsálem helyreállítására és újjáépítésére vonatkozó rendeletet? Amennyiben elfogadjuk, hogy a 69 hét Jézussal végződik, akkor a kiadási idő alapján az ismert rendeletek közül csak egy jöhet számításba, mégpedig az, amit Kr. e. 457-ben, uralkodásának a 7. évében bocsátott ki Artaxerxész király (bővebben a következő tanulmányokban).

Keressük ki a következő szövegeket (Mt 2:1, 19–22; 27:1–2; Lk 2:1–7; 3:1–3; 23:1–7)! Figyeljük meg, hány történelmi szereplő kötődik Jézus életének különböző eseményeihez! Ezek és még sok más ige által is meg tudjuk határozni Krisztus életének és szolgálatának időpontjait.

Miközben észben tartjuk az eddigieket, nézzünk meg néhány olyan dátumot, amelyeket egyes kutatók Dán 9:25 rendeletével hoztak összefüggésbe.

Vegyük például Kr. e. 538-at. Ha a 69 hetet az év-nap elv segítségével átszámítjuk, 483 évet kapunk, ami elvinne a Messiás-fejedelemig. Így azonban Kr. e. 55-ig érünk, amit nem lehet Jézussal kapcsolatba hozni.

Egy másik gyakran említett időpont Kr. e. 520. Ettől a kezdőponttól számítva Kr. e. 37-ig jutunk, ami szintén nem felel meg.

Végül még egy dátummal számolnak gyakran, ez pedig Kr. e. 444. Ha ezt fogadnánk el, akkor Jézus szolgálatának a kezdete Kr. u. 39-re vagy 40-re esne, halála pedig valamikor a 40-es évek elejére. Ez már ugyan sokkal közelebb van az előző két időpontnál, az Újszövetséggel foglalkozó teológusok azonban tudják, hogy ezek a dátumok sem egyeznek Jézus életének ismert adataival.

„A VISSZAVONÓ ÉS GONOSZ VÁROST ÉPÍTIK”

Dániel 9-ben találjuk a Messiás-fejedelemre vonatkozó próféciaát, és tudjuk, hogy a Messiás-fejedelem nem más, mint Jézus. Ez a fontos prófécia egy adott történelmi időhöz kötődik: a Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó parancs kiadásához. Vajon anélkül közölne a Szentírás egy fontos próféciaát, hogy megadná rá a megoldást is? Nyilvánvalóan nem!

Olvassuk el Ezsdr 4:7–16 verseit, ami a zsidó nép babiloni fogsága utáni eseményekkel foglalkozik! Olvasás közben tegyük fel magunknak a következő kérdéseket:

1. Kinek szól a levél?

2. Mi mindenre panaszkodtak a zsidókkal kapcsolatban?

3. A levél szerint ki küldte a zsidókat, vagy engedte meg nekik, hogy hazatérjenek Jeruzsálembe, és annyi mindent elvégezzenek?

Nézzük csak meg, mi is történik itt! Bizonyos idővel a zsidók hazatérése után a perzsa hivatalnokok csoportja levelet írt Artaxerxész királynak, amelyben panaszt tesznek a zsidók ellen, hogy újjáépítik Jeruzsálemet. A levélben két fontos pontot említettek meg: (1) hogy a várost újjáépítik (Ezsdr 4:12) és (2) az építkezést végző zsidók a király tudtával érkeztek. Így hangzik a levél egy része: „Tudtára legyen a királynak, hogy a zsidók, akik feljöttek tőled, megérkezének hozzánk Jeruzsálembe; a visszavonó és gonosz várost építik, a kőfalakat készítik s a fundamentomokat javítgatják” (Ezsdr 4:12). Más szóval, Artaxerxész király az oka annak, hogy a zsidók visszamentek újjáépíteni a várost. Bizonyára a király rendeletet adott ki, amelyben megengedte a város újjáépítését. A kérdés tehát a következő: Milyen rendelet volt az?

Lázadásuk és a hittől való elszakadásuk ellenére Isten könyörületet, kegyelmet gyakorolt a zsidó nép iránt, noha emberi szemszögből nézve valóban reménytelennek tűnt a helyzetük. Miért is mondjuk azt, hogy sosem szabad lemondani egyetlen emberről sem (önmagunkat is ideértve), akár milyen mélyre is sülyedt valaki?

Kr. e. 457.

Tegnap tehát megállapítottuk, hogy a Jeruzsálembe visszatérő zsidók kezdték újjáépíteni a várost. Artaxerxész királynak köszönhetően érkeztek meg a városba. Minden bizonnyal az uralkodó adta ki a rendeletet Jeruzsálem újjáépítésére (Dán 9:25), az emberek pedig megtették, amire a király engedélyt adott.

Érdekes módon a Biblia csak egyetlen olyan Artaxerxész által kiadott rendeletről tesz említést, ami megfelel ezeknek a meghatározásoknak. A király a rendeletet uralkodása 7. évében bocsátotta ki, amiről pedig határozottan tudjuk, hogy Kr. e. 457-ben volt.

Olvassuk el Ezsdr 7:6–7, 11–17 verseit! Miről is van szó ebben az iratban, amiben Artaxerxész király rendelkezett a zsidók jeruzsálemi munkájáról?

Ezsdrás könyvét nem időrendben állították össze, tehát a 4. fejezet eseményei később történtek, mint a 7. fejezetben leírtak. A rendelet ugyan sehol nem említi kifejezetten a város újjáépítését, mégis mindenki beleértette azt annak alapján, amit tegnap is olvastunk, hogy a zsidók pontosan azt tették. Ellenségeikkel együtt úgy értelmezték, hogy feltétlenül tartalmazta a Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó parancsot is az Artaxerxész által, uralkodása 7. évében kiadott rendelet, ami szerint a zsidók „feljöttek tőled” (Ezsdr 4:12). Ez teljesen egyértelmű, hiszen a levélben nyoma sincs olyan utalásnak, hogy a város újjáépítése bármilyen tekintetben is ellentétben állt volna a király utasításával.

Ezsdrás könyvének 4. és 7. fejezeteit összekapcsolva világosan láthatjuk, hogy valóban az Artaxerxész király uralkodásának 7. évében kiadott rendelet (Ezsdr 7:7–8) a „Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat” (vagy „kijelentés” az új prot. ford. szerint, Dán 9:25).

Erről határozottan tudjuk, hogy Kr. e. 457-ben történt (vannak ugyan, akik szerint 458. az igazi időpont, de még ez is mindössze hat hónapnyi különbség).

Amennyiben hisszük, hogy Jézus a „Messiás-fejedelem”, ez a dátum tökéletesen megfelel. Más szóval tehát Jézus az, aki miatt biztosak lehetünk ebben a próféciaiban.

Miért Jézus az, aki miatt mindenben biztosak lehetünk hitünket illetően?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Nézzük meg a neves természettudós, Isaac Newton életéről szóló, híres életrajzi műből származó idézetet! Newton Dániel könyvét is nagy buzgalommal tanulmányozta. „Ugyan kit érdekel, hogy Newtonnak igaza volt-e, amikor azt állította: Dániel könyvében a 70 hétre vonatkozó prófécia arra a 490 éves időtartamra utalt, aminek kezdetén Ezsdrás visszavezette a zsidókat Babilonból Jeruzsálembe (Kr. e. 457.), a végén pedig, Kr. u. 33–34-ben megfeszítették Krisztust?” – (A. Rupert Hall, Isaac Newton: *Adventurer in Thought* [Cambridge University Press, Cambridge, 1992.] 372. old.).

„Úgy tűnik, hogy a jóindulat látható megnyilvánulása idején megindult Jeruzsálem városának helyreállítása (Ezsdr 4:12). Ez utal arra, hogy e rendeletben foglaltatott királyi jóváhagyás felhatalmazta Júda népét egy látható központ kialakítására, ahonnan az államnak újonnan adományozott polgári és jogi kiváltságait intézni lehet. Következésképp Artaxerxész Kr. e. 457-ben kelt szavában vagy rendeletében találjuk a legmegfelelőbb kezdőpontot Dániel 70 hétről szóló, valamint a 2300 nap (Dániel 8–9) hosszabb időszakára vonatkozó próféciajának” – (*The Seventh Week, Leviticus, and the Nature of Prophecy*, szerk.: Frank B. Holbrook, [Biblical Research Institute, Washington, D. C., 1986.] 74. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A csoportban ismételjünk át az eddigiekben tanultakat, amíg mindenki tökéletesen nem érti!
2. Aki kész rá, elmondhatja, hogyan hatott az életére a 70 hétről szóló, vagy akár egy másik prófécia. Hogyan használja fel Isten a próféciaát arra, hogy megszólítsa az embert? Bizonyágtételünkben mennyi teret adjunk a próféciaának? Előfordulhat az is, hogy túlságosan nagy hangsúlyt fektetünk rá?

Az útról

„Utaidat, Uram ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem!” (Zsolt 25:4).

Úton járók vagyunk, és megpróbáltuk. Az út kilométerkövei között sokszor elfeledkezünk arról, hogy a kilométerkő értelmét nem a hossz, hanem a cél adja meg.

Már az Ószövetség idején is tudták, hogy az élet olyan, mint egy kanyargós, göröngyös, megpróbáltatásokkal teli út. Térhez, felülethez, de főként időhöz kötött. Utazásaink közben észrevesszük, hogy az úton sokféleképpen lehet járni: Jónásként menekülve Isten színe elől, Illésként elkeseredve rohanni a pusztába a fenyőfa alá meghalni, vagy reménykedve sietni a barlanghoz, Isten hegyéhez. Lehet a tékozló fiú útján is járni, melynek első szakasza, hogy nagy tervekkel rohanunk az „élet” felé, ami a moslékos vályúnál véget ér, majd megszegyenülten és kicsinyhitűséggel küzdve, mégis visszamenni az atyai házhoz.

Korunk arról nevezetes, hogy összeszűkült a tér, lerövidültek a távolságok, mellyel egyszermind a lélektől lélekig vezető utak gyengültek meg. Embertársaink olyanok lettek, mint a titokzatos távoli bolygók. Tóth Árpád szavai szerint „s köztünk a roppant, jeges űr lakik”.

És nem feledkezhetünk meg súrlódó összecsúszásunkról sem. Az úton egyre nagyobb a tolongás, a zűrzavar. Tágul a világegyetem, zsugorodik a földünk. „Jaj, Istenem!” helyzetünkben rájövünk, hogy mégis csak szükségünk van Istenre, aki próbáinkban figyelmeztet minket a célra, tervére. Ha elfogadjuk tervét, biztosan hazaérünk. Ehhez viszont az Ő útját ajánlja fel, mint a legbiztosabb utat.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 73–74. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

1844-ről közérthetően

E HETI TANULMÁNYUNK: 3Mózes 7:27; 17:10; Lukács 3:1–22; Róma 8:5; Galata 3:13; 1Thesszalónika 5:9–10; 1Péter 2:24

„És ímé a templom kárpítja fölétől aljáig ketté hasada; és a föld megindula, és a kősziklák megrepedezének” (Mt 27:51).

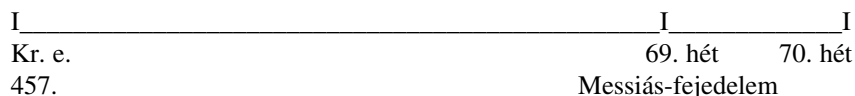
Az eddigiekben tehát azt láttuk, hogy Dániel 8 végén a prófétának még felvilágosításra volt szüksége a 2300 nappal kapcsolatban, amit Dániel 9-ben meg is találunk. Gábiel, a magyarázattal szolgáló angyal, aki már a 8. fejezetben is megjelent, a próféta figyelmét közvetlenül Dániel 8 *mareh*-jára tereli vissza, a látomásnak arra az egyetlen részére, amit Dániel nem értuett. Rögtön ezután Gábiel még egy idői próféciát közöl, a 70 hétről szólót, ami nyilván a 2300 napos hosszabb idői próféciából „szabatott” le.

A 2300 napra vonatkozó próféciától eltérően a 9. fejezetben olvashatunk a kezdőpontról: „a Jeruzsálem újraépítése felől való szózat keletkezésétől”. Erről az elmúlt héten megállapítottuk, hogy Kr. e. 457-ben volt.

A 70 hetes próféciában a 69. héttel elérkezőnk „a *Messiás-fejedelemig*”, azaz Jézusig. Tehát Jézus maga a prófécia középpontja, a 70 hét alapja, kulcsponthoz. Az egész prófécia Jézuson nyugszik, aki a „szegletkő” (Ef 2:20).

Eddig tehát a következőket állapíthatjuk meg a 70 hetes időszakról:

70 hét „szabatott”

SZÁMÍTÁSOK

A múlt héten megállapítottuk, hogy a perzsa Artaxerxész király uralkodása idején hangzott el „a Jeruzsálem újraépítése felől való szózat”, tehát akkor adta ki az uralkodó, azaz már nem Babilónia fennállásának idején, hanem az utána következő Méd-Perzsa Birodalom korában.

Melyik birodalommal kezdődik Dániel 8 próféciája? Milyen újabb összekötő kapcsolatot fedezhetünk fel a válasz segítségével Dániel 8 és 9 között?

Dániel 9-ben találjuk a 70 hétre vonatkozó prófécia kezdőpontját, amiről megállapítottuk, hogy Kr. e. 457. Azután azt olvassuk, hogy onnantól 69 hét telik el „a *Messiás-fejedelemig*”. A 69 hét 483 nap, ami a nap-év elv alkalmazásával azt jelenti, hogy a Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó rendelettel a *Messiás-fejedelemig* 483 évnek kell elteltetnie.

Végezzük el a számítást, és nézzük meg, hová érünk, ha Kr. e. 457-hez hozzáadunk 483 évet!

A végeredményt úgy tudjuk kiszámolni, ha 483-ból kivonunk 457-et. Így 26-ot kapunk, ami Kr. u. 26. lenne. Itt azonban nem egy számegegyenlőséggel van dolgunk, ami így nézne ki: -2, -1, 0, 1, 2, 3, hanem naptárral. A naptárban nincsen 0. év, ezért a naptárral így kell számolnunk: -2, -1, 1, 2, pontosabban Kr. e. 2, Kr. e. 1, Kr. u. 1, Kr. u. 2 stb. Mivel tehát a naptárban nincs 0. év, a 483 évnek a naptár szerint egy évvel később érünk a végére, nem Kr. u. 26-ban, hanem 27-ben.

Olvassuk el Lk 3:1–22 verseit! Milyen fontos eseménnyel találkozunk itt, és mennyiben segít megérteni a prófécia jelentését?

A prófécia nem Jézus születéséről szól, hanem úgy utal rá, mint aki a „*Messiás*”, a „*Felkent*”, a Krisztus, azaz Jézus hivatalos minőségében. János szolgálatának az idejét Tiberius császár uralkodásának 15. évére teszi Lukács, ami Kr. u. 27-ben volt. János nem sokkal szolgálata kezdete után megkeresztelte Jézust. Ez a több mint 500 évvel korábban elhangzott bámulatos prófécia tehát Jézus szolgálatára mutatott előre.

Mire következtethetünk Jézus keresztségéből a Krisztus és az emberiség között meglévő szoros kapcsolatra vonatkozóan? Napi küzdelmeink között milyen reményt nyújt, ha tudjuk, hogy Jézus ennyire kötődik hozzánk?

„KIÍRTATIK A MESSIÁS”

Az eddigiekben tehát a 70 hétről (490 év) szóló prófécia tanulmányozása közben eljutottunk a 69. hét végéig, azaz a 490 évből a 483-ig. Két történelmi eseményt is említettünk, aminek az idejét pontosan meg lehet határozni. Nézzük meg az alábbi táblázatot!

	70 hét (490 év)	
Kr. e. 457.		Kr. u. 27.
I	I	I
Rendelet Jeruzsálem újjáépítéséről	69. hét	70. hét
	Jézus keresztsége	
483 év		

Tanulmányozzuk a táblázatot, és győződjünk meg róla, hogy minden abban megjelölt eseménnyel tisztában vagyunk!

Olvassuk el Dán 9:26-ot! Ebben az áll, hogy a 62 hét után „kiírtatik” a Messiás. A 25. vers szerint pedig a 62 hét az első 7 hét után következik, ami azt jelenti, hogy a 69. hét után (Kr. u. 27.) a Messiás kiírtatik, és „senkije sem lesz”.

Keressük ki a következő verseket (Ézs 53:5; Róm 5:8; Gal 3:13; 1Thessz 5:9–10; 1Pt 2:24)! Mennyiben segítenek ezek a bibliaszövegek a prófécia megértésében?

Eddig a prófécia az első 69 hetet érintette. A 26. verssel elérkeztünk az utolsó héthez, a prófécia záró 7 évéhez, ami Krisztus engesztelő halálának a képét vetítette előre. Nem csak arról van szó, hogy kiírtatott a Messiás. Az angol King James fordítás szerint „nem önmagáért” áll a magyar „senkije sem lesz” kifejezés helyén, ami utalás arra, hogy a Messiás mások helyett szenved el a halált. Krisztus nem önmagáért, hanem helyettünk, helyettesünkként halt meg, valóban magára hagyatottan.

Az is érdekes, hogy a „kiírtatik”-nak fordított ige (krt) közvetlenül kapcsolódik Mózes 3. könyvének áldozati rendszeréhez, aminek értelmében „kivágattak” azok, akik megszegték a szövetséget (lásd: 3Móz 7:27; 17:10, 14; 20:6, 17). Dán 9:26-ban látjuk, amint az ártatlan Jézus „kiírtatik” vagy „kivágattatik” mások bűneiért.

El tudjuk képzelni, mit jelent az, hogy bármit is tettünk, bármilyen rosszul is éltünk, tetteink büntetését már elszenvedte Jézus, aki „kiírtatott”, de nem önmagáért, hanem értünk?

A HÉT FELÉN

Olvassuk el Dán 9:27-et! Kétszer is szót ejt a „hét”-ről, de melyik hétre utal?

Megállapítottuk tehát, hogy a prófécia Jézusra vonatkozik, és a 69. héttel jutottunk el a keresztségéig, ami Kr. u. 27-ben volt. A 26. versben közvetlen utalást találtunk értünk vállalt halálára. Éppen ez volt földi életének a célja (Mk 10:45; Jn 3:14). A 70 hétre vonatkozó próféciaiból már csak az utolsó, a 70. hét, azaz az utolsó hét év maradt.

Mi történt az utolsó hét felén? Milyen időtartamról van itt szó?

A 26. versben közvetlenül szó esett Jézus haláláról, a 27. vers azonban azzal összefüggésben említi, amit ezzel Jézus elvégzett: véget vetett a földi áldozati rendszernek, legalábbis olyan tekintetben, hogy attól kezdve már nincs többé értelme (persze helyenként még ma is mutatnak be áldozatot). Ez Mk 15:34–39-ben is egészen világosan látszik, abban is, ahogy a templom kárpítja kettészakadt, jelezve a Krisztus munkájának törvényes jelképül adatott földi szentélyszolgálat végét. Végül bemutatták az igazi áldozatot, a régi rend valami újnak, valami jobbnak adott helyet. Mindazt, ami a régi rendszerhez tartozott – az áldozatot, a papságot és a szentélyt – felváltotta valami más (lásd: Zsid 9:1–15).

Ez történt „a hét felén”. Ez három és fél évet jelent (a 7 felét). Ha számba vesszük János evangéliumában a páska ünnepeket, láthatjuk, hogy három és fél évvel később, azaz Kr. u. 31. tavaszán feszítették keresztre Jézust. A táblázatot tehát így néz ki:

	70 hét (490 év)	
Kr. e. 457.		Kr. u. 27. Kr. u. 31.
I	I	I
	69. hét	70. hét
Rendelet Jeruzsálem Jeruzsálem újjáépítéséről	Jézus keresztsége	Krisztus halála
483 év		

Hihetetlen erővel hirdeti ez prófécia, hogy Jézus a Messiás! Fordítsunk elegendő időt arra, hogy igazán megértsük a tanítását. Hogyan jelenik meg ebben a lenyűgöző próféciaiban Isten irántunk való szeretete? Hogyan erősíti a hitünket?

A HETVENEDIK HÉT

Szintén Dán 9:27-ben található, amit a 70 hétre vonatkozó próféciában utoljára meg kell néznünk: „Egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget”. Melyik hétről van szó? Nyilván a 70-ről, a prófécia utolsó hetéről. Kr. e. 457-től kezdve 490 évvel később, a 70 hét próféciája végén eljutunk Kr. u. 34-ig. Ezért mondhatjuk, hogy a 70. hét ekkor ér véget.

Dán 9:27 említést tesz a szövetségről. Milyen szövetség az, amire utal? Lásd: 2Móz 19:5; 34:10; 3Móz 26:45; 1Kir 19:10; Ézs 59:21; Jer 50:5!

A 70 hétre vonatkozó prófécia utalás Istennek Izraellel kötött szövetségére. „Sokakkal megerősíti a szövetséget” – világos, hogy ez azokra a zsidókra vonatkozik, akik akkor elfogadták Jézust. Maga a prófécia nem említ egyetlen eseményt sem az utolsó évvel, Kr. u. 34-gyel kapcsolatban, mégis sokan vélik úgy, hogy Pál apostol abban az évben fogadta el az evangéliumot, és attól kezdve lett a pogányok apostola (ApCsel 9). Más szóval tehát véget ért az a kor, amelyben Izrael volt a kiválasztott nép. A 490 év végén új korszak vette kezdetét az üdvösség történetében, ettől fogva az evangélium az egész világnak hangzott.

70 hét (490 év)			
Kr. e. 457.	Kr. u. 27.	Kr. u. 31.	Kr. u. 34.
I _____ I	I _____ I	I _____ I	I _____ I
	69. hét		70. hét
Rendelet Jeruzsálem újjáépítéséről	Jézus keresztése	Krisztus halála	evangélium a pogányokhoz
483 év			

Nézzük meg alaposan az előbbi táblázatot is, hogy valóban mindent megértünk, és másoknak is el tudjuk magyarázni.

Igazán bámulatos ez a prófécia, de gondoljunk arra, hogy ez csak része egy még nagyobb próféciának, annak, ami a 2300 napra vonatkozik! Hiszen láttuk, hogy ez a 70 hét „levágatott” (szabatott) Dániel 8 szélesebb kört érintő *mareh*-jából, idői próféciájából. Így két idői prófécia áll előttünk, a 2300 napra vonatkozó, aminek Dániel nem említi a kezdőpontját, és a 70 hétről szóló prófécia, aminek megvan a kezdőpontja. Tehát a következő két időszakot vizsgáljuk:

70 hét	
Kr. e. 457.	Kr. u. 34.
I _____ I	
2300 nap	
I _____ I	

KÖZÉRTHETŐEN SZÓLVA 1844-RŐL

Amint láttuk, a 70 hetes prófécia Jézuson alapszik, és mivel a 70 hét csupán része a 2300 napos próféciának, az a prófécia is Jézusra épül. Ebből nyilván adódik a következő lépés. A meghatározott kezdőponttal induló 70 hetes prófécia „szabatott”, azaz levágatott a 2300 napra vonatkozó próféciából (holnap majd érintjük azt is, hogy miért a 2300 nap elejéből, és nem a végétől számítjuk le ezt az időszakot).

70 hét	
Kr. e. 457.	Kr. u. 34.
I _____ I	
2300 nap	
I _____ I	

Számoljunk! Ha a 2300 éves időszak kezdeteként a 70 hetet vesszük, melyik évhez jutunk el?

Ha Kr. e. 457-től számolva 2300 évet veszünk (ne feledkezzünk el róla, hogy nincs 0. év, tehát egy évet le kell vonni!), 1844-hez érünk. Amennyiben Kr. u. 34-hez adjuk hozzá a fennmaradó 1810 évet (2300-ból elveszük az első 490 évet), akkor szintén 1844-et kapunk. Ezért mondhatjuk Dán 8:14 szerint, hogy a szentély megtisztítása 1844-ben kezdődött.

	490 év	2300 év	1810 év	
Kr. e. 457.	Kr. u. 34.			1844.

Dániel könyve 7. és 8. fejezetei között meglévő párhuzamok alapján megállapítottuk, hogy a szentély megtisztítása ugyanazt jelöli, mint Dániel 7-ben az ítélet – aminek Dániel 7 szerint a 1260 napos időszak után, de még Krisztus második eljövetele előtt kell bekövetkeznie. Mai számításaink miért illenek olyan jól ahhoz a tanulmányhoz?

A 2300 napos próféciával kapcsolatban az is lényeges, hogy mivel tagadhatatlanul kapcsolódik a 70 hetes próféciához, elválaszthatatlanul kötődik Jézushoz. Egyszerűen nem lehet lényegesen változtatni ezeken a számokon úgy, hogy ne érintenénk a Jézussal kapcsolatos időpontokat. Maga Jézus teszi biztossá ezt a próféciát. Az Úr minden kétséget kizáróan elég fontosnak tartotta a 2300 napos próféciát ahhoz, hogy a szó legszorosabb értelmében Jézusra, és földi küldetése szempontjából a legnagyobb és legpontosabb próféciára, Dániel 9. fejezetének 70 hetes próféciájára alapozza.

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 366–385. old.

Világos, hogy a 70 hetet a 2300 évből számítjuk le, de vajon miért az elejéből és nem a végéből? Azért, mert csak így logikus. Ha a 70 héttel zárulna a 2300 éves időszak, akkor e prófécia Kr. u. 34-ben érne véget, ami Dániel 8 összefüggésében teljességgel elképzelhetetlen, hiszen ez a fejezet (és a vele párhuzamos 7. fejezet) az idők végéhez köti a 2300 napról szóló próféciát. Ez pedig Kr. u. 34-ben még nem következett be. Ezenkívül ha a 2300 napos és a 70 hetes prófécia vége esne egybe, akkor a 2300 napra szóló prófécia az abban szereplő első birodalom, Babilon kora előtt 1600 évvel kezdődne. Teljesen kizárt tehát az adott összefüggésben, hogy a 2300 napos időszak végéről számítsuk le a 70 hetet.

Ha pedig a hosszabb prófécia kezdetéből számítjuk le a 70 hetet, akkor láthatjuk, hogy a látomással egyezően a prófécia a médek és perzsák uralkodásának idején kezdődik (Dániel 8 prófécijája Médo-Perzsiával indul), és az 1260 éves időszak után, de még a második advent előtt végződik. Ez is tökéletesen egyezik a látomás egészével.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A csoportunk közösen ismétlje át az elmúlt néhány hét során tanultakat. Tegyük meg mindent annak érdekében, hogy mindenki a lehető legjobban megértse az eddigiekben vizsgált kérdéseket.
2. Dán 8:14 alapján a szentély megtisztítását 1844-re tesszük. E szerint az értelmezés szerint miért a mennyei szentélyről és nem a földiről van szó?
3. Miért olyan fontos, hogy mi adventisták valóban megértsük ezt a próféciát a benne bemutatott eseménnyel, a szentély megtisztításával együtt, ami olyan régen történt? Mit jelent ez ma egyházunk számára?
4. A csoportban beszéljünk arról is, hogy a 70 hetes, azaz az evangéliumról szóló prófécia összekapcsolódik a 2300 napos próféciaiával. Mit tudhatunk meg ebből, miért olyan fontos, hogy az evangélium a 2300 napos próféciaiával kapcsolatos értelmezésünk alapja?

„Azért...”

„Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket, megkeresztelvén őket az Atyának, a Fiúnak és a Szent Léleknek nevében” (Mt 28:19).

...Jézus ott volt, ahová hívta tanítványait. Vele ma is a prófécia útmutatása nyomán lehet találkozni. Ezért nem jóslás, a jövőt faggató kíváncsiság a prófécia megértéséért való küzdelem. De azt soha nem szabad felednünk, hogy a prófécia csak akkor érik el céljukat, ha útmutatásuk nyomán találkozunk Krisztussal.

Jézus nem korholta kicsinyhitű, esendő tanítványait. Nem kérte számon rajtuk az elmúlt három és fél esztendő mélyen szántó tanításait, a csodák hitet erősítő erejét. Most csupán egy hármassal összefüggésben levő, ünnepélyes kijelentést tesz. Először önmagára mutat: „Nékem adatott minden hatalom mennyen és földön” (Mt 28:18). Lényegében Jézusnak ezen az ünnepélyes önkijelentésén alapszik az egész missziói parancs.

Mai kereszténységünk legnagyobb baja az, hogy mi akarunk minden hatalom birtokosai lenni mennyen és földön. A tanítványok bizonyára szerették volna, ha Jézus így fogalmaz: néktek adok minden hatalmat mennyen és földön, csakhogy ez nem oldott volna meg semmit. Az én életemben kell Isten hatalmának jelen lennie, mert minden hatalomnak Ő a birtokosa. Az értem életét odaáldozó Jézus kapott felhatalmazást, teljhatalmat a világ fölött. Küldetésemnek, missziói munkámnak az az alapja, hogy Ő hatalmas, én pedig tanítványa és szövetségese vagyok.

A misszió csak akkor valósulhat meg, ha kész vagyok Jézusnak minden hatalmat átadni önmagamban is. Hányszor aggodalmaskodunk, kétségbeesünk, elcsüggedünk. Akkor is hisszük, hogy van Isten az égben, de a tőle való függésünket már nem akarjuk elfogadni. Pedig neki ott is száz útja van, ahol mi egyet sem látunk. Az odaszentelődés nem életidegen, pusztába vonuló, élettágadó tehetetlenség, hanem éppen annak a gyakorlati elismerése, hogy Istennek van hatalma az én életemben is. Annak a felismerése, hogy Istennek célja van velem, és nélküle értelmetlen lenne az életem.

Az „azért” szócskának ez a titka: vajon a te életeredben is Istené minden hatalom? Ha nem, lehetetlen dolog elvállalni az Ő küldetését.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 49-50. old. (HETEDVILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

Az év-nap elv

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 34:22; 3Mózes 12:5; 4Mózes 14:34; 5Mózes 16:10; Ezékiel 4:5–6; Dániel 8:17, 19, 26; 10:2–3

„És ha ezeket kitöltötted, fekjüd a jobboldaladra másodszor, és viseld a Júda házának vétkét negyven napig; egy-egy napot egy-egy esztendőül számítottam néked” (Ez 4:6).

Amint az eddigiekben láttuk, a Dániel könyve 2., 7. és 8. fejezetei közötti párhuzam azt mutatja, hogy Dániel 7-ben a Krisztus második eljövételét megelőző ítélet ugyanaz az esemény, mint Dán 8:14-ben a szentély megtisztítása (természetesen a mennyei szentélyé), ami pedig valamikor az üldözés 1260 éve (XVIII. sz. vége, XIX. sz. eleje) után, ám még a második advent előtt történik.

Azt is megfigyeltük, hogy a Dániel 8-ban felvázolt 2300 napos prófécia volt az az egyetlen része a fejezetnek, amire ott nem kapjuk meg a magyarázatot. A 9. fejezetben azonban eljött Dánielhez Gábiel a magyarázattal, a 70 hetes prófeciával, ami a 2300 napból „szabatott”. A 70 hétre vonatkozó prófécia Jézusban gyökerezik, és ez a 2300 napos prófécia alapja. A rövidebb prófécia adja meg a 2300 napos prófécia kezdetét is, aminek segítségével kiszámíthattuk, hogy a prófécia 1844-ben ér véget. Ez a dátum tökéletesen illik mindahhoz, amit Dániel könyve 7. és 8. fejezeteiben találtunk.

Így látjuk világosan az 1844-re vonatkozó prófécia lényegét, ami szilárdan áll nem csupán a hatalmas történelmi világbirodalmak, de Krisztus keresztségének talaján is.

A következő hetekben részletesebben megvizsgálunk néhány olyan témát, amit 1844-gyel kapcsolatban eddig csak futólag érintettünk. Igyekszünk megkeresni a választ azokra a legnyilvánvalóbb, a hetednapos adventisták számára legfontosabb kérdésekre, amelyek tanulmányunk során felmerülhetnek.

PRÓFÉTAI IDŐ

Az elmúlt néhány héten három idői prófeciával foglalkoztunk: (1) „*ideig, idő-kig és fél időig*” (Dán 7:25), (2) „*kétezer és háromszáz*” nap (Dán 8:14) valamint (3) „*hetven hét*” (Dán 9:24). Abból indultunk ki, hogy ezeket nem szó szerinti értelemben, hanem prófétai időként kell számítani, és minden esetben a napokat évekként kell értelmezni.

Több száz, sőt több ezer éves időtartamokkal van dolgunk, és nem csak néhány évnnyi idővel, mintha szó szerint értelmeznénk ezeket az időszakokat.

A kérdés tehát az, hogyan tudjuk igazolni az állítást, hogy itt nem szó szerinti, inkább prófétai időről van szó, és ezért az év-nap elvet használjuk?

Dán 8:17, 19, 26 verseiben a próféta azt hallja, hogy a látomás „az utolsó időre” szól. Sőt a 2300 „estvéről és reggelről” szóló látomással kapcsolatban kifejezetten megmondja az angyal, hogy „sok napra való” (Dán 8:26). Hogyan bizonyítják ezek a tények is, hogy Dániel 8-ban az idői prófeciát nem szó szerint napnak kell érteni?

Olvassuk el Dán 7:24–27-et! A pogány Rómából (a több mint 1500 éve lehányatott birodalomból) kiemelkedő kis szarv hatalma fennmarad egészen a világ végét elhozó utolsó ítélet befejeztéig. Milyen bizonyítékot találunk itt is arra, hogy a 25. versben leírt idői prófécia időmeghatározását szintén nem vehetjük szó szerint?

Nyilvánvaló, hogy a történelem több ezer évét felöleli Dániel 7. és 8. fejezete a bennük felvázolt hatalmas világbirodalmakkal, amelyeknek a sora az ókortól elér a világ végéig. Ezért igen csak nehezen lehetne elképzelni, hogy az általuk közölt kiemelkedően fontos idői prófeciákat a szó szerinti időben kellene érteni, azaz Dániel 7-ben mindössze csak 3 és fél évet, Dániel 8-ban pedig 6 évet és 3 hónapot (2300 valóságos napot). Ez a rövid idő egyáltalán nem felel meg a látomásokban bemutatott óriási horderejű eseményeknek.

Az év-nap elv alkalmazásával viszont az idői prófeciák teljesen érthetővé válnak, sokkal jobban illenek az általuk bemutatott események nagyságához.

Mi bizonyítja, hogy valóban „a vég idejében” élünk, amiről Dániel látomásában is szó volt? Hogyan hason ránk, ha ezt felismerjük? Találunk-e az életünkben arra utaló jelet, hogy valóban hisszük: a vég idejében élünk?

DÁNIEL 9 ÉS A PRÓFÉTAI IDŐSZÁMÍTÁS

Ismételjük át Dán 9:24–27 alapján a 70 hétről szóló prófécia! Milyen bizonyítékát találjuk a szövegben annak, hogy nem szó szerinti értelemben kell venni az itt szereplő időmeghatározást?

Amint egy korábbi tanulmányunkban már megállapítottuk, bármelyik időpontot fogadjuk is el a Jeruzsálem újjáépítésére vonatkozó rendelet kiadásával és Jézus szolgálatával kapcsolatban, egyértelmű, hogy 70 hétnél több idő telt el a két esemény között. Ha a 70 hétnyi időtartamot szó szerint értjük, a prófécia jelentőségét vesztené. Milyen érdekes azonban, hogy az év-nap elv alkalmazásával a prófécia tökéletesen érthetővé válik, egészen elvezet Jézusig. Nagyon is valószínűs értelemben mondhatjuk tehát, hogy éppen Jézus szolgálata bizonyítja Dániel 9. fejezete szerint az év-nap elv érvényességét.

Vannak azonban, akik azzal érvelnek, hogy Dán 9:24-ben a „hét” szó valójában „évek hetét” jelenti, így ezek a hetek valójában 7 évet tesznek ki. Ezért a 70 hét annyi „évek hetét”, azaz 490 évet jelent.

Ezzel csak az a gond, hogy Dán 9:24-ben a „hetek”-nek fordított szó seholy másutt nem jelenik meg a Bibliában másként. Soha nem jelenti „évek heteit”.

Keressük ki 2Móz 34:22; 3Móz 12:5; 5Móz 16:10 és Dán 10:2–3 verseit, néhány olyan igeszakaszt, ahol a „hét” szó előfordul. Mi utal arra, hogy itt hétről, hetekről, nem pedig „évek heteiről” volt szó?

Dán 10:2–3-ban ugyanazt a szót találjuk, mint Dán 9:24-ben, és teljesen egyértelmű, hogy nem „évek heteit” jelenti (Dániel 3 év hetéig, azaz 21 évig böjtölt volna?). Emellett azonban, ha még el is fogadnánk ezt a téves nézetet, miszerint Dán 9:24-ben „évek heteiről” volna szó, az „évek hete” akkor is csak 7 évet tesz ki, ugyanannyi évet kapunk, mintha az év-nap elvet alkalmaznánk. Az év-nap elv tehát annyira szerves része a próféciónak, hogy a megkerülésére kiagyalt, a tudományosság látszatára törekvő próbálkozás csak még jobban megerősíti.

Figyeljük meg, milyen hosszúak is az általunk vizsgált időszakok: 490 év, 1260 év, 2300 év. Mire világítanak rá ezek a hosszú időszakok a türelemmel és az Istenben való bizalommal kapcsolatban még akkor is, ha a dolgok nem történnek meg olyan gyorsan, mint ahogy szeretnénk?

70 HÉT ÉS 2300 NAP

Amit az eddigiekben láttuk, a 70 hétre vonatkozó próféciaira nem találunk értelmes magyarázatot, ha az időszakokat szó szerint vesszük. Az év-nap elvet alkalmazva azonban a kinyilatkoztatás egészen Jézusig elvezet. Ennek alapján mondhatjuk, hogy maga a prófécia teszi szükségessé az év-nap elv alkalmazását.

Dán 9:24–27 megköveteli, hogy az év-nap elvet alkalmazzuk. Ez a prófécia a 2300 napos próféciaiból „szabatott” le. Mire következtethetünk akkor ennek alapján: a 2300 napnál is alkalmaznunk kell az év-nap elvet?

A 70 hétről szóló prófécia 490 évet jelöl. Ha szó szerinti értelemben vennénk, a 2300 napos prófécia 6 évnél kissé hosszabb idő lenne. Le lehet szabni jó 6 évből 490 évet? Természetesen nem! És 2300 évből? Abból már igen. Ez is újabb bizonyíték arra, hogy a 2300 napra vonatkozó prófécianál is az év-nap elvet kell alkalmaznunk. Teljesen értelmetlen lenne, ha a 70 hét esetében, ami csak része a 2300 napnak, ezzel az elvvel élnénk, de a 2300 napra már nem vonatkoztatnánk.

Nem is csoda, hogy nem csak az adventisták számolnak egyedül az év-nap elvvel a 2300 nappal kapcsolatban. Az egyik legnevesebb zsidó tudós, Rashi (Kr. u. 1040–1105) így fordította Dán 8:14-et: „*És monda nekem: kétezer és háromszáz évig...*”. Nem az adventisták kitalálta újításról van itt szó, hanem a próféciaikra vonatkozóan éppen ezt az elvet alkalmazták más tudósok is, előtünk már jóval korábban.

Keressük ki 4Móz 14:34 és Ez 4:5–6 verseit! Ezek a szakaszok önmagukban és önmaguktól nem bizonyítják ugyan az év-nap elvet, mégis milyen érvekkel szolgálnak?

Keressük meg a Szentírás első részében található igéket (1Móz 5:14, 23; 9:29)! Milyen bibliai összefüggésre mutatnak rá ezek a helyek a napok és az évek között?

Amint ezeket a sorra bekövetkező, majd elmúló idői próféciaikat, e hatalmas prófétai időszakokat vizsgáljuk, milyen következtetést vonjunk le a nekünk adatott kevés, de igen értékes pillanatokkal kapcsolatban? Ennek fényében hogyan kellene még jobban kihasználnunk a rendelkezésünkre álló időt?

TOVÁBBI BIZONYÍTÉKOK

Olvassuk el újra Dán 8:13 kérdését! Rájövünk, hogy a héberben nem szerepel a felől szó, sőt, a héber nyelvtan szerint nincs is ott helye. A kérdés nem csupán a kis szarv tevékenységére vonatkozik, hanem inkább mindenre, amiről az egész fejezet szót ejt, beleértve a kosról és a kecskebakról szóló látomást (Médo-Perzsia és a Görög Birodalom), valamint a kis szarv ténykedését (a pogány Római Birodalom és a római pápaság). A szó szerinti fordítás tehát így hangzana: „Mennyi ideig tart a látomás, a mindennapi áldozat és a pusztító bűn, a szentély és a sereg lábballal tiprása?” Azaz a 13. versben „látomás”-nak fordított szó a *hazon*, ami a korábbiak értelmében a kosról, a kecskebakról és a kis szarvról, azaz Médo-Perzsiáról, a Görög Birodalomról és Rómáról szól.

A kérdést ezek szerint így is megfogalmazhatnánk: *Meddig engedi még [Isten], ezeket a dolgokat Médo-Perzsia felemelkedésétől a Görög Birodalom fel-emelkedésén át addig, amíg végül Róma támadást intéz Krisztus mennyei szolgálata ellen?*

Olvassuk el ismét a kérdéses rész szó szerinti fordítását! Miért bizonyítja ez is, hogy a 2300 napot nem szó szerint kell érteni? Ha úgy vennénk, hogyan ölelhetné fel az itt megemléltett eseményeket?

Nyilvánvaló, mi itt a lényeg: a 2300 napnak magában kell foglalnia Dániel 8 látomásának minden eseményét Médo-Perzsiától kezdve a Görög Birodalmon és Rómán át egészen a szentély megtisztításáig. Ha szó szerint vennénk a 2300 napot, ez még a birodalmak kezdetére sem volna elég, nem hogy az összesre. Az év-nap elvvel viszont a probléma azonnal megoldódik. A 2300 éves időszak (nem pedig a jó 6 évnyi idő!) elegendő a kérdéses eseményekre.

Ha újból elolvassuk Dániel 8-ban az eddigiekben vizsgált kérdést, a történelemnek igazán hosszú szakaszaival találkozunk, üldözésről, hitbéli elhajlásról és szenvedésről esik szó, méghozzá igen tág időkeretben (lásd: Dán 8:23–25). És végül mi történik? Persze nem csak azt tudjuk meg, hogy mi történik, hanem a próféciák által azt is megtudhatjuk, mi mikor következik be. Mivel tartják bennünk életben a reményt ezek a szövegek, hogy bármi is történjen éppen most, Isten hamarosan mindennek véget vet, és minden Őt dicsőíti majd? Hogyan lehet erőnk és bátorságunk hűségnek maradni, ha erre rádöbbenünk, függetlenül attól, jelenleg milyen körülmények között élünk?

AZ ÉV-NAP ELV

Fussuk át ismét Dániel 7 látomását a magyarázattal együtt! Miért utalnak az ott szereplő szimbólumok is arra, hogy a látomás idői részét szintén jelképes értelemben kell vennünk?

Dániel 7 tele van olyan jelképekkel, képekkel, amelyeket nem lehet szó szerint érteni. Miért is vennénk akkor az itt szereplő prófétai időtartamot szó szerint, amikor a fejezetben szinte minden más szimbólum?

Olvassuk el Dániel könyve 8. fejezetét! Az előző kérdéshez hasonlóan milyen bizonyítékot találunk arra, hogy ezt az időszakot is szimbolikusan, nem pedig szó szerint kell értenünk?

Dániel 8 egyáltalán nem repülő kecskebakokról (5. v.) szól, és Dániel 7-ben sem vasfogú állatokról (7. v.) esik szó. Itt szimbólumokat látunk, mint ahogy a megnevezett időszakokat is szimbolikus értelemben kell vennünk.

Lényegében a három vizsgált időszak – „ideig, időkig és fél időig” (Dán 7:25), „kétezer és háromszáz” nap (Dán 8:14) és „hetven hét” (Dán 9:24) egyike sem a szokványos módon határozza meg az időt. 2300 nap helyett Dániel miért nem azt mondja pl., hogy a szentély megtisztítatik 6 év, 3 hónap és 20 nap múlva? 2Sám 5:5-ben az áll, hogy a király „uralkodék a Júda nemzetségén hét esztendeig és hat hónapig”, nem pedig 2700 napig. Ugyanez igaz a másik két idői próféciára is, azaz nem a szokványos módon fejezik ki az időt.

Olvassuk el Lk 4:25 és Jak 5:17 verseit, majd hasonlítsuk össze Dán 7:25-tel! Hol vehetjük az időt szó szerint? Mit olvashatunk a valóságos időszakra, és mit a prófétai időre vonatkozóan?

Az eddig tanultak fényében miért olyan fontos nekünk adventistáknak az év-nap elv? Hogyan hatna a számunkra olyan fontos próféciái alapra, ha figyelmen kívül hagynánk ezt az elvet?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: A kutatók kimutatták, hogy a héber költészetben kapcsolatot fedezhetünk fel a napok és az évek között. A napokat párhuzamosan használják az évekkal, ami a két időtartam között jelentéstani összefüggésre mutat:

„Mint a halandónak **napjai**, olyanok-é a te napjaid,
avagy a te **éveid**, mint az embernek napjai?”

Jób 10:5

„Hadd szóljanak a **napok**;
és hadd hirdessen bölcsességet az **évek** sokasága!”

Jób 32:7

„Elmélkedem a régi **napokról**,
a hajdankor **éveiről**”

Zsolt 77:6

Az itt említett esetek mindegyikében a napok és az évek alapvetően ugyanazt akarták elmondani, azaz más szóval közölni ugyanazt a gondolatot. Ezek a párhuzamok magukban és maguktól nem bizonyítják ugyan az év-nap elvet, arra mégis egyértelműen utalnak, hogy a héber gondolkodás szerint a napok és az évek között kapcsolatot láthatunk.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Ismételjük át a csoportban az év-nap elvet, míg mindenki teljesen tisztán nem látja, hogy itt miért alkalmazhatjuk.
2. Miért van annyi szimbólum a Bibliában? Mi lehet az oka?
3. Még milyen bizonyítékot találhatunk a Bibliában az év-nap elv mellett?
4. Gondoljunk el a következőkről: majdnem kétezer év telt el Krisztus halála óta. Mit tudhatunk meg arról, hogy valóban az utolsó időkben élünk, ha az idői próféciákat az év-nap elv segítségével értelmezzük? Miért mondhatjuk, hogy nem kell még kétezer évnek eltelnie Krisztus visszatérése előtt? Mire mutatnak ezek a próféciák azzal kapcsolatban, hogy korunk hol helyezkedik el a világ történelmében? Miért lehetünk biztosak abban, hogy Krisztus hamarosan visszatér?

Reményik Sándor:

A fordító

Károli Gáspár emlékezetének

Alkotni könnyebb: a szellem szabad,
A képzelet csaponghat szerteszét,
Belekaphat a felhők üstökébe,
Felszánthatja a tenger fenekét,
Virágmaggal eget-földet bevethet,
Törvényre teheti a játszi kedvet,
Zászlóvá a szeszélyt, mely lengve lázad,
S vakmerőn méri Istenhez magát...
Az alkotás jaj, kísértésbe is visz.
A fordítás, a fordítás – alázat.
Fordítani annyit tesz, mint meghajolni,
Fordítani annyit tesz, mint köve lenni,
Valaki mást, nagyobbát átkarolva,
Félig őt vinni, félig vele menni.
Az, kinek szellemét ma körülálljuk,
A Legnagyobbak fordítója volt,
A Kijelentés ős-betűire
Alázatos nagy gonddal ráhajolt.
Látom: előtte türelem-szövétnék,
Körül a munka nehéz árnyai:
Az Igének keres magyar igéket.
Látom, hogy küzd: az érdes szittyá nyelv
Megcsendíti-e Isten szép szavát?
És látom: győz, érdes beszédinek
Szálló századok adnak patinát.
Ó, be nagyon köve van Jézusához,
Félig ő viszi, félig Jézus őt,
Mígnem Vizsolyban végül megpihennek,
Együtt érve el egy honi tetőt.
Amíg mennek, a kemény fordítónak
Tán verejtéke, tán vére is hull,
De türelmén és alázatán által
Az örök Isten beszél – magyarul.

Róma és az Antikrisztus

E HETI TANULMÁNYUNK: Ézsaiás 55:11; Máté 13:10–13; Lukács 2:1; 21:20–21; János 11:48; 16:12; 2Péter 1:19

„És lőn azokban a napokban, Augusztus császártól parancsolat adaték ki, hogy mind az egész föld összeirattassék” (Lk 2:1).

„A szentély tana volt az a kulcs, amely megadta az 1844-es csalódás nyitját. Egy kerek, összefüggő és harmonikus igazságrendszerre derített fényt. Ennek ismeretében világossá vált, hogy Isten irányította a nagy adventmozgalmat. Egyértelmű lett, hogy Isten népének mi volt a szerepe, és az is, mi lesz a további feladata. Jézus tanítványai gyötrelmük és csalódásuk szörnyű éjszakája után »örvendézének..., hogy látják vala az Urat.« Így örültek azok is, akik hittel várták Jézus második eljövételét” – (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 378. old.).

Az 1844-es advent előtti ítélet az Adventista Egyház kiemelkedően fontos tanítása. Nem csak az 1844-es csalódásra ad magyarázatot, de azt is segít megértenünk, hogy kik vagyunk ma, és mozgalmunk létezésének mi az oka. Mivel olyan sok minden forog kockán, ellenségünk állandóan azon munkálkodik, hogy a pusztulásba döntsön, és nagy sikert arathatna, ha meg tudná ingatni 1844-gyel kapcsolatos hitünket. Ezért igen fontos, hogy adventistaként szilárdan álljunk ennek a tanításnak a talaján, és felkészülten meg tudjuk cáfolni az ezzel szemben felhozott kifogásokat.

A héten további bibliaszövegeket vizsgálunk meg, amelyek segítségével még jobban megérthetjük ezt az igen fontos tanítást. Ha helyesen értelmezzük a kérdést, még fenségesebb fényben láthatjuk az Úr Jézus Krisztus csodálatos üdvözítő kegyelmét, azzal együtt, amit a kereszten értünk tett, és amilyen szolgálatot most a mennyben végez értünk.

RÓMA AZ ÚJSZÖVETSÉGBEN

Az eddigiekben egymást követő világbirodalmakkal foglalkoztunk Babilontól egészen Isten országáig. Megfigyeltük, hogy az öt megemlített birodalom közül négynek a neve is szerepel a próféciaokban. Csak a pogány és a keresztény Rómának nem találtuk meg itt a nevét, pedig a legtöbb prófécia több időt szentel ezeknek a bemutatására, mint bármelyik másik birodalomra.

Az Ószövetség ugyan nem említi név szerint Rómát, viszont létezésének és hatalmának jelei mindenütt megfigyelhetők az Újszövetségben. Az evangéliumok, az Apostolok cselekedetei és a levelek mind római környezetben születtek. Dániel név szerint megemlíti Babilont, Médo-Perzsiát, a Görög Birodalmat és Isten országát, az Újszövetség pedig nyíltan megnevezi Rómát, a Görög Birodalom után felemelkedő, majd Krisztus korában és utána is a világot uraló hatalmat.

Keressük ki a következő részeket: Mt 22:17; Lk 2:1; 3:1; Jn 11:48; ApCsel 25:21! Melyik birodalmat mutatják be uralkodó hatalomként?

Figyeljük meg Lk 2:1-ben, hogy a rendelet szerint „*mind az egész föld*” az összeírási kötelezettség alá tartozott. Csak egy világbirodalom rendelheti el az egész világon a népesség összeírását. Érdekes, hogy Dán 7:23-ban az áll: a negyedik állat „*megeszi az egész földet*”, tehát a negyedik állat nyilvánvalóan hatalmas világbirodalom, olyan mint Róma.

Olvasuk el Mt 24:15 és Lk 21:20–21 verseit! Milyen eseményről szól itt Jézus?

Jeruzsálemnek a rómaiak által történt elpusztítására utalva Jézus kapcsolatba hozta a Római Birodalmat Dániel könyvével, tehát nem csak egyszerűen rámutat Rómára, hanem Dániel prófécijának keretébe utalja. Dániel könyvében háromszor fordul elő (Dán 9:27; 11:31; 12:11) a Jézus által is használt, és nyíltan Dániel prófécijára utaló „*pusztító utálatosság*” kifejezés, vagy annak valamilyen változata. Az Úr tehát rámutat: kapcsolat van Dániel prófécijája és a Római Birodalom között, és ezzel még világosabban kifejezi, hogy valóban Róma az a nagyhatalom, ami Dániel 2., 7. és 8. fejezete szerint a Görög Birodalom után emelkedik fel, és egészen az utolsó időkig fennmarad.

Dániel könyve nem nevezi meg Rómát, de az Újszövetség igen. Ha tehát a protestánsok gondolatát elfogadjuk, miszerint a Biblia önmagát magyarázza, azt láthatjuk, hogy a Biblia megnevezi a Dániel könyvében szereplő mind a négy birodalmat.

Nézzük meg újra, hogy mennyire világosak és félreérthetetlenek ezek a prófécia! Ugyan mivel könnyíthette volna még meg az Úr, hogy mindezt el tudjuk hinni?! Mégis olyan gyakran küszködünk a hittel! Mi lehet az oka ennek? Mit tehetnénk nap mint nap azért, hogy a kétség ne férközhesen hozzánk?

A KÉT KIS SZARV

Dániel 7-ben és 8-ban egyaránt kiemelkedő szerepet kap a kis szarv hatalma. Ha összehasonlítjuk jellemzőiket, azt látjuk, hogy mindkét fejezetben a kis szarv ugyanarra a hatalomra utal, sőt, a leírás meg is erősíti álláspontunkat a hatalom azonosításával kapcsolatban. Rengeteget megtudhatunk a kis szarvról, sokkal több részletet, mint bármelyik másik, itt bemutatott nagy birodalomról. Ebből két dologra is következtethetünk: (1) nyilvánvaló, hogy a kis szarvak a világ prófétai történelmében igen fontos hatalmat szimbolizálnak; és (2) az Úr azt akarja, hogy biztosan tudjuk, melyik erőt jelképezik.

Az alábbiakban a két fejezetben szereplő kis szarvak között meglévő hasonlóságokat vizsgáljuk. E jellemzők és hasonlóságok tanulmányozása közben gondolkozzunk azon, hogy mennyiben támasztják alá ezek a tulajdonságok a nézetünket e hatalom azonosításával kapcsolatban!

1. Mindkettőre ugyanaz a jelkép utal, a szarv (Dán 7:8, 20; 8:9).
2. Mindkettő üldöző hatalom (Dán 7:21, 25; 8:10, 24).
3. Mindkét hatalom önmagát felmagasztalja, káromlást szól (Dán 7:8, 20, 25; 8:10–11, 25).
4. Mindkettő Isten népe ellen tör (Dán 7:25; 8:24).
5. A prófétai idő mindkettő tevékenységének bizonyos elemeit körülhatárolja (Dán 7:25; 8:13–14).
6. Mindkettő fennmarad egészen az idők végéig (Dán 7:25–26; 8:17, 19).
7. Mindkettő vesztét természetfeletti hatalom okozza (Dán 7:11, 26; 8:25).

Ha két hatalmat egy és ugyanaz a prófétai szimbólum jelképez, ha alapjaiban véve ugyanazt a tevékenységet folytatják, méghozzá a látomás menete szerint egyazon időben, akkor egyértelműnek tűnik, hogy ugyanazzal a hatalommal van dolgunk. Ezenkívül, az itt bemutatott hatalom jellemzőit figyelembe véve igen nehéz volna cáfolni a bizonyítékokat, amelyek ezt a hatalmat Rómával azonosítják.

Hitünk megszilárdulásában melyik bibliai próféciónak volt különösen nagy szerepe? Tekintsük át ezeket ismét! Minél gyakrabban foglalkozunk velük, annál inkább bátorítanak. Beszéljünk ezekről a prófeciákról valakinek, akinek most éppen bátorításra van szüksége!

RÓMA

Bármennyire is egyértelmű az utolsó földi nagy hatalom azonosítása, felvetődik a kérdés, hogy miért nem szerepel a próféciaiban a neve? Mennyivel egyszerűbb lett volna, mennyi hiábavaló és hamis okoskodást kerülhettünk volna el, ha a prófécia egyszerűen megadja a negyedik birodalom nevét is éppen úgy, mint ahogy ez történt Babilon, Médo-Perzsia, a Görög Birodalom és Isten országa esetében! Amint azt már a korábbiakban is említettük (3. tanulmány), vannak, akik azt állítják, hogy Dániel könyve a már lezajlott történelmet ismerette, és a birodalmak emelkedését és hanyatlását nem előzetesen jövendölte meg. Szerintük pusztán meséknek tekinthetők az oroszán barlangjában, a tüzes kemencében történtek az álmokkal és a látomásokkal együtt. Az eddigi fényében azonban ez hamis és teljességgel alaptalan elgondolás!

Olvassuk el a következő szövegeket: Dán 12:4, 9; Lk 10:24; Mt 13:10–13; Jn 16:12; 2Pt 1:19! Mit találunk ezekben az igékben azzal kapcsolatban, hogy milyen időzítéssel közöl népével az Úr bizonyos igazságokat?

Az itt említett idézetek tanúsága szerint is Isten nem nyilatkozott ki népének egyszerre minden igazságot. Nagyon gyakran megfigyelhetjük, hogy a világosságot fokozatosan adja az Úr, tökéletes menetrendje szerint mind több és több igazság tárul fel előttünk.

Ha a római vezetők látták volna a birodalom nyílt megnevezését, *különösen, hogy ilyen rossz fényben jelenik meg*, megsemmisíthették volna akár az egész Szentírást vagy Dániel könyvét. Így viszont, mivel nem volt teljesen egyértelmű, mire is vonatkozott, más értelmezést adhattak a szövegnek. Ezidő közben az Úr titokban tartotta a birodalom nevét, tudva, hogy a megfelelő időben támaszt olyanokat, a protestáns reformátorokat, akik rájönnek, melyik birodalomra is illik a kis szarv jelképe. Dániel is megemlítette, hogy „*be vannak zárva és pecsételve e beszédek a vég idejéig*” (Dán 12:9). Sok reformátor valóban Rómát látta ebben a szerepben!

A Római Birodalom korában élt zsidók gyakran úgy értelmezték ezeket a prófeciákat, hogy Babilon, Médo-Perzsia, Görög Birodalom és Edom. Miért éppen Edom? Azért, mert a rómaiaktól tartva a zsidók leplezték az igazi magyarázatot, és isteni gondviselése és előrelátása által ugyanezt tette az Úr is évszázadokkal korábban, Dániel esetében! Milyen tanulság rejlik itt azzal kapcsolatban, hogyan bánjunk kellő tapintattal az emberekkel? Mit tehetünk, miközben szívvel-lélekkel törekszünk a becsületességre, hogy körültekintően inkább ne mondjunk olyasmit, még ha igaz is, aminek a hallására a másik ember talán még nem készült fel?

DÁNIEL KÖNYVÉNEK KELETKEZÉSI IDEJE

„Belszár király uralkodásának harmadik esztendejében látomás jelenék meg nékem, Dánielnek, annak utána, amely először jelent meg nékem” (Dán 8:1).

Az itt idézett szöveg szerint a történelem melyik korszakában élt Dániel próféta?

Az eddigiek fényében tehát Dániel próféciái nem csak Isten létezésének adják szilárd bizonyítékát, de annak is, hogy a Szentírás valóban Isten Igéje. Ezért a keresztény egyház fennállásának kezdetétől fogva Isten népének ellenségei igyekeztek aláásni, megrendíteni az emberek bizalmát a Szentírás, de különösen a próféciák iránt. Korábban is mondtuk már, hogy volt egy ilyen próbálkozás, miszerint Dániel könyve nem a könyvben megadott időkereten belül keletkezett, hanem évszázadokkal később. Ezt az álláspontot mi hetednap adventisták kategorikusan elutasítjuk. Sajnálatos módon ezt a kérdést a keresztények közül csak kevesen látják úgy, mint mi.

Olvassuk el a következő igéket: Dán 1:1; 2:1; 7:1; 8:1; 9:1! A könyv tanúsága szerint mikor keletkezett Dániel könyve? Milyen következtetést vonhatunk le azoknak az álláspontjára vonatkozóan, akik az egyértelmű kijelentésekkel szemben mégis ahhoz ragaszkodnak, hogy Dániel könyvét évszázadokkal később írták? Lásd még: Ézs 55:11; Mk 15:28; Jn 17:17; ApCsel 1:16!

Akik Dániel könyvének keletkezését évszázadokkal későbbre teszik, Dániel 8-ban a kis szarvat az ókori görög uralkodóval, Antiochus Epiphanesszal próbálják azonosítani. Ma a Szentírás legtöbb kutatója ezt a magyarázatot fogadja el, szinte minden mai kommentár ezt közli. Amint látni fogjuk, egyáltalán nem lehet helytálló ez az elképzelés. Sokan nem ébrednek a tudatára, milyen érvelés húzódik is meg az általuk elfogadott magyarázat mögött, azaz hogy Dániel könyvét nem a könyvben megadott időben írták volna, hanem sokkal később. Mivel tehát igen széles körben elterjedt ez a nézet, fontos, hogy foglalkozzunk vele.

Még mi áthatja alá a Szentírás hitelességébe vetett hitünket akár nyíltan, akár burkoltan? Még lényegesebb, hogy milyen lépésekkel védekezhetünk bármi ellen, ami apródonként gyengítené a Biblia valóságába és ihletettségébe vetett hitünket?

ANTIOCHUS

Olvassuk el Dán 8:5–8 verseiben a kecskebakról szóló látomást, majd a fejezet 21–22. versében Gábrriel magyarázatát a kecskebakra vonatkozóan! A prófécia szerint milyen sorsra jut a kecskebak?

A történelem is tanúsítja a prófécia bámulatos pontosságát. A kecskebak természetesen az ókori Görög Birodalom volt, ami Nagy Sándor halála után felbomlott, egy időre „négy ország” lett belőle, a négy tábornok vezetése alatt. Ezek közül az egyik volt a szeleukidák országa, ami Kr. e. 301–146-ig állt fenn. A szeleukida királyok egyike, pontosan a 8. a sorban volt Antiochus Epiphanes (Kr. e. 175–164.). Őt még húsz szeleukida király követte. Elődei hadjáratai nyomán egy rövid időre Júdeára is kiterjedt a hatalma, három éven át megszenteltelentette a jeruzsálemi templomot, üldözte a zsidókat. Minden bizonnyal természetes halállal halt meg (Kr. e. 164-ben) egy későbbi ostrom idején, miután Jeruzsálemből kiűzték. A legtöbb mai bibliamagyarázó vele azonosítja a kis szarvat.

1. A méd-perzsa kos „*naggyá lőn*” (Dán 8:4), a görög kecskebak „*igen naggyá lőn*” (Dán 8:8), a kis szarv pedig „*nagyon megnöve*” (Dán 8:9). Hogyan cáfolja azonnal ez a leírás és a birodalmak egymáshoz hasonlítása azt, hogy Antiochus Epiphanes volna a kis szarv?
2. Dán 8:17, 19, 26 szerint a prófécia az utolsó idővel kapcsolatos dolgokra vonatkozik, és a látomásban a kis szarv hatalma szerepel utolsónak. Miért nem érthetjük tehát úgy, hogy a Kr. e. 164-ben elhunyt Antiochus Epiphanes volna a kis szarv?
3. Dán 8:25 szerint a kis szarv „*kéz nélkül rontatik meg*”. Ezzel a kifejezéssel már korábban is találkoztunk, és Dán 2:34, 45-tel párhuzamba állítva azt mondhatjuk, hogy itt természet feletti módon történő, óriási horderejű eseményről van szó. Miért nem illik rá ez a kis szarv pusztulására annak fényében, amit Antiochus haláláról tudunk?

Az Antiochus Epiphanes ellen felhozott bizonyítékok dacára (pedig még több is van!) a keresztény világban mi adventisták szinte teljesen egyedül állunk nézetünkkel. Milyen következtetést vonhatunk le ebből azzal kapcsolatban, hogy szilárdan kell állnunk hitünkben, még akkor is, ha körülöttünk a többség mást mond? Még milyen téren kell kiállnunk népszerűtlen dolgok mellett?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Antiochusszal kapcsolatban egy másik lehetetlen próbálkozás a kis szarv eredetével kapcsolatos Dán 8:8–9-ben: „A kecskebak pedig igen nagyvá lón; de mikor elhatalmasodék, eltörék a nagy szarv, és helyébe négy tekintélyes szarv növe az égnek négy szele felé. És azok közül egyből egy kis szarv támada, és nagyon megnöve délre, napkeletre és a kívánatos föld felé”. Akik Antiochusra hivatkoznak, azt állítják, hogy a kis szarv a „négy tekintélyes szarv” egyikéből nőtt ki, azaz az egyik birodalomból, amelyik Nagy Sándor halála után alakult. Azzal érvelnek, hogy ez lenne Antiochus, nem pedig Róma.

Ez az érv több ponton sem állja meg a helyét. Először is a 8. vers végén nem a „négy tekintélyes szarv”, hanem „az égnek négy szele” kifejezés szerepel utoljára. Közvetlenül ezután a szövegben az áll, hogy „azok közül egyből” (9. v.). Miből is? A legközelebb álló kifejezés „az égnek négy szele”, ez tűnik tehát kézenfekvőnek. Vannak ugyan, akik azzal érvelnek, hogy csak szarvból nőhet ki szarv, nem pedig szélből. De vajon mikor látott bárki is egy szarvból kinövő másik szarvat?

Másodszor, a héber nyelvtan hímnemű és nőnemű főneveinek ismeretében az „azok közül egyből” kifejezést csak „az égnek négy szele” szókapcsolattal lehet összekötni, a „négy tekintélyes szarv” kifejezéssel semmiképpen sem.

Még ha a kis szarv eredetére vonatkozó érveket el is fogadnánk, a többi tényező teljességgel kizárja annak a lehetőségét, hogy a kis szarv Antiochus Epiphanest jelképezné.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Miért olyan fontosak ezek a kérdések? Mi minden múlik rajtuk? Beszélgesünk erről a csoportunkban! Ha pl. a kis szarv hatalma Antiochus Epiphanest szimbolizálná, akkor Dániel 8. fejezetének egész prófécijája Krisztus előtt kb. 150 évvel beteljesedett és lezárult volna. Mit jelentene ez nekünk, hetednapi adventistáknak, ha ez így lenne? Miért lehet az, hogy a keresztyén világ túlnyomó többsége a kis szarvval kapcsolatban ennyire ragaszkodik a téves nézethez?
2. Beszélgesünk a csoportban arról, hogy mit is jelent olyan tantételeket vállalni, amelyeket a keresztyének többsége másként ért? Kényelmetlenül kellene emiatt éreznünk magunkat?

„Nem tudod, hogy te vagy...”

„Gazdag vagyok, meggazdagodtam, és nincs szükségem semmire; de nem tudod, hogy te vagy a nyomorult, a szájalmas és a szegény, a vak és a mezítelen” (Jel 3:17).

Albert Schweitzer – korunk egyik legnagyobb humanistája – a béke Nobel-díj átvételekor egy rövid beszédet mondott. Ebben hangzottak el a következő megszívlelendő gondolatok: „Merjük a dolgokat úgy látni, ahogyan vannak. Valóságos tény, hogy az ember emberfeletti emberré lett. Az emberfeletti értelmességet azonban, amely az emberfeletti hatalom birtoklásával együtt kellene, hogy járjon, nem szerezte meg... Így egyre inkább az lesz nyilvánvaló, amit korábban nem akartunk bevallani, hogy tudniillik az emberfeletti ember a maga hatalmának a megnövekedésével együtt, egyre inkább szegény emberré lesz. Az azonban, aminek tudására kellene ébrednünk, sőt amit már régen tudnunk kellene, hogy mint emberfeletti emberek embertelenné váltunk.”

Így világított rá az „őserdő orvosa” öncsalásunk gyökerére. Gazdagok vagyunk és koldus szegények. Mennél többünk van, annál kevesebbet ér az, emberség nélkül. De nemcsak a biológiai tömegpusztító fegyverekben vagy a génmanipulációkkal irányított öröklődés titkainak feltárásában mutatkozik meg látszatgazdagságunk. Az a prófétai lge, hogy „nagyobb lesz a tudás” (Dn 12:4) elsősorban a mi bibliai tudásunk növekedésében teljesedik. Bibliaismeretünkkel, hitbeli ismereteink növekedésével vagy akár próféciai okosságunkkal sem jár együtt automatikusan emberségünk növekedése. Emberfeletti mértékű isteni tudás mellett is lehet embertelenül élni, felebaráti szeretet nélkül. Az embertelen tudás – rombol.

A megváltás tervének egy a célja: Isten azt akarja, hogy emberek legyünk. Ezért teremtett minket, ezért nyilatkoztatja ki önmagát Igéjében, ezért adta a törvényt, amiben emberlétünk végső titkát foglalta össze, ezért halt meg Jézus a Golgotán, ezért jár közben érettünk, és ezért fog ismét eljönni értünk. A keresztyénség látszatgazdagságának az az oka, hogy emberségünknek ezt a végső titkát nem találjuk. Ezért Jézus az ítéletben a legkisebb felebarátunkon méri le azt, hogy mit tettünk érte.

* Dr. Szigeti Jenő: *Jézus megy velünk az úton*, 101–103. old. (HETED7VILÁG Kiadó, Budapest, 2005.). A Kiadó engedélyével.

A szentély és a kis szarv

E HETI TANULMÁNYUNK: 2Mózes 27:20; 29:42; 4Mózes 4:7; 28:6; Róma 8:34; Zsidók 7:24–27; 8:1–5; 9:1–14, 24

„Fődolog pedig azokra nézve, amiket mondunk, az, hogy olyan főpapunk van, aki a mennyei Felség királyi székének jobbjára üle, mint a szent helynek és amaz igazi sáturnak szolgája, amelyet az Úr és nem ember épített“ (Zsid 8:1–2).

Az elmúlt néhány hét során megfigyelhettük, hogy milyen nagy hangsúlyt helyez Dániel 8. fejezete a kis szarvra. Nyilvánvaló, hogy ez igen fontos kérdés, amint a bemutatásból, valamint a fejezet későbbi részében a magyarázatból is látszik.

Ezen a héten még közelebről vizsgáljuk a kis szarvat, figyelmünk homlokterében a „seregeknek fejedelme”, „a mindennapi áldozat” és a „szentségének helye” ellen intézett támadása áll.

Azt is látni fogjuk, milyen központi helyet foglal el a szentély, *azaz a mennyei szentély* a fejezetben, hiszen csakis a mennyei szentéllyel és az ott folyó szolgálatokkal összefüggésben érthetjük meg igazán, mit is jelent a kis szarv támadása.

Az e heti tanulmányunk képezi az alapját annak, ami ezután következik: a szentély szerepe még alaposabb vizsgálatának. Különös figyelmet fordítunk majd a szentély megtisztításának kérdésére az evangéliummal és a megváltás történetével összefüggésben, ami természetesen elvezet minden idők keresztyeinek legnagyobb vágyához, Jézus második eljövételéhez.

„A SEREGNEK FEJEDELMÉIG”

Olvassuk el Dán 8:9–12 szakaszát, ami a kis szarv tevékenységére irányítja a figyelmünket. A szöveg szerint mi mindent tesz a kis szarv hatalma?

Egy korábbi tanulmányban (5. hét) kitértünk rá, hogy a kis szarv tevékenységének iránya hogyan változott. Először vízszintes irányban támadott (9. v.), ami katonai vagy politikai terjeszkedésre utal, majd függőleges irányba váltott (10–12. v.), amiből vallási jellege tűnik ki. Amint már megállapítottuk, ez Róma két korszakára, az első, pogány Rómára, majd a római pápaságra utal.

Nézzük meg ismét a kis szarv tevékenységét bemutató részt a 10–12. versekben! Természetesen nem szó szerint, hanem szimbolikusan kell értenünk. Anélkül, hogy megkísérelnénk minden egyes szimbólumot külön magyarázni, mit mondhatunk mégis, miféle tevékenység bontakozik ki előttünk? Milyen támadást indít a kis szarv?

Nézzünk meg néhány kulcsszót a támadással kapcsolatban: „*sereg*” (Lk 2:13; Neh 9:6), „*ég*”, azaz „*menny*” (Mt 6:1; Zsid 9:24), „*fejedelem*” (Ézs 9:6; Dán 12:1; ApCsel 3:15; 5:31), „*mindennapi áldozat*”, azaz „*szüntelen való ételáldozat*” (4Móz 4:16; 28:24; 29:6), „*szenthely*”, azaz „*szent hajlék*” (2Móz 25:8; Zsid 8:1–2), „*igazság*” (Jób 9:2; Jn 14:6; 1Tim 2:4; Jak 5:19). Ezek a szavak olyan vallási és lelki értelmet hordozó dolgokat jelölnek, amelyek ellen a kis szarv támadást indít. Itt kiténik tehát, hogy a kis szarv vallási jellegű dolgok elleni támadása a legdőntőbb, ez áll a látomás középpontjában is. Az Úr azt akarja, hogy felfigyeljünk a kis szarv vallási jellegére, és arra, hogy tevékenysége vallási körben zajlik. Szintén a kis szarv tevékenységéről hallunk Dán 8:23–25 magyarázó szakaszában is, miszerint kifejezetten üldözi „*az erőseket és a szenteknek népét*”, valamint szembeszáll a seregek fejedelmével.

Mit tapasztaltunk a saját életünkben, hogyan került a hitünk támadás alá? Személy szerint nekünk mi jelentette a legnagyobb megpróbáltatást, nehézséget? Mit találtunk a legeredményesebb védelmi eszköznek, módnak?

A SZENTÉLY

Hasonlítsuk össze Dániel könyve 7. és 8. fejezetében az állat-jelképeket! Milyen döntő különbséget látunk közöttük?

Dániel könyve 8. fejezetében olyan állatok vonulnak el előttünk, amelyeket a szentélyben végzett szolgálatokkal kapcsolatba hozhatunk, amelyeket áldozatként szoktak bemutatni az engesztelés napján (3Mózes 16). Itt láthatjuk az első összekötő láncszemet Mózes 3. könyvével, azzal a résszel, ami minden más ószövetségi iratnál többet foglalkozik a szentélyben végzett szolgálatokkal.

Olvassuk el ismét Dán 8:9–12 verseit (lásd még: 13–14. v.)! Mi a kis szarv támadásának központja?

Egyértelmű, hogy a szentély ellen irányul a támadás.

Először is, a kis szarv elveszi a „*mindennapi áldozatot*”. A „mindennapi-nak” fordított héber szó azt is jelenti, hogy „szüntelen”, „folyamatos”. A Szentírásban számos alkalommal szerepel ez a szó közvetlenül a papok nap mint nap végzett szolgálatára utalva. Ez tehát félreérthetetlen célzás nem csak a szentélyszolgálatra, hanem a szentélyszolgálat naponként végzett feladataira is (lásd: 2Móz 27:20; 29:42; 4Móz 4:7; 28:6).

Dán 8:11-ben az áll, hogy „*az ő szentségének helye*” vagy „alapja” „*elhányattaték*”, azaz levettetett. A hely szó nagyon sokszor előfordul a szentélyre vagy Isten lakóhelyére utalva, ezért ez is a szentéllyel összekötő láncszem (2Móz 15:17; 1Kir 8:13; 2Kron 6:2; Ézs 18:4).

Azután természetesen ott vannak magára a „szentélyre” vonatkozó utalások, amelyeket nem csak a 11., de a 13. és a 14. versekben is megtalálhatunk. Ezek a versek már önmagukban is azt mutatják, hogy a támadás célpontja lett a szentély, ami a megváltás tervének földi modellje volt.

Miért állítjuk, hogy ez a támadás nem lehetett a földi szentély elleni támadás, ha a kis szarvnak erre a korszakára gondolunk, ami úgy Kr. u. az V. században kezdődött?

A földi szentélyt, azaz a jeruzsálemi templomot Kr. u. 70-ben lerombolták, ezért a támadás csakis a mennyei szentély ellen irányulhatott. Természetesen a kis szarv nem érhetett el a mennybe, úgyhogy a támadás mindaz ellen irányult, amit a szentély jelképezett, azaz a megváltási terv ellen. A kis szarv tehát nem csupán Isten népét, hanem a megváltási tervet is támadja.

A TÁMADÁS

Több mint 500 évvel Krisztus kora előtt Dániel látomásban látta a lényegét annak a támadásnak, amit a későbbiekben Róma „az igazság” ellen intézett, azaz földre vetette azt (Dán 8:12). Többek között arról is szó van itt, hogy a kis szarv „*nagyon megnöve*”, egészen „*a seregnek fejedelméig*”, azaz Jézusig.

Róma támadásának idején hol volt Krisztus, és milyen tevékenységet folytatott? Róm 8:34; Zsid 7:24–27; 8:1–5; 9:11–14, 24

A kis szarv tehát „nagyon megnöve”, egészen „a seregnek fejedelméig”, aki természetesen nem más, mint Krisztus. Támadásait nem csak Isten népe ellen irányította, hanem kifejezetten a szentély és annak alapja, valamint az ott folyó szolgálat ellen is, ebben az esetben éppen a „mindennapi áldozat” ellen.

Nagyon fontos mindig észben tartanunk, hogy Krisztus, „a seregnek fejedelme” most értünk végzi szolgálatát a mennyei szentélyben, ami a kis szarv támadásainak középpontja. A nyelvezet itt is jelképes. A kis szarv valójában nem ért el a mennybe, mint ahogy az „igazságot”, vagy „szentségének helyét” sem vetette a földre.

Ezért mondhatjuk, hogy a kis szarv támadása gyakorlatilag a megváltási terv ellen irányul, ami Krisztus halálával kezdődött (a szentélyszolgálatban ezt jelképezte az áldozati állatok halála) és ami után következett Krisztus főpapi szolgálata (amit a földi szentélyszolgálatban a papok szolgálata szimbolizált). A kis szarv támadásának középpontjába került tehát mindaz, amit ez a szentély jelképezett.

Hogyan is történt a támadás?

Krisztus most a Főpapunk, aki közbenjár értünk a mennyei szentélyben. Ha a római rendszert alaposan megvizsgáljuk, megláthatjuk, hogy az egyház egész felépítése a papsággal, a közbenjárás szolgálatával és a misével azt bitorolja, amit Krisztus tett vagy most tesz értünk. A római egyház önmagának követeli mindazt, amit mi hívőként közvetlenül Istennek és Krisztusnak tulajdonítunk. Ez Dán 8:11-ben így hangzik: „*a seregnek fejedelméig*”, azaz Krisztusig „*növekedék*” (lásd: a pénteki részt).

A megváltási tervben mi a szervezett egyház feladata? Mivel járulhatunk hozzá, hogy az egyház betölthesse szerepét? Másrészt viszont milyen korlátok között segíthet csak az egyház az egyes tagok hitéletében?

„MINDENNAPI” (1. rész)

Dán 8:10–12-ben olvashatunk a kis szarvnak a szentély ellen intézett támadásáról, ahol kifejezetten az áll, hogy a kis szarv „*elvette... a mindennapi áldozatot*”. Számos fordításban, mint a magyar fordításokban is szerepel az „*áldozat*” vagy „*éző áldozat*” kifejezés, ami az eredeti szövegből hiányzik. Ez a betoldás is azt mutatja, hogy a szövegek fordítói világosan látták a szentéllyel való kapcsolatot, mégsem jogos itt használni a betoldott szót. A „*mindennapi*” szó (lásd: a hétfői részt) nem csak a „mindennapi” áldozatokra vonatkozott, hanem a földi szentély teljes, naponta végzett feladataira is.

A „mindennapi” szolgálatok közül (amit úgy is fordítanak, hogy „szüntelen” vagy „szünet nélkül való”) az alábbiakban szereplő helyek melyeket mutatják be? Az itt megnevezett tevékenységek közül a szentélynek melyik részében zajlik a legtöbb?

2Móz 25:30 _____

2Móz 27:20 _____

2Móz 30:8 _____

3Móz 6:13 _____

Ezek a helyeken a *tamid* héber szó szerepel, amit Dán 8:11 úgy fordít: „*mindennapi*”, és ez minden esetben mást jelent. Az áldozat is a *tamid* körébe tartozik, de emellett jelöli még a papok naponta végzett szolgálatát, ami a Zsidókhoz írt levél szerint pusztán „a mennyei dolgok” ábrázolata és árnyéka volt (Zsid 8:5). Ezek a mennyei dolgok természetesen Krisztus főpapi szolgálatának lelki valóságára utalnak. A földi szolgálatok, árnyékok egyszerűen azt jelképezték, hogy Krisztus a mennyei szentélyben közbenjár értünk. Éppen ez került a kis szarv támadásának kereszttüzebe.

Figyeljük meg azt is, hogy a földi szentély első részében végezték ezeket a feladatokat. A kenyér, a gyertyatartó, a füstölőáldozat egyaránt a szentély első részében kapott helyet, míg az áldozatot természetesen a pitvarban álló oltáron mutatták be.

Itt az a lényeg, amit a későbbiekben még kiemelünk, hogy az eddig említett tevékenységeket nem a szentek szentjében, a szentély belső részben végezték, ahová a főpap is csak évente egyszer, még hozzá a szentély megtisztításakor léphetett be.

Melyek azok a „naponkénti” vagy „szüntelen való” feladatok, amelyek a saját lelki fejlődésünk szempontjából olyannyira fontosak? Miért elengedhetetlen, hogy „naponta” végezzük azokat?

„MINDENNAPI” (2. rész)

A földi szentélyszolgálat a mennyeit mutatta be. Az áldozatok és a papok szolgálata Jézus halála és főpapi szolgálata előképeinek, arra vonatkozó miniatűr proféciáknak tekinthetők.

Mit tanít Zsid 9:1–14 a földi és a mennyei szentélyszolgálat közötti kapcsolatról?

Aki foglalkozott már a szentélyszolgálatokkal, az tudja, hogy a papok naponként szolgáltak a szentély első részében, a főpap viszont évente egyszer belépett a szentek szentjébe, hogy elvégezze a „*szentély megtisztítását*” (lásd: 3Mózes 16). Ez egy évben egyszer történt meg, ezért gyakran utaltak rá úgy, hogy „évenkénti”, szemben a „naponkénti” szolgálattal. Tehát a szentélyszolgálatokat lényegében két csoportba oszthatjuk: a naponkénti szolgálatok, amelyeket a szentély első részében végeztek, valamint az évenkénti, a szentek szentjében végzett szolgálat, amikor a szentélyt megtisztították.

Azt is láttuk, hogy a kis szarv támadást intéz a mennyei szentély ellen, ami lényegében a megváltási terv elleni támadást jelenti. Úgy véljük, hogy ez az egész római katolikus rendszerre utal, amely önmagának tulajdonítja azt a szerepet, amit Isten és Krisztus tölt be, és kisajátítja a csak az Istent és Krisztust megillető előjogokat (lásd: pénteki rész!).

Miért csak a mindennapi szolgálatok, a *tamid* ellen indított támadást a kis szarv? A látomás miért emeli ki a szentélyszolgálatoknak csak az egyik részét, és miért nem utal mind a kettőre?

Olvassuk el Dán 8:14-et! Milyen segítséget kapunk ebben a szövegben ahhoz, hogy válaszoljunk az előző kérdésre?

A kis szarv azért támadhatta csak a „mindennapi” szolgálatot, mert akkor még nem zajlott az „évenkénti”, a szentek szentjében végzett szolgálat, azaz a szentély megtisztítása. A szentély megtisztítására nem kerülhetett sor egészen addig, amíg le nem telt a 2300 év. Ez 1844-ben következett be, amikor kezdetét vette az „évenkénti” szolgálat, és akkor kellett a szentélynek megtisztítani.

Dániel 8-ban tehát Krisztus főpapi szolgálatának mindkét szakasza élénk táru: a „mindennapi”, ami ellen a kis szarv támadást intéz, valamint az „évenkénti”, ami a 2300 napra vonatkozó profécia lezárulása után kezdődik. Ebben a fejezetben mindkettőt megláthatjuk.

Képzeljük csak el, milyen lenne, ha valamilyen bűnt követtünk el, fel kellene áldoznunk egy ártatlan állatot! Állítsuk szembe egy kecske halálát Isten Fiának halálával! Mire utal a bűn árával kapcsolatban Jézus halála? Saját életünkben mennyire vesszük komolyan a bűnt?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Az alábbiakban a Katolikus Egyház katekizmusából (Doubleday, New York, 1995.) vett idézeteket találjuk. Az idézetek olvasása közben gondoljunk Dán 8:11–12-re, és arra, hogy a kis szarv önmagának tulajdonítja azt, ami kizárólag Istené és Krisztusé.

„Az »oldozás és kötés« hatalma arra utal, hogy hatalma van a bűnök alól való feloldozásra... Jézus az apostolok szolgálatán keresztül az Egyházra bízta ezt a hatalmat.” – 553.

„Az Egyház, mint szentség Krisztus eszköze. »Ő adta mindenképp üdvösségének eszközeként is«, mint »a megváltás egyetemes szentsége.«” – 776.

„[Isten] az Egyházban helyezte el ,az üdvösség eszközeinek teljességét‘.” – 824.

„A Szentírás és a hagyományok alapján állva a Zsinat azt tanítja, hogy az üdvösségre jutáshoz szükséges a földi zarándoklatát járó Egyház.” – 846.

„Az Egyház egyetemes: a hit teljességét hirdeti. Önmagában hordozza az üdvösség eszközeinek teljességét, és azokkal szolgál.” – 868.

„Nincs olyan vétség, legyen az bármilyen súlyos, amire az Egyház ne adhatna bocsánatot.” – 982.

„Amennyiben az Egyházban nem lenne a bűnökre bocsánat, nem lenne remény az örök életre. Fejezzük ki hálánkat Istennek, aki ilyen ajándékot adott Egyházának!” – 983.

„Krisztus akaratóból adatott az Egyháznak hatalom arra, hogy a megkeresztelt bűneit megbocsássa.” – 986.

„A liturgia által Krisztus, Megváltónk és Főpapunk tovább munkálkodik megváltásunkért az Egyházban, az Egyházzal és az Egyház által.” – 1096.

„A keresztség a Krisztussal való új életre születés. Az Úr akarata szerint ez szükséges az üdvösséghez, amint maga az Egyház is szükséges hozzá, amelybe keresztség által lépünk be.” – 1277.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Hogyan világítanak rá ezek az idézetek arra, hogy a kis szarv magának tulajdonítja azt, ami egyedül Istent illeti meg?
2. Beszéljük meg a csoportban a keddi rész végén található kérdést! Mi az egyház szerepe a megváltási tervben? Milyen határokon belül lehet a segítségünk? Miért tekinthetjük az egyházat a célhoz vezető eszköznek, ami önmagában semmiképp sem lehet végcél?

Bonhoefferől

A következő tanulmányok után gondolatokat és egy verset találhatunk egy több, mint fél évszázada tragikus módon elhunyt, ám hitében meg nem rendült, igazán emberként élő hőstől. Minél többet tudunk róla, annál többet mondanak szavai. „A vég számomra a kezdet” Dietrich Bonhoeffer, a mártír teológus címmel jelent meg az Élet és Tudomány 2006. április 28-i számában egy cikk a hitvalló, felelősséggel gondolkodó keresztény életéről születésének századik évfordulója alkalmából. Innen származik a következő idézet: „Adolf Hitler hatalomra jutása után számos német protestáns templomban megjelentek az oltár körül a horogkeresztes zászlók. Akadt olyan lelkész, aki azt prédikálta: a horogkereszt a német reménység szimbóluma, aki azt besározza, Németországot sározza be. Egy fiatal berlini lelkész, Dietrich Bonhoeffer viszont ezekkel a szavakkal lépett a szószékre: az egyháznak csak egy oltára és egy szószéke van, s erről csak az Istenbe vetett hitet hirdethetjük.” Abban a korban mondta ezt nyíltan, amikor Hitler a Német Keresztyének mozgalmán keresztül igyekezett hatalmába keríteni a protestáns egyházat, és a protestáns lelkészeket hűségesküre kényszerítette, akik pedig ezt megtagadták, azok törvényen kívül kerültek.

Dietrich Bonhoeffer (1906–1945) a XX. századnak talán legnagyobb hatású evangélikus teológusa. A második világháború vége előtt pontosan egy hónappal, a német fasizmus egyik koncentrációs táborában, Hitler személyes parancsára végezték ki. Krisztus követéséről a modern, szekularizált világban való felelősségteljes életről szóló műveit ma is olvassák mindenütt a világon. Két nagy kérdés foglalkoztatta rövid élete során: a keresztény hit belső szabadsága, és a keresztény szeretet áldozata, szolgálata másokért. Ezzel Luther teológiájának is folytatója, aki arról vallott egyik legnagyobb jelentőségű munkájában, hogy a keresztény hite által szabad ember, és csak Istennek van alávetve. Hit és cselekvés, élet, szenvedés és halál, - és mindez a vallás nélküli, modern világban! Hogyan kell korunkban Krisztust követni? Ezek a témák jelzik Bonhoeffer rendkívüli időszerűségét. Ami gondolatait, teológiai hitvallását különösen megragadóvá teszi: élete is, halála is igazoló pecsét volt minden írásán. Bátorsága, emberi tartása, Isten országának valóságába vetett erős hite példa számunkra is, akik már a XXI. század elején, Krisztus visszatéréséhez még közelebb vívó időben élünk.

Az advent előtti ítélet

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: 5Mózes 25:1; 1Királyok 8:32; Zsol-tár 51:3–6; Máté 22:1–13; Zsidók 9:22–24; Jelenések 20:12; 22:12

„És ímé hamar eljövök; és az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz” (Jel 22:12).

Az elmúlt héten főleg Dániel könyve 8. fejezete segítségével foglalkoztunk az advent előtti ítélettel. Ezen a héten újból ezt a kérdést vizsgáljuk, csak most Dániel 7 szemszögéből, figyelmet fordítva azokra a bámulatos összefüggésekre, amelyekbe itt bepillantást nyerünk. Az evangéliumokhoz hasonlóan itt is többféle szemponttal találkozunk. Mindkét fejezet tartalmaz olyan rendkívül fontos igazságokat, amelyeket együtt kell megérteni. Külön-külön is sok világosságot nyerhetünk belőlük, ám feltétlenül szükségünk van arra is, amit a másokban találunk, és a kettő együttvéve számos pontra rávilágít az ítélettel kapcsolatban.

Ne feledjük, hogy a kérdéses fejezetek nem csupán mély teológiai értekezésnek, próféciának vagy történelemnek tekinthetők. Együttesen üzennek nekünk, a reménység üzenetét, az ígéret üzenetét küldik. Egybehangzóan hirdetik, hogy bármilyen rosszul mennek is most a dolgok, ez nem lesz mindig így. A megtévesztő látszat ellenére Isten, aki Dániel korától kezdve a mi időnkön át egészen a jövőig felvázolta előttünk a világ történelmét, csodálatos módon vet véget mindennek, méghozzá úgy, hogy a gonosz megkapja büntetését, az igaz pedig üdvösségre jut. Rendkívül fontos tehát, hogy miközben tanulmányozzuk a különböző táblázatokat, ábrákat és történelmi eseményeket, ne veszítsük szem elől ezt a lényeges pontot. Az is éppen ilyen fontos, hogy miközben felhívjuk a világ figyelmét ezekre az igazságokra, ne csak fenevadak és kis szarvak képét mutogassuk az embereknek, hanem az Isten országában való örök élet csodálatos ígértét emeljük ki, ami Jézus vére és értünk vállalt halála árán lehet biztosan a miénk!

„MÍGNEM ELJÖVE AZ ÖREGKORÚ”

A negyedév során egy korábbi alkalommal szót ejtettünk már arról, hogy Dániel 8-ban milyen fontos a szentély megtisztítása. Arra is felfigyeltünk (lásd: 5. hét), hogy a látomásban négy eseményről van szó (Médo-Perzsia, a Görög Birodalom, Róma és a szentély megtisztítása). Teljesen egyértelmű, hogy milyen fontos az első három rész, a látomás mégis a szentély megtisztításával éri el csúcspontját. Nyilvánvaló, hogy akármit jelentsen is a szentély megtisztítása, rendkívül fontos.

Tehát most az a kérdés, mit is jelent a szentély megtisztítása, ami annyira fontos, hogy a Szentírás közvetlenül kapcsolatba hozza a világ történelmét felvonultató hatalmas birodalmakkal?

Dániel könyve 8. fejezete önmagában és önmagától nem sok segítséget nyújt a válaszhoz, de szerencsére nem csak Dániel 8. fejezetét kaptuk az Úrtól. Ott van a 7. fejezettel való szembetűnő párhuzam, ami nagyszerű segítség azoknak a titkoknak a megfejtéséhez, amelyekkel Dániel 8-ban találkozunk.

Korábban már megállapítottuk, hogy párhuzam figyelhető meg a Dániel könyve 7. fejezetében leírt ítélet és Dániel 8-ban a szentély megtisztítása között. Olvassuk el Dán 7:9–10, 13–14, 18, 21–22, 26–27 verseit! Mihez vezet az ítélet (ami megegyezik a szentély megtisztításával)? Mi lesz az ítélet eredménye? Mi az a pont, ami újból és újból hangsúlyt kap?

Figyeljük meg, hogy mit erősítenek meg ezek a versek ismételtén! Azt, hogy a szentek birtokba vehetik Isten országát, az örök országot, aminek az előtte lévő birodalmaktól eltérően nem lesz vége. A különböző birodalmak bemutatása után, főleg a káromlásokat szóló és a szenteket üldöző kis szarv után újból és újból láthatjuk azt a képet, ami Isten és szentjei végső győzelmét ábrázolja. Más szóval tehát: függetlenül attól, hogy mennyire rosszra fordulnak is a dolgok, vagy milyen soká kell még várni, végezetül, a mennyei ítélet, azaz a szentély megtisztítása nyomán Isten eltörli a színről a gonosztságot, és megalapítja örök országát.

Mennyivel érthetőbb ezek fényében, hogy Dániel 8-ban miért is a szentély megtisztításával ér a tetőfokára a földi hatalmakat felvonultató látomás! Az sem csoda, hogy ilyen fontosnak tűnik ez a kérdés.

Az összes többi birodalom felemelkedett, lehanyatlott, vagy pedig végül semmisül majd meg. A szentek viszont „bírják”, vagyis birtokukban tartják (Dán 7:18) Isten örök országát. Mit jelent ez az ígéret nekünk? Mit szeretnénk majd legelőször tenni, amint odaérünk?

AZ ÍTÉLET ÉS A KIS SZARV

Adventistaként abban hiszünk, hogy a szentély megtisztítása az önmagukat Krisztus követőinek vallók feletti ítélet (lásd: Mt 22:1–13). Azért is így gondoljuk, mert a földi szentély megtisztításakor az engesztelés napján (3Mózes 16) az ítélet központjába Isten népe került.

De felvetődik a kérdés: miért van az, hogy Dániel 7. és 8. fejezetében egyaránt az ítélet ill. a szentély megtisztítása a kis szarvval, legalábbis a kis szarvnak a látomásban szereplő korszakával összefüggésben jelenik meg? Mi köze a kis szarvnak az advent előtti ítélethez?

Olvassuk el újból az előző részben megvizsgált bibliaszövegeket! Milyen különbséget láthatunk a kis szarv és „a magasságos eget szentei” sorsa között (lásd: Dán 7:22)?

Teljesen egyértelmű: a kis szarv elnyeri büntetését, a szenteket pedig Isten felmenti, megszabadítja. Jellemző a héber gondolkodásra az igazsággal és az ítélettel kapcsolatban, hogy kiterjed egyrészt a bűnösök büntetésére, ugyanakkor az igazak felmentésére, igazolására is. A héber igazságszolgáltatás gondolkörében mindkettő igen fontos elem, és mindkét részt felismerhetjük az advent előtti ítélet képében.

Olvassuk el 5Móz 25:1 és 1Kir 8:32 verseit! Hogyan mutatnak ezek a versek is azokra az elvekre, amelyeket Dániel 7. és 8. fejezeteiben is megtalálhatunk?

Természetesen Dániel 7. fejezetében az ítélet következtében elérkezik a kis szarv vége, ami csak azért lehet így, mert az ítélet nyomán eljön a világ vége, és ez különben is véget vet a világnak (legalábbis az általunk ismert világnak). Ennek az a lényege, hogy noha az ítéletről a kis szarvval, a gonoszság szimbólumával kapcsolatban esik szó, az ítélet mégsem csupán a kis szarvat érinti majd. Két dolgot figyelhetünk meg: a gonoszság elnyeri büntetését, az igazakat pedig felmentik. Nem is lehetne valóban igazság, ha bármilyen más módon történe.

Az igazak elnyerik jutalmukat, a gonoszok pedig megkapják büntetésüket. Ezt ígéri Isten. Hogyan segíthet át ez az ígélet olyan időszakokon, amikor – méghozzá elég gyakran – ennek épp az ellenkezője történik?

A THEODICAEA KÉRDÉSE ISMÉTELTEN

A negyedév első hetében foglalkoztunk a *theodicaea* fogalmával, ami Isten igazolását jelenti a gonoszsággal szemben. Ennek a gondolatnak az a lényege, hogy a világban meglévő minden gonoszság dacára is bízhatunk abban, hogy Isten jó, igazságos és igaz.

Azt is láttuk, hogy a bűn és a gonoszság a világegyetem más pontján kezdődött el, és a bűn, valamint az annak nyomán felvetődő kérdések nem korlátozódtak csak a földre. Ellenkezőleg! A földön csupán mindezek megnyilvánulnak. Azt is megvizsgáltuk, hogy a világegyetem más értelmes lényeit is érintik a bűn és a lázadás által felvetett kérdések, érdeklődéssel figyelik az eseményeket.

Olvassuk el Dán 7:9–10 verseit, majd válaszoljunk a következő kérdésekre!

1. Mi az itt bemutatott esemény?

2. Hol történik?

3. Ki előtt játszódik le minden?

Láthatjuk a mennyei ítélet képét, ami a kis szarv pusztulását és Isten országának megalapítását eredményezi majd, és mindezek tetejében az ítélet a mennyei lények sokasága előtt zajlik. Az „*ezerszer ezeren... és tízezerszer tízezeren*” kifejezés a megszámlálhatatlan sokaságot jelöli. Azt jelenti, hogy az egész világegyetem figyel, amint Isten igazságot tesz, és ez az esemény vezet el Isten örök országa megalapításához.

Olvassuk el Zsolt 51:3–6, valamint Róm 3:4 versét! Hogyan illeszkednek ezek a részek az ítélet képhez aszerint, amit Dániel 7-ben láthatunk?

Ne feledjük, ami a leglényegesebb: Isten az egész világegyetem szeme láttára, nyíltan ítél népe felett, méghozzá úgy, hogy amikor a folyamat végére ér, mindenki elmondja majd: „*igazad van, ha szólsz, és jogos az ítéleted*” (Zsolt 51:6, új prot. ford.).

Mennyire tiszták és nyíltak másokkal kapcsolatos tetteink, döntéseink? Ha ez nem jellemző, akkor vajon miért nem? Mit árul el tetteink jellegéről a válaszuk? Mi az, amit meg kellene változtatnunk?

AZ ADVENT ELŐTTI ÍTÉLET

Olvassuk el Dán 12:1; Mt 16:27 és Jel 20:12 verseit! Mindegyik szakasz az ítéletről szól. Milyen bizonyítékokat találhatunk a versekben arra, hogy ez az advent előtti ítélet, ami a második adventet megelőzően zajlik?

A második advent idején a szentek elfoglalhatják Isten országát, a kis szarv pedig elpusztul, tehát az ítélet végrehajtása előtt feltétlenül sort kell keríteni valamiféle számadásra. Hiszen ennyit azért még a megvesztegethető földi bíróságok is megtesznek! Ugyan hogyan is nevezhetnénk igazságosnak azt, ha csak az ítélet végrehajtása után tartanának tárgyalást, és vizsgálnák ki a tényeket!?

Krisztus mondta, hogy amikor visszatér, „*az én jutalmam velem van, hogy megfizessek mindenkinek, amint az ő cselekedete lesz*” (Jel 22:12). Minden ember a cselekedetei alapján ítéltetik meg (Préd 12:15–16; 1Kor 3:13; 1Pt 1:17; Jel 20:12). Nyilvánvaló tehát, hogy a második advent előtt feltétlenül meg kell az ítéletnek történnie, amit az adventisták advent előtti vagy vizsgálati ítéletnek neveznek, hiszen ugyan milyen ítélet volna az, amelyben az ítélet kihirdetése előtt nem vizsgálják ki az esetet?

Olvassuk el ismét alaposan Dániel könyve 7. fejezetében azt, ami az ítéletről szól! Ha szükséges, tekintsük át a fejezettel párhuzamos előbbi táblázatokat is. Ha most félretesszük a számokat és a dátumokat, miért láthatjuk annyira egyértelműen, hogy az advent előtti ítéletről van itt szó? Milyen bizonyítékokat találunk azokban a szövegekben, amelyek a vizsgálati jellegre utalnak (lásd még: Zsolt 56:9; 69:29; Dán 12:1; Jel 13:8; 20:12)?

Dániel könyve 7. fejezetében láthatjuk, hogy nagyon is valóságos az óriási horderejű advent előtti ítélet, ami elvezet nem csupán a kis szarv pusztulásához, hanem a világ végéhez és Isten országa kezdetéhez is, ahol a szentek örökké élhetnek majd. Nyilván igen fontos esemény tehát, amiről itt olvashatunk, amelynek során megszámlálhatatlan sokaság örök sorsa dől el. Nem is csoda, hogy adventi hitünk olyan fontos részének tekintjük az ítélet órájáról szóló üzenetet!

A MENNY MEGTISZTÍTÁSA

Olvassuk el Zsid 9:22–24 verseit, majd válaszoljunk a következő kérdésekre!

1. Melyik két szentélyről van itt szó?
2. Milyen párhuzam figyelhető meg közöttük? A levél szerzője szerint mi-nek kell megtörténnie mindkét szentélyben?

Ez az igeszakasz igencsak zavarba ejti a nem adventista teológusokat, mivel annyira egyértelműen kifejezi, hogy magát a mennyi szentélyt is meg kell tisztítani. „Arra a következtetésre is juthatnánk, hogy a földi szentélyt azért kellett megtisztítani, mert a mennyi is megtisztításra szorult” – (Craig Koester: *Hebrews, Anchor Bible Series* [Doubleday, New York, 2001.] 427. old.).

Zsid 9:23-ban a megtisztításra vonatkozó görög szó megegyezik azzal, amit a Szentírás régi görög fordítása Dán 8:14-ben is használ. Az Ószövetséget még Krisztus kora előtt lefordító görögök megértették, hogy Dán 8:14-ben a héber szöveg jelentése: a szentélyt meg kell tisztítani. Sok évvel később a Zsidókhöz írt levél szerzője ugyanerre gondolt, még ha a közvetlen szöveggörnyezet el is tért: a mennyi szentélyt éppen úgy meg kell tisztítani, mint a földit. Valóban, a földi szentély megtisztításának éppen az volt a lényege, hogy a nagyobb, az igazi, a mennyi szentély megtisztítására mutatott.

Nézzük meg ismét Dán 8:14-et! A prófécia időmeghatározására való tekintettel miért állítjuk, hogy itt a szentély megtisztítása megegyezik azzal, amire a Zsidókhöz írt levél írója utal?

A zsidó gondolkodás szerint az engesztelés napját, a szentély megtisztításának idejét az ítélet nagy napjának tekintették, ekkor volt az embereknek utolsó lehetőségük arra, hogy megtérjenek még mielőtt rájuk került a sor az ítéletben. Az engesztelés napján a zsidók néha még ma is mondják egymásnak ezt az áldást: „Mindörökre légy bepecsételve az élet könyvébe!”

Miért csak az lehet – méghozzá hit által – a bizonyosságunk alapja, hogy mivel Krisztus igazságának palástja borít, az ítélet napján örökre bepecsételtünk az élet könyvébe?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: A zsidó gondolkodás szerint mi történik az engesztelés napján a szentély megtisztításakor? Hasonlítsuk össze az alábbi idézeteket azzal, amit Ellen White ír *A nagy küzdelem* című könyvben az advent előtti ítéletről, valamint azokkal a képekkel, amelyeket Dániel könyve 7. fejezetében találhatunk az ítéletről szóló részben!

„A trónusán ülő Isten, aki megítéli a világot, Bíró, Védőügyvéd, Szakértő és Tanú is egy személyben. Kinyitja a feljegyzések könyvét. Felolvasnak a könyvből, amelyben még az ember aláírása [neve] is megtalálható. Megszólal a hatalmas trombita, a szelíd, halk hang is hallható. Az angyalok megborzongnak, és mondják, hogy ez az ítélet napja... Az ítélet napján pecsételtetik el, hogy ki él és ki hal meg” – (Az idézet a *Jewish Encyclopedia*: Az engesztelés napja című szakaszából való).

Az engesztelés napján elhangzó imádságokban a következőket találhatjuk: „Igazíts meg engem az ítéletben... Ó, hallgassd el a vádolót, és engedd, hogy védőm álljon a helyére... Könyörgése szerint jelentsd ki, hogy kegyelemben részesülök... Ó, töröld el a megváltott nép bűnét... Az öregkorú ül, mint bíró... Pecsételj be minket... az élet könyvébe.”

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Próbáljuk meg számba venni mindazt, amit Isten már eddig is megtett értünk, különösen Jézus személyében! Mégis azért, hogy az egész világegyetem láthassa, mennyire igazságosan és becsületesen kezeli a bűn és a lázadás problémáját, engedi, hogy az egész világegyetem elbírálhassa ítélezésének módját. Mit árul ez el Isten jelleméről? Miért olyan méltó dicséretünkre, imádatunkra és hűségünkre?
2. Miért tűnik balgaságnak mindaz, ami az advent előtti ítélettel vagy bármilyen más, jövőbeli ítélettel kapcsolatos, ha az ember abban hisz, hogy halálakor azonnal vagy a mennybe, vagy a pokolba jut?
3. Van az ismerőseink között valaki, aki nem tudja elfogadni azt, ahogy az advent előtti ítélet kérdését értjük? Szombatiskolai csoportunk szervezhetne egy összejövetelt, ahol az imádság és talán finom falatok után elbeszélgethetünk az eddigiekben tanultakról!

Gondolatok egy vershez

Beszámolok arról, hogy mindenek ellenére, (amit írtam: könnyű itt) borzalmas és a benyomások még éjszaka is üldöznek, s ezeken a – borzalmakon – sokszor csak számtalan énekvess felmondásával tudok felülkerekedni... A fizikai próbatételhez hozzászokik az ember – sőt, valósággal testetlenül él az ember hónapokon át, viszont a lelki nélkülözésekhez nem szokik hozzá az ember, ellenkezőleg az az érzésem, hogy a látottak és hallottak által évekké leszek öregebb, s a világ gyakran undorral tölt el és [elviselhetetlen] teherré válik... Sokszor kérdezem magamat, ki is vagyok én tulajdonképpen, aki ilyen förtelmes körülmények között gyötrődik, és böghetnékje lesz, avagy az, aki korbácsolja saját magát s kifelé (s maga előtt is) nyugodtnak, vidámnak, higgadtan, fölényesen mutatkozik, és ezért (a színészi teljesítményért, avagy ez nem az?) csodálatja magát? Tulajdonképpen mit is jelent e belső „tartás”? Röviden: kevésbé ismeri ki az ember önmagát – most – mint valaha, s nem is igen helyez erre hangsúlyt... Sokkal fontosabbról van itt szó, mint önismeretről.

1943. december 15.

* Válogatás Bonhoeffer legismertebb műveiből, 107. old. (Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest, 1988.)

Az evangélium és az ítélet

E HETI TANULMÁNYUNK: 3Mózes 16; Róma 8:1, 34; Zsidók 6:20; 7:25; 9:24; 1Péter 1:2, 18–19

„Én fiacskáim, ezeket azért írom néktek, hogy ne vétkezzetek. És ha valaki vétkezik, van Szószólónk az Atyánál, az igaz Jézus Krisztus” (1Jn 2:1).

Adventistaként hisszük, hogy 1844 óta abban a korban élünk, aminek az előképe az engesztelés napja volt. Ez azt jelenti, hogy a földi engesztelés napja csupán előképe, példája volt az igazi engesztelés napjának. Hasonlóan az ószövetségi állatáldozatokhoz, amelyek a keresztre mutattak előre, a keresztljelképeinek tekinthetők, a földi engesztelés napja is azt szimbolizálta, ami 1844-ben vette kezdetét, amikor a mennyei szentélyben Krisztus elkezdte az ítélet munkáját.

Természetesen ez jó hír. Hiszen ugyan mi más volna az engesztelés, mint az, hogy Krisztus vére által Isten üdvözít? Sem a törvény, sem az engedelmeség, sem a jellem nem szerezhet engesztelést. Az engesztelés egyetlen lehetséges módja csakis a kereszttel van.

Amennyiben tehát az engesztelés napja idejében élünk, nem kellene ezt igazán egyszerű hírnek tartanunk? Nem elég ok ez arra, hogy különösen hálásak legyünk az engesztelésre szánt „napért”, azért, amit Isten az üdvözítésünkre rendelt el? Nem kellene inkább kitörő örömmel gondolnunk arra, hogy az engesztelés napja idejében élünk, ahelyett, hogy emiatt szomorkodnánk?

De még mennyire! Az ítélet jó hír, hiszen az evangélium, „a jó hír” elválaszthatatlan részét képezi. Ebben tetőzik minden, amit Isten a kereszten értünk tett. A héten az evangéliummal és az ítélettel foglalkozunk, hiszen csakis az evangélium nagyítóján át láthatjuk meg a maga teljességében azt, hogy mit is jelent az ítélet.

MINDANNYIUNKNAK MEG KELL ÁLLNI...

Ne feledjük, Jézus maga mondta, hogy mindannyiunknak számot kell adnunk „minden haszontalan szóról” (Mt 12:36, új prot. ford.). Minden haszontalan szóról? Vajon nem ugyanúgy Isten mondta azt is, hogy „néktek pedig még a fejetek hajszálai is mind számon vannak” (Mt 10:30), és azt is tudja, amikor egy verebecske a földre esik (Mt 10:29)? Isten az Igében azt is tudtukra adta, hogy „minden cselekedetet az Isten ítéletre előhoz, minden titkos dologgal” (Préd 12:16). Minden cselekedetet, minden titkos dolgot? Ezek szerint a cselekedetek tüzetes vizsgálatának egész gondolatköre, az ítélet vizsgálati része megegyezik a Biblia tanításával.

De még fontosabb az a kérdés, hogyan is állhatna meg bármelyik bűnös ember, amikor Isten ítéletre előhoz minden haszontalan beszédet, minden titkos dolgot? Rémítő még csak gondolni is rá, hogy az ítélet során Isten elé kell állnunk, akinek szentsége „emésztő tűz” (5Móz 4:24), és aki megvizsgál mindent, amit valaha tettünk. Vajon ki az az ember, legyen bármilyen engedelmes, igaz és hűséges, aki az életéről szóló feljegyzések alapján büszkén állhatna meg Isten előtt?

Olvassuk el Róm 8:34; Zsid 6:20; 7:25; 9:24; 1Jn 2:1 verseit! Milyen feleletet találhatunk ezekben az előbbi kérdésre?

Ebben a gondolatkörben az a jó hír, hogy Jézus saját igazsága révén átsegít az ítéleten, a helyünkre lép. Ezt jelenti a közbenjárás, Krisztus főpapi szolgálata, ami nélkül mindannyian elveszettek lennénk, hiszen bármit is tettünk, együnk sem mutathat fel elegendő igazságot, hogy megálljunk a Szent Isten előtt. Ha nem borítana be a tökéletes igazságosság, amivel egyetlen ember sem rendelkezik, amit nem is volna képes megszerezni, a saját cselekedeteinkkel, saját igazságunkkal kellene megállnunk Isten előtt. Mindannyian bűnösök vagyunk, így mindannyian kárhozatra jutnánk.

„Az ember e vádakkal szemben semmit sem hozhatna fel védelmére. Bűnfoltos ruhájában, vétkét bevallva áll Isten előtt. Szószólónk, Jézus azonban eredménnyel szólal fel mindenki érdekében, aki megbánta bűneit, és hit által lelkét az Úrnak adta. Szót emel ügyükért, és a Golgota hatalmas érveivel elsőprő győzelmet arat a vádoló felett” – (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, 5. köt. 471. old.). Ez az Ellen White-től származó idézet mire világít rá azzal kapcsolatban, hogy miben rejlik az egyedüli reménységünk az ítéletkor?

VÉR ÉS ÍTÉLET

Az adventista teológiában központi helyen szerepel úgy a földi szentély (a megváltási terv előképe), mint a mennyei szentély (ahol Jézus most jár közben értünk, engesztelő halála érdemeit a javunkra fordítva).

Adventistaként (1) a földi szentély példája, (2) a Zsidókhöz írt levél és (3) Dániel próféciái alapján hiszünk abban, hogy 1844 óta Jézus a mennyei szentek szentjében van, ahol Dániel könyve 7. fejezetének világos tanúsága szerint most az ítélet folyik.

Véleményünk kialakulásához nagyban hozzájárult, amit a földi engesztelés napjáról tudunk. A főpap évente egyszer belépett a szentek szentjébe. Erről a legtöbbit 3Mózes 16. fejezetében olvashatunk.

Olvassuk el 3Mózes 16. fejezetét! Hányszor fordul itt elő a vér szó? Mit jelképez a vér? Lásd még: Zsid 9:12–14!

Az engesztelés napján végzett szertartásokban központi szerepet kapott a vér, ami Jézusnak a kereszten értünk kiontott vérének jelképezte. Az engesztelés napja egyben az ítélet napja is volt, így az ítélet és az engesztelés szoros kapcsolatban áll egymással. Az engesztelés valóban jót jelent, így az ítéletet is jó hírnék kell tartanunk. Jó hír persze csakis a vér miatt lehet, ami annak a jelképe, hogy Jézus értünk élt és halt meg.

Olvassuk el 3Móz 17:11; Lk 22:20; Róm 5:9; Zsid 10:19; 12:24; 13:20; 1Pt 1:2, 18–19 verseit! Mit tudhatunk meg ezekből az igékből azzal kapcsolatban, hogy a megváltási tervben mennyire központi helyet kapott a vér?

A vér az élet jelképe, a kiontott vér halált jelent. Mindez Krisztus értünk vállalt életét és halálát szimbolizálta. A vért kiontották, majd az engesztelés napján szolgálatot mutattak be vele – ebből tudjuk, hogy az engesztelés napjának középpontjában Jézus élete és halála áll, amire a mi érdeklődésünkben került sor. A keresztyének számára az ítélet ezért lehet jó hír. Van valaki, aki most és különösen az ítélet idején helyettünk, „*érettünk*” áll meg Isten színe előtt (Zsid 9:24).

Gondoljunk csak bele, milyen is lenne, ha úgy kerülne ránk a sor az ítélet napján, hogy Krisztus nem lenne a helyettesünk! Miben reménykedhetnénk akkor? Miért is elengedhetetlenül szükséges tehát, hogy az ítéletben Jézus a helyünkre lépjen?

AZ ÖLTÖZET

A negyedév első részében (2. hét) beszéltünk arról a példabeszédről, ami Máté evangéliuma 22. fejezetében szerepel, a királyi menyegző történetéről, és ezt az advent előtti ítélet bizonyítékaként idéztük. A példázatban azonban az időzítésen kívül még más is igen fontos. Sokat elárul arról, hogy mit is jelent, ha valakire az ítélet idején Krisztus igazságának palástja borul, és mit jelent, ha nem.

Olvassuk el újból a példázatot (Mt 22:1–13)! Végeredményben mi döntötte el, hogy a vendég maradhatott vagy nem?

Mit jelképez a ruha (lásd: Ézs 61:10; Zak 3:1–5)?

Ebben a példázatban azt látjuk, hogy valaki elfogadta ugyan a menyegzőre szóló meghívást, de csak a feltételek nélkül. Nem volt hajlandó elfogadni, amit a király felajánlott: Krisztus tökéletes igazságának palástját, ezért a vizsgálat idején kiderült a hiányosság.

A példázatban azt is olvashattuk, hogy jók és rosszak is elmentek az ünnepségre. Nem tudjuk, hogy a megfelelő öltözet nélkül megjelent ember jó vagy rossz volt. Bizonyos értelemben teljesen mindegy. Legyünk akár „jók”, akár „rosszak”, ha nincs megfelelő öltözetünk, amikor az ítéletben Isten színe elé kerülünk, mindenképpen kárhozatra jutunk. A menyegzőre érkező vendégnek is ugyanarra lett volna szüksége, mint ami nekünk kell az ítéletkor, valamire, ami betakar. Enélkül mi is kivettünk a külső sötétségre, ahol lesz „sírás és fogcsikorgatás”. A példázatban a menyegzői ruha jelképezte azt, ami betakar, ami nem más, mint Jézus igazsága, és ez hit által tulajdoníttatik követőinek. Most és az ítélet idején is ez az egyedüli reménységünk.

Akár a vér, akár a palást képét használjuk, a lényeg mindkettőben ugyanaz: szükségünk van valami rajtunk kívül álló dologra, hogy átjussunk az ítéleten. Itt jön az igazi jó hír, hogy Jézus áldozata által mindent megkapunk, amire szükségünk van. Ez pedig nem más, mint magának Istennek az igazsága (lásd: Róm 3:21–22; 10:3; 2Pt 1:1), ami hit által nekünk tulajdoníttatik.

Alaposan fontoljuk meg a következő kérdést: előfordulhat, hogy elfogadtuk a menyegzőre szóló meghívást, csak a feltételeket nem? Milyen feltételek vannak? Beszéljessünk a feltételekről szombat a csoportunkban!

NINCS KÁRHOZTATÁS

Olvassuk el Róm 8:1-et! Milyen üzenetet olvashatunk itt, ami különösen fontos számunkra, hiszen az ítélet előtt állunk?

Az ítélettel kapcsolatban a jó hír, hogy nem a saját igazságunkkal kell megállnunk, hanem Jézus igazságosságával borítva. Cselekedeteink alapján ítéltetünk meg, de ez nem jelenti azt, hogy azok alapján is üdvözlőnénk! Csakis Jézus igazsága által juthatunk üdvösségre, ami nekünk tulajdoníttatik hit által, még hozzá a mindig is cselekedetekben megnyilvánuló hit által. Az igazság abban a pillanatban borít be, amikor maradéktalanul átadjuk magunkat Krisztusnak, és igényeljük igazságát. Krisztus igazsága velünk marad egészen az ítélet végéig, persze nem feltétel nélkül! Hiszen mit használna bármelyikünknek is az igazság palástja, ha éppen akkor nem lenne rajtunk, amikor a legnagyobb szükségünk van rá, azaz az ítéletben?

Jakab levelének 2. fejezete hogyan világít rá a cselekedetek szerepére az ítéletben?

Ugyan honnan tudhatom, van-e elegendő jó cselekedetem, amiből látszana, hogy elég a hitem? Logikus a kérdés, mégis helytelen feltételezésen alapul. Azoknak a hozzáállását tükrözi, akik ezt mondták: „Uram! Uram! nem a te nevedben prófétaáltunk-é, és nem a te nevedben úztünk-é ördögöket, és nem cselekedtünk-é sok hatalmas dolgot a te nevedben?” (Mt 7:22), vagy a farizeusét, aki ezt mondta: „Isten! hálaát adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek, ragadozók, hamisak, paráznák, vagy mint ím e vámszedő is. Böjtölök kétszer egy héten; dézsmát adok mindenből, amit szerzek” (Lk 18:11–12).

A lelkiületünk inkább legyen a vámszedőhöz hasonló, aki a mellét verve mondta: „Isten, légy irgalmas nekem bűnösnek!” (Lk 18:13). Aki csak egy pillanatra is meglátta Krisztus igazságát, tudja, hogy Isten könyörületeért és irgalmáért kell esedeznie. Bármilyen sokat tett is, és még ha mindent tiszta szívből és szeretetből vitt is végbe, cselekedete akkor sem lehet soha elegendő. Ezért kell hit által élni, bízni Isten ígéreteiben, hogy Jézusra való tekintettel és csak is Jézus miatt üdvözt az Úr. Az fordít a hit és a Krisztus által való üdvösség ígéretei felé, ha felismerjük, hogy cselekedeteink semmire nem elegendők. Ez az a hit, Isten ígéreteibe vetett hit, ami átalakítja az életet, ez az átalakulás pedig a cselekedetekben nyilvánul meg.

CSELEKEDETEK VAGY HIT?

Isten elé kerül annak az embernek az élete, aki magát Krisztus követőjének mondja. Isten megvizsgál minden cselekedetet, minden titkos dolgot, minden hiábavaló beszédet (Zsolt 135:14; Préd 12:16; Mt 12:36; Róm 14:10–12; 2Kor 5:10; Zsid 10:30). Ugyan ki állhatna meg ilyen szigorú vizsgálatban? Senki (Róm 3:10, 23; Gal 3:22; 1Tim 1:15)! Krisztus azonban őszinte követői szószólójaként, képviselőjeként, mennyei közbenjárójaként lép fel (Róm 8:34; Zsid 6:20; 7:25; 9:24; 1Jn 2:1). Noha nincs semmi, ami által önmagukban vagy önmaguktól érdemeket szerezhetnének Isten előtt, nem mutathatnak fel olyan cselekedeteket, amelyek elég jók lennének ahhoz, hogy az Úr színe előtt igaznak tüntessék fel őket, bármennyire is hibákkal és hiányosságokkal teli az életük, mégis meglátszik rajtuk az igazi megtérés és hit (Mt 7:24–27; Jn 14:15; Jak 2:14–20; 1Jn 4:20; 5:3). Hogyan bántak másokkal, a szegényekkel, a szükséglet látókkal, a foglyokkal, megbocsátottak-e, ahogy ők is bocsánatot nyertek, milyenek voltak tetteik, kimondott szavaik (Mt 7:2; 12:36–37; 18:23–35; 25:31–46)? Mindez együttvéve sem tüntethetné fel igaznak az embert Isten előtt, nem tehetne eleget az áthágott törvény követelményének, mégis bemutatja, hogy kik azok, akik helyettesükként elfogadták Krisztust és igazságát, ami palástként borul rájuk, segítségükre van mindvégig az ítélet során (3Móz 16; Zak 3:1–5; Mt 22:1–14; Róm 8:1, 34; Zsid 9:24; 1Jn 2:1).

Vagy ahogy Ellen White olyan világosan megfogalmazta: „Egyrészt tisztában kell lennünk bűnösségünkkel, de fontos, hogy rábizzuk magunkat Krisztusra, aki az igazságunk, megszentelődésünk és megváltásunk. Nem tudjuk megcáfolni Sátán ellenünk felhozott vádjait. Egyedül Krisztus képes eredményesen könyörögni értünk. Képes olyan érvekkel elnémítani a vádolót, amelyek nem a saját érdemeink, hanem az övé” – (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, 5. köt. 472. old.). Hiú ábránd volna saját cselekedeteinktől várni az üdvösséget. Ha erre ráébredünk, önkéntelenül csak Krisztus irgalmára és érdemeire akarunk hagyatkozni. Majd pedig a szeretet és hála miatt, amit a Krisztustól nyert üdvbizonyosság vált ki belőlünk, teljes szívünkkel, lelkünkkel, elménkkel és testünkkel akarjuk szolgálni Istent. Ez a szolgálat fejeződik ki a cselekedeteinkben. Hogyan is lehetne másként?

Milyen híven tükrözik cselekedeteink a hitünket? Vagy inkább a cselekedeteink túlságosan is rávilágítanak hitünk állapotára? Mi mindenből kell megtérnünk, min kell változtatnunk, hogy cselekedeteinkben még teljesebben tükröződhessen Jézus igazsága, ami hit által a miénk?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: A szentek megítéléséről Ellen White a következőt írja: „Egyedüli reménységük Isten kegyelmében van, egyedüli védelmük az imádság lesz. Amint Jósua könyörgött az Angyal előtt, a maradék egyház is megtört szívvel és buzgó hittel fog bűnbocsánatért és szabadításért esedezni, amit szószólójuk, Jézus által nyerhetnek el. Teljesen tisztában vannak azzal, hogy életük bűnös, látják gyengeségüket és méltatlanságukat. Ha önmagukra néznek, kétségbe esnek. A kísértő ott áll, hogy vádolja őket, amint Jósuával is szembehelyezkedett. Rámutat szennyes ruhájukra, jellemükre, ami nem tökéletes. Bemutatja gyengeségüket és dőreségüket, bűneiket, amelyek hálátlanságukból fakadnak, és azt is, hogy mennyire nem hasonlítanak Krisztusra – amivel szégyent hoztak a Megváltóra” – (Ellen G. White: *Testimonies for the Church*, 5. köt. 473. old.).

Egy másik helyen szintén ezzel kapcsolatban írja White: „Most pedig ő [Sátán] mutat rá életükre, jellemük fogyatékoságaira, Krisztustól idegen lényükre, amellyel szégyent hoztak Megváltójukra; rámutat minden bűnükre, amelyet ő sugallt, és mindezek miatt alattvalóinak igényli őket.

Jézus nem mentegeti e megvádoltak bűneit, de rámutat bűnbánatukra és hitükre, és megsebzett kezét az Atya és a szent angyalok előtt felemelve ezekkel a szavakkal kér bocsánatot számukra: Név szerint ismerem őket. Markaimba metszettem őket” – (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 431. old.).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. Beszéljessünk a csoportban a keddi rész utolsó kérdéséről!
2. Mi lehet az oka, hogy az egyház olyan sok tagjában kelt erős félelmet és aggodalmat az advent előtti ítélet gondolata? Miért olyan fontos, hogy az ítélettel kapcsolatos felfogásunkban központi helyet foglaljon el a keresztség?
3. Mivel járulhat hozzá a csoportunk, hogy a gyülekezet minden egyes tagja jobban megértse, miért is jó hír az ítélet?
4. Hogyan segíthetünk annak, aki gyenge hitélete miatt kesereg? Mit használhatunk fel a héten tanultakból arra, hogy megvigasztaljuk és kitartásra buzdítsuk?

Dietrich Bonhoeffer:

Ki vagyok én?

Ki vagyok én? Sokszor mondják nekem:
Úgy lépek ki a cellám ajtaján,
Mint földesúr a saját birtokán.
Nyugodt, vidám és bátor a szívem.

Ki vagyok én? Sokszor mondják nekem:
Óreimmel is tisztán, szabadon
Beszélgetek, barátságos hangon,
Mintha én parancsolnék őnekik.

Ki vagyok én? Azt is mondják nekem:
Fogságomat közömbösen veszem,
Mosolyogva és büszkén viselem,
Mint kinek megszokott a győzelem.

Valóban az vagyok, akinek tartanak?
Vagy az a másik, ahogy ismerem magam?
Nyughatatlan, vágyódó és beteg,
Mint kalitkába zárt madár remeg,
Légszomjjal küzdve, mint kit fojtogatnak,
Éhes színre, világra, madárhangra,
Szomjas a jó szóra és emberközelre,
Önkénytől, bántástól haragra gerjedve?
Benn hajszoltan, mégis nagy dologra várva,
Féltőn gondolva a távoli barátira.
Kimerült, de kész a nagy búcsúvételre?

Ki vagyok én? Csak ez – vagy talán amaz is?
Vagy ma még csak ez, és holnap már a másik?
Vagy mindkettő vagyok? Másnak jót mutatva,
Magam előtt pedig önsajnáló gyáva?
Vagy hasonlít bensőm a megvert sereghez,
Zavartan hátrál, s nem jut győzelemhez,
Amint már kivívott érte a nagy Hős!
Ugyan ki vagyok én?
Magányomban gúnyt űz belőlem e kérdés,
De bár ki legyek is, Te ismersz Istenem,
Mert a Tied vagyok!

fordította: Rejtő Mária

* Válogatás Bonhoeffer legismertebb műveiből, 107-108. old. (Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest, 1988.)

Mit jelent ma az ítélet?

E HETI TANULMÁNYUNK: Jób 1:7–11; Zsoltár 73:1–17; Máté 5:16; János 14:2; Apostolok cselekedetei 1:11; 1Korinthus 4:5, 9; Efézus 2:8–10; 3:10; 1Thesszalonika 4:14–18; Jelenések 22:12

„Féljétek az Istent, és néki adjatok dicsőséget: mert eljött az ő ítéletének órája; és imádjátok azt, aki teremtette a mennyet és a földet, és a tengert és a vizek forrásait” (Jel 14:7).

Az eddigiekben már igen sok kérdésre sort kerítettünk az 1844-es advent előtti ítélet tanulmányozása közben. Úgy gondoljuk, hogy megvetettük az ítélet szilárd bibliai alapját. A földi szentélyszolgálat előképétől kezdve Dániel próféciáin és Jézus életén, halálán át egészen a Zsidókhoz írt levélig mindent megvizsgálva azt láttuk, hogy egyházunknak az 1844-es advent előtti ítéletről szóló tanítása szilárd bibliai talajon áll.

Miután ezt elmondtuk, felmerül egy másik kérdés: Ugyan mit számít ez? A XXI. században élünk, az ítélet pedig 1844-ben kezdődött. Mit is jelent nekünk az ítélet ma? Mit mond a ma élő adventistáknak? Miért olyan fontos, hogy ismerjük ezt a tanítást, és higgyünk is benne? Mit nyilatkoztat ki Istenről és általa felajánlott üdvösségről?

Úttörőink az 1844-es ítéletben találtak magyarázatot a nagy csalódásra, ez segített nekik feldolgozni, hogy mi is történt éppen akkor a milleri próféciák vonatkozásában. Persze ez akkor volt, de most már más időket élünk! Hogyan viszonyulunk ma ehhez a próféciához, aminek a teljeseése még a dédapáink születését megelőző korban kezdődött?

A negyedév utolsó hetében ilyen kérdésekkel foglalkozunk.

ÍTÉLET ÉS IGAZSÁG

Világunkat áthatja az igazságtalanság bűze. Minden országban, minden kormányban, minden városban és faluban becstelenség, jogtalanság és méltánytalanság üti fel újra és újra rút, gonosz fejét. Valószínűleg nincs olyan ember, aki még ne szembesült volna az igazságtalanság és tisztességtelenség borzalmas képeivel. Aki büntől terhes világunkban él, mindenképpen tapasztalja, mi is az igazságtalanság, hiszen máskülönben nem is lenne büntelen a világ!

Olvaszuk el Zsolt 73:1–17 verseit! Mit fejez ki a zsoltáros, és hogyan ille- nek szavai a szentéllyel és az ítélettel kapcsolatos nézetünkhöz?

1844 és a szentély tanának talán az egyik legfontosabb eleme az, hogy lesz ítélet, méghozzá igazságos ítélet, aminek során a gonoszokra kiszabják a büntetést, az igazak pedig megtartatnak. Az ítélet órájáról szóló üzenetből nem csak azt tudhatjuk meg, hogy lesz ítélet, hanem azt is, mikor. Másképpen fogalmazva: 1844 tana azt mondja el, hogy nem marad el örökre az isteni ítélettétel. Az Úr megígérte, hogy ítélni fog, és már „*eljött az ő ítéletének órája*” (Jel 14:7). Az 1844-es ítélet része a világnak szóló üzenetünknek arról, hogy közeleg az idő, amikor Isten igazságot tesz, tehát bízhatunk benne. A gonosz elnyeri büntetését, a jót pedig igazolni fogja az Úr, bármilyen nehezen tudjuk is ezt ma elképzelni. Sőt, éppen azt hirdetjük a világnak, hogy az ítélet már el is kezdődött, és egy nap meg fogjuk látni a végeredményét. Egyelőre azonban hit által élünk, és várjuk a végső ítélet és szabadulás napját.

Előfordult mostanában, hogy nem bántunk jól valakivel? Ha igen, mit tehetnénk, hogy helyrehozzuk a hibát? Miért kell helyrehozni, amit elrontottunk?

ISTEN IGASZÁGA

E negyedév során érintettük azt a fontos kérdést, ami közvetlenül kapcsolódik a nagy küzdelemhez, ami nem más, mint Isten igazságának igazolása a gonosz-sággal szemben. Még egy különleges teológiai szakkifejezéssel, a *theodicaeával* is megismerkedtünk.

Ebben az összefüggésben rendkívül fontos az ítélet, hiszen olyan sokat el-árul Isten jelleméről. Megtudhatjuk belőle, hogy Isten hajlandó nyíltan kezelni a bűn, a lázadás és a hitehagyás problémáját. Arra is megtanít, hogy bízhatunk Istenben még akkor is, ha látszólag igen rosszul állnak a dolgok. Akármilyen borzalmas is a világ, valóban bízhatunk Istenben, hiszen megengedi, hogy az egész világegyetem minden értelmes lénye alaposan megvizsgálja tetteit, intézkedéseit. Kifejezetten ezzel foglalkoztunk a 12. héten, amikor megállapítottuk, hogy az ítéletet az egész világegyetem figyelemmel kíséri. Érdeemes még sokkal többet foglalkozni ezzel a témával, ami annyi mindenre magyarázatot ad!

Olvassuk el a következő szövegeket! Milyen tanítás rejlik bennük Isten igazságának igazolásával kapcsolatban?

Zsolt 19:10

Róm 3:26

1Kor 4:5

1Kor 13:12

Az advent előtti ítéletből megtudhatjuk, hogy az Úr teljesen nyíltan munkálkodik az egész világegyetem szeme láttára. Isten más teremtményei most is láthatják Isten ítéletének igazságosságát és tisztességességét. Az adventista teológia értelmezése szerint eljön majd a mi napunk is, amikor „*úgy ismerék majd, amint én is megismertettem*” (1Kor 13:12). Még azt is megtudhatjuk, hogy „*angyalokat fogunk itélni*” (1Kor 6:3). Ebből következik, hogy minden feltáru-
 lóttunk, mi is megvizsgálhatunk mindent. Amit az advent előtti ítéletből tehát megtudhatunk: a folyamat már elkezdődött, és egy nap a most is figyelő világegyetem többi polgárához hasonlóan mi is választ kapunk minden kérdésünkre. Feleletet találunk a fájdalom, a szenvedés és a bűn minden kérdésére. Így majd Isten többi teremtményéhez hasonlóan mi is meglátjuk az Úr igazságát és igazságosságát mindabban, ahogy a bűnt, a gonosz-ságot és a lázadást kezeli.

Milyen kérdéseket szeretnénk feltenni Istennek? Mi az, amit éppen most képtelenek vagyunk felfogni? Mit jelent az ígéret, hogy egy nap majd erre is választ kapunk, méghozzá olyat, ami miatt dicsérjük Istent igazságáért és jóságáért?

A MÁSODIK ADVENT

Tekintsük át újra, amit Dániel 7 az ítéletről mond! Figyeljünk meg valami fontosat: úgy mutatja be az advent előtti ítéletet, mint ami Krisztus második eljöve-tele előtt az üdvösség történelmének utolsó eseménye. A Szentírás szerint ez az az esemény, ami bevezeti a második adventet. Tehát az ítélet kimenetele vezet el Jézus második eljöveteleig.

Mi a közös ezekben a szövegekben? Milyen eseményről szól mindegyik? Jn 14:2; ApCsel 1:11; 1Thessz 4:14–18; Jel 22:12

Még milyen igehelyek szólnak ugyanerről az eseményről?

Földi élete során Jézus újból és újból említést tett arról, hogy visszajön. Az őskeresztény egyház arra várt, hogy az Úr hamarosan visszatér. A keresztények hosszú és fájdalmas évszázadokon át készültek Jézus visszatérésére. Minden nemzedék azzal a reménnyel és váradalommal élt, hogy megéri a második advent idejét.

De még mindig itt vagyunk, és vannak, akikben minden eltelt évvel egyre fogy a remény, hogy Jézus valóban visszajön.

Itt kap szerepet az 1844-es ítélet, mert különleges módon mutatja be, hogy milyen időben is élünk. Isten alapjában véve ezt akarja elmondani: *Bízz bennem, eljövök, ahogy megígértem. Már nem kell túl soká várni!*

Hisszük, hogy az 1844-es advent előtti ítélet az utolsó próféta időszak, ami a világnak adatott. Isten ezáltal kívánja közölni, hogy elérkezett az utolsó események ideje, és hamarosan Ő is eljön. Már egy korábbi tanulmányunkban is kiemeltük, hogy a Dániel próféciájában szereplő birodalmak a jövendölések szerint először felemelkedtek, majd lehanyatlottak. Isten adott rá elég okot, hogy bízunk benne a jövő eseményeit illetően is. Ezek szerint tehát arra számíthatunk, hogy az advent előtti ítélet valóban Jézus második eljövetelehez vezet. Most már az ítélet kezdetének az idejét is tudjuk, ezért állítjuk, hogy a második advent is közel van.

A csoportban beszéljünk korunk jeleiről. Hogyan mutatnak ezek a jelek Jézus második eljöveteleire? Ugyanakkor miért mondhatjuk, hogy az ítéletről szóló kinyilatkoztatás a legszilárdabb, változatlan és biztos jele Jézus visszatérének?

AZ ÜDVÖSSÉG BIZONYOSSÁGA

Az advent előtti ítélettel kapcsolatban talán az a legnagyobb és legfontosabb kérdés, hogy a bizonyosságot hirdeti. Ígéret, hogy ha hűségesen, alázatosan, hittel élünk, bűnbánatot tartunk, engedelmeskedünk Istennek és a parancsolatainak, Jézus hűséges főpapunként végzi szolgálatát értünk. Krisztus a hű Főpap, aki az ítéletben valóban a helyettesünk (lásd: a múlt heti tanulmány). Igaz, bűnösök vagyunk, áthágtuk Isten törvényét, halált érdemelnénk, mégis biztosak lehetünk abban, hogy Isten igaznak mond majd az ítéletben, hiszen Jézus lép a helyünkre. Az 1844-es advent előtti ítéletnek ez a legfontosabb üzenete.

Vannak olyan keresztények, akiknek fogalmuk sincs az advent előtti ítéletről, mert úgy gondolják, hogy aki elfogadta Jézust Megváltójának, annak az üdvössége egyszer és mindenkorra biztossá vált, akármilyen döntéseket is hoz később az életében, még ha teljesen el is fordul Jézustól és bűnös életet él. Keressük ki a következő bibliaiszövegeket! Hogyan cáfolják ezt a hamis és igen veszélyes tanítást? Ez 18:24; Mt 24:13; Lk 8:5–15; Róm 11:16–21; 1Kor 9:27

Adventistaként (sok más kereszténnyel együtt) nem fogadjuk el az egyszer és mindenkorra való üdvösség gondolatát. Nyilvánvaló, hogy Krisztus követői a saját döntésük következtében kieshetnek. Ebben az összefüggésben érthetjük meg igazán az advent előtti ítélet jelentőségét, mivel éppen az ítéletben válik véglegessé a Krisztus melletti vagy vele szemben hozott döntésünk. Nem az ítélet során dönti el Isten, hogy elfogadja, vagy elveti az embert, hanem az ítélettel véglegesíti a döntésünket, hogy valójában elfogadtuk, vagy visszautasítottuk az Urat, ez a döntésünk pedig megnyilvánul a cselekedeteinkben. Az ítélet jó híre, hogy ha hűségesek maradunk Jézushoz, ha igényeljük igazságát, akkor a helyünkre lép, és amikor a nevünkre kerül sor az ítéletben, Isten ingyen ajándékként örökre elpeccsétel az üdvösségre. Így, és csakis ebben az értelemben az igaz keresztény valóban egyszer és mindenkorra üdvösségre jut, amint az ítéletben a nevére kerül a sor.

Mit válaszolnánk, és miért, ha valaki megkérdezné: honnan tudod, hogy üdvözölsz-e? Beszéljessünk a válaszunkról szombaton a csoportban!

ÍTÉLET A CSELEKEDETEK ALAPJÁN

A Biblia alapján teljes bizonyossággal állíthatjuk, hogy hit által üdvözülünk, és nem cselekedeteink révén (Róm 3:28). Emellett az is éppen ilyen biztos, hogy a cselekedeteink alapján ítél meg Isten (Préd 3:17; 12:16; 2Kor 5:10; 1Pt 1:17). Ha valóban felismerjük, hogy abban a korban élünk, amikor Isten elbírálja a cselekedeteinket, ez a felismerés mind külön cselekedetekre ösztönöz. Persze nem azért, hogy így nyerjük el az üdvösséget, ami lehetetlen volna! Éppen azért kell így lennie, mert a világ és az egész világegyetem előtt tetteink adják látható bizonyítékát annak, hogy a Krisztus által nyert üdvösség valósággá vált az életünkben.

Olvassuk el Ef 2:8–10-et! Hogyan áll itt is igazán egyensúlyban a hit és a cselekedetek szerepe?

Amint az elmúlt heti tanulmányunkban is láttuk, a cselekedeteink ugyan nem üdvözítenek, azt mégis jelzik, hogy üdvösségre jutottunk, azaz valóban Krisztusnak adtuk az életünket. Ugyanakkor azonban a cselekedeteink még ennél is többet jelentenek. Részét képezik a *theodicaea* kérdésének, valamint az Isten természetével és jellemével kapcsolatos egész kérdéskörnek.

Olvassuk el Jób 1:7–11; Mt 5:16; 1Kor 4:9 és Ef 3:10 verseit! Ezeket a verseket összevetve mit állapíthatunk meg jótetteink szerepéről?

Végeredményben az ítélet azt mondja el, hogy a cselekedeteinket az egész világegyetem előtt vizsgálja meg Isten, méghozzá alaposan. Ha pedig szeretjük Istent, és örömmel fogadjuk az üdvösséget, amit ajándékba kaptunk tőle, akkor tudatni akarjuk úgy a világgal, mint az egész világegyetemmel, hogy valóban szeretjük és szolgáljuk az Urat, aki oly sokat tett értünk. A jó cselekedetek tanúsítják, hogy valóban hiszünk Krisztusban. Az ítélet idején jótetteink ugyan nem menthetnek meg, de rámutatnak, hogy noha bűnösök vagyunk, Krisztus mégis jól döntött, amikor elvitt országába, ami „*meg nem rontatik*” (Dán 7:14).

Milyen üzenetet olvashat ki tetteinkből az, aki figyel minket? Min kellene változtatnunk, hogy cselekedeteink „szebben szóljanak”?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA: Ellen G. White: *A nagy küzdelem* című könyvéből az „Isten változhatatlan törvénye” című fejezet, 386–401. oldal.

1844-gyel kapcsolatban van még valami, ami különösen az Adventista Egyház szempontjából fontos. Egyházunk alapját képezi az a felismerés, hogy lelki elődeink, a milleriták az időpontot (1844) helyesen számolták ki, csak az eseményt illetően tévedtek. Tehát nem csak a mi örökségünk ered 1844-ből, hanem az a bibliai alap is, amire úttörőink építettek. Ezért egész népünk számára igen fontos, hogy megértsük azt a Biblia szerinti következtetést, ami 1844-ig elvezet. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy mennyit fejlődünk, mióta először értettük meg ezt az üzenetet. Arról sem feledkezhetünk meg, hogy most sokkal jobban értjük, mit is jelent. Mivel pedig szilárdan állunk 1844 bibliai talaján, biztosak lehetünk benne, hogy valóban Isten Igéjében gyökerezik az a prófétai alap, amire egyházunk épült. Röviden tehát, nagyon fontos, hogy szilárdan álljunk 1844 tanításában, hiszen ez támasztja alá azt a bibliai alapot, aminek ismeretében egyházunk létezik és jellegzetes tanítását hirdeti.

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

1. A szerdai rész utolsó kérdésére adott válaszunk mit sejtet azzal kapcsolatban, hogyan értjük a megváltási tervet?
2. Az 1844-es ítélet segítségével világosabban láthatjuk, hol is tartunk a prófétai időben, de most már a XXI. században élünk. 1844 igen régen volt, és minden egyes elmúló évvel csak távolodunk tőle. Mit gondoljunk a mind hosszabbra nyúló időszakról? Miközben a választ fontolgatjuk, vegyük figyelembe azokat az idői próféciaikat, amelyekkel korábban foglalkoztunk: pl. az 1260 éves, 2300 éves, 490 éves próféciaikat! Hogyan láthatjuk helyes fényben az eseményeket, tekintettel ezekre az igen hosszú idősorozatokra? Azt értem ezalatt, hogy igaz, régen volt 1844, de összehasonlítva azokkal a prófétai idősorozatokkal, amelyeket Isten népének korábban ki kellett várni, tényleg annyira régen volt?
3. Szombatiskolai csoportunkkal állítsunk össze egy szemináriumi anyagot a negyedév során tanultakból az egész gyülekezet számára, hogy mindenki pontosan megértse 1844-ről szóló üzenetünk szilárd bibliai alapját, és azt, amit ez ma az egyház számára jelent!

LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ – LINKAJÁNLÓ

Generál Konferencia	www.adventist.org
Transzeurópai Divízió	www.ted-adventist.org
Newbold College	www.newbold.ac.uk
Magyar Unió	www.adventista.hu
Dunamelléki Egyházterület	www.adventista.hu/det
Tiszavidéki Egyházterület	www.adventista.hu/tet
Élet és Egészség Könyvkiadó Kft.	www.eek.hu
Adventista Teológiai Főiskola	www.atf.adventista.hu
FiatalOK magazin	www.fiatalokmagazin.hu

Lépest tartani Istennel

Ha minket szeretett emberektől hosszabb időre elválasztanak, egyszerűen nem tudjuk őket... másokkal olcsón pótolni... Várnunk kell, az elszakadás miatt ki mondhatatlanul szenvednünk, a vágyódásba valósággal belebetegednünk, s éppen ezáltal tartjuk fenn a közösséget azokkal, akiket szeretünk... Életemben párszor megtanultam, mi a honvágy; nincs súlyosabb fájdalom – itt a börtönben töltött hónapok alatt többször rettenetes vágyódást éreztem... Beszámolok az itt szerzett tapasztalatokról. Az első következménye az ilyen vágyakozással teli időszaknak mindig az, hogy a nap normális lefolyását szeretnénk elhanyagolni, életünkbe egy bizonyos rendetlenség akar belopakodni. Néha olyan kísértésen kaptam magam rajta, hogy szokástól eltérően ne hat órákor keljek fel – ami lehetséges is lett volna -, hanem hogy tovább aludjam. Ez ideig mindig úrrá tudtam lenni magamon, hogy ezt ne tegyem meg; világos volt számomra, hogy ez már a kapituláció kezdete lett volna, melyet még súlyosabb követhetett volna. A tisztán külső fizikai jellegű rend (a reggeli torna, mosakodás hideg vízben) már tartáshoz segít a belső rend tekintetében. Továbbá: nincs balgatótagabb dolog annál a próbálkozásnál, hogy valamilyen kárpótlást keressünk ilyen időkben az elérhetetlen helyett. Ez nem is sikerül. Lelki életünk még felkorbácsoltabb lesz. A koncentrációból áradó erő, amellyel a feszültséget levezetjük, felemésztyődik és a kitarítás még elviselhetetlenebbé válik. Továbbá: Azt gondolom, nem szükséges másokkal lelkiállapotunkról beszélni, mert ez csak még jobban felkavarja az embert – legyünk inkább lehetőség szerint mások ínsége iránt nyitottak. Legfőképpen nem szabad... önmagunk sajnálatába esnünk...

Nem hiányoznak azonban majd olyan órák, amelyekben arra emlékeztetünk, hogy minden földi még csak ideiglenes, s jó, ha szívünkben az örökkévalóság gondolatát forgatjuk... Mindennek megvan a maga ideje, s az a fő, hogy Istennel lépést tartsunk, ne legyünk egypár lépéssel előbbre – persze egy lépéssel sem mögötte... Semmi sem veszett el abból, ami elmúlt. Isten velünk a tovatűntet – ami hozzánk tartozik – újból előkeríti. Tehát ha a tovatűnt utáni vágy nagyon reánk zuhan – ez teljesen kiszámíthatatlanul következik be -, akkor tudhatjuk, hogy ez csak egy a sok „óra” közül, amelyet Isten számunkra tartogat, s akkor nem a saját szakállunkra kell megkeresnünk azt, hanem Istennel keressük fel a tovatűntet.

1943. december 18.

* Válogatás Bonhoeffer legismertebb műveiből, 18-19. old. (Magyarországi Evangélikus Egyház Sajtóosztálya, Budapest, 1988.)

„...a népeknek is világosságot adtalak...” (Ézs 49:6)

1. Sz.	Péld 9:10
Naplemente: 20:45	Igazi bölcsesség
2. V.	Lk 16:10	A hűség mércéje
3. H.	Mt 6:24	Melyik úrnak szolgálók?
4. K.	Péld 2:6	Istentől jövő bölcsesség
5. Sz.	2Tim 4:3-4	Meséket vagy igazságot követek?
6. Cs.	Zsid 12:5-6	Fenyítés szeretetből
7. P.	Fil 2:12-13	Engedelmesen éljünk, még ha senki sem figyel!
8. Sz.	Zsolt 50:23
Naplemente: 20:43	Az igazi áldozat
9. V.	1Kor 13:1	Szeretet nélkül minden értéktelen
10. H.	Róm 13:11-12	Itt az ébredés ideje!
11. K.	1Pt 5:8	Nincs okunk félni, csak éljünk józanul!
12. Sz.	Róm 16:17	Óvjuk az egységet!
13. Cs.	2Kor 9:	Isten kegyelme mindenre elég
14. P.	Zsolt 126:5-6	Vetés és aratás
15. Sz.	Tit 2:11-12
Naplemente: 20:38	Isten üdvözítő kegyelme
16. V.	1Pt 1:18-19	Megváltásunk ára
17. H.	2Kor 12:9	Az erőtlenség ereje
18. K.	1Pt 2:23	Krisztus példája
19. Sz.	Ézs 49:6	A népek világossága
20. Cs.	Zsolt 150:1-6	Dicsérjétek az Urat!
21. P.	Lk 10:2	Arató munkások
22. Sz.	1Pt 1:3-4
Naplemente: 20:32	Új élet reménysége
23. V.	Jak 2:5	Hitbéli gazdagság
24. H.	Ézs 30:21	Ezen az úton járjatok!
25. K.	1Kor 6:19-20	A Szentlélek temploma
26. Sz.	Lk 17:20-21	Hol van Isten országa?
27. Cs.	2Pt 3:9	Hosszan tűr az Úr üdvösségünkért
28. P.	Zsolt 119:130, 133	Isten Igéje vezet
29. Sz.	ApCsel 4:11-12
Naplemente: 20:24	Nincs másban üdvösség
30. V.	1Jn 2:14-15	Az Atya szeretete vagy a világé?
31. H.	Zsid 1:14	Az angyalok szolgálata

„Minden gondotokat őreá vessétek...” (1Pt 5:7)

1. K.	Ef 4:13	Érett férfiúság
2. Sz.	1Pt 5:2-3	Isten nyájának pásztorai
3. Cs.	1Pt 5:5-6	Engedelmesség és alázat
4. P.	1Pt 5:7	Gondja van ránk az Úrnak!
5. Sz.	Mt 5:16
Naplemente: 20:14	Világíts!
6. V.	Jak 1:6	Hittel kérni
7. H.	Mt 23:25	Ne legyünk képmutatók!
8. K.	1Pt 4:7	Közel a vég!
9. Sz.	Ézs 59:19	Hirtelen jön el az Úr
10. Cs.	Zsid 4:2	Hisszük-e amit hallunk?
11. P.	Mt 23:8	Mind testvérek vagyunk
12. Sz.	Jn 17:22-23
Naplemente: 20:03	Tökéletes egység
13. V.	Mt 13:13	Miért mondott Jézus példázatokat?
14. H.	Fil 3:9-10	Igazság hit által
15. K.	Lk 6:12	Imádkozással töltött éjszaka
16. Sz.	Fil 2:5-7	Krisztusi indulat
17. Cs.	2Kir 6:17	Láthatatlan védelem
18. P.	Róm 12:5-6	Egy test tagjai
19. Sz.	2Kor 5:19
Naplemente: 19:51	A békéltetés szolgálata
20. V.	2Tim 3:16-17	Istentől ihletett írás
21. H.	ApCsel 1:8	Krisztus tanúi
22. K.	Jób 23:10	Isten jól tudja minden dolgunkat
23. Sz.	1Jn 5:10-12	Hit Isten Fiában
24. Cs.	Mt 10:7-10	Krisztus küldetésében járva
25. P.*	1Kor 3:11	Jézus Krisztus a fundamentum
26. Sz.	Mt 9:29
Naplemente: 19:39	Legyen a hitetek szerint
27. V.	Gal 6:9-10	Jó cselekedetek
28. H.	Péld 22:6	Tanítsd a gyermeket!
29. K.	Zsolt 144:12	Az Úr áldása a gyermekeken
30. Sz.	1Tim 6:20-21	Őrizd meg, ami rád van bízva!
31. Cs.	Ézs 8:20	A tanításra és a bizonyágtételre hallgassatok!

* Adventista félóra a Kossuth rádióban 13.30-kor

„Az igének pedig megtartói legyetek...!” (Jak 1:22)

1. P.	Ézs 5:20-21	Jaj annak, aki a gonoszt jónak mondja!
2. Sz.	Jn 3:16	Isten végtelen szeretete
	Naplemente: 19:25	
3. V.	Ézs 58:6	Az igazi böjt
4. H.	Zsolt 19:14	Szándékos bűnök
5. K.	Fil 3:9	Nem a saját igazságom számít
6. Sz.	Fil 3:20-21	Mennyei országunk
7. Cs.	Jel 3:17	Gazdag vagy nincstelen?
8. P.	Jel 3:18-19	Légy buzgó és térj meg!
9. Sz.	Ézs 49:15	Nem feled el az Úr
	Naplemente: 19:11	
10. V.	1Kor 2:14	Lelki dolgok
11. H.	Fil 3:13-14	Céltudatos élet
12. K.	Róm 12:12	Állhatatosság
13. Sz.	1Thessz 5:16, 18	Öröm és hála
14. Cs.	Ef 4:12	Krisztus testének építése
15. P.*	2Kor 5:21	Krisztus magára vette bűneinket
16. Sz.	Mal 3:2	Ki állhat meg Isten előtt?
	Naplemente: 18:57	
17. V.	1Kor 4:9	Látványossága lettünk a világnak
18. H.	1Pt 4:8	A szeretet sok vétket elfedez
19. K.	Jak 2:8	Királyi törvény
20. Sz.	Jak 1:5	Bölcsességet is kérhetünk!
21. Cs.	Mt 24:14	Isten evangéliuma az egész világon
22. P.	Róm 6:13	Szánjátok oda magatokat Istennek!
23. Sz.	Jak 1:22	Az ige megtartói legyetek!
	Naplemente: 18:42	
24. V.	Zsolt 89:18-19	Pajzsunk és erősségünk az Úr
25. H.	Zsolt 32:8	Isteni vezetés
26. K.	Ézs 8:19	Ne jövendőmondókhoz forduljunk, csak az Úrhoz!
27. Sz.	Jak 4:4	Mit választok?
28. Cs.	Mk 2:17	Jézus a bűnösökhöz jött
29. P.	Ám 5:14	A jót akarjuk, ne a rosszat!
30. Sz.	Lk 9:23	Jézus követése és önmegtagadás
	Naplemente: 18:28	

* Adventista félóra a Kossuth rádióban 13.30-kor